

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lakomatifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Ekim 2024 Sayı: 124

Fiyatı: 10 TL

İşçiler barikatları aşa aşa, zincirleri kıra kıra yürüyorlar...

Manisa-Soma'dan yola çıkan maden işçileri, yalın ayak Ankara'ya geldiler. Meclis'in kapısına dayandıklarında, yine polis barikatlarıyla karşılaştılar. Sözde halkın temsilcilerinin olduğu meclise giremediler. Çünkü gerçekte orası patronların meclisiydi. Direnişte bunu daha net gören işçiler "satılmış vekiller" diye haykırdı.

Bellerine kadar su içinde, elektrik ve gaz kaçağı riski altında onları ölüme çalıştıran Fernas Madencilik'in patronu Ferhat Nasıroğlu da o meclisin vekili! AKP'nin Batman milletvekili olarak Erdoğan'ın kolunu kaldırdığı Nasıroğlu, cumhurbaşkanının kendisine "hak verdiğini" söylüyor. "Şıracının şahidi bozacı" misali...

Bunda şaşılacak bir şey yok! Erdoğan, burjuva sınıfının çıkarlarını çok iyi koruyan bir politikacı olduğunu defalarca ortaya koydu. Patronlarla yaptığı bir toplantıda, "OHAL'i sizin için yaptık, bakın hiç grev oluyor mu" demişti açıkça. Kendi dönemlerinde patronların karlarını ne kadar çok artırdığını söyleyerek, nankörlük etmelerini söyleyen de oydu.

Gerçekten de işçilere iki kuruş zammı çok gören patronlar, yüzde 400 kar oranlarıyla rekor kırdılar bu dönemde. Hem de sadece "beşli çete"si değil, Koç, Sabancı, Zorlu gibi büyükler, deveyi hamutuyla götürdü. Fernas'ın patronu Nasıroğlu da AKP döneminde palazlanan patronlardan. Devasa karları, nasıl elde ettiklerini görmek için Fernas işçilerine bakmak yeterli.

***

Sırtını Erdoğan'a, bakanlara, emperyalistlere dayayan Nasıroğlu, direnen işçileri "sırtlarını marjinal gruplara dayamak"la suçluyor!

Sayfa 2'de sürüyor

Ya çalışarak ölmek Ya savaşarak yaşamak!

Ya çalışarak ölmek

Ya savaşıarak yaşamak!

“Marjinal” dediği kim? Sendika! Yandaş, sarı bir sendika değil tabii; bağımsız devrimci bir sendika! Gerçi öyle bir noktaya geldik ki, patronlar artık sarı sendika bile istemiyor! Son dönemde neredeyse bütün direnişler, sendikalı oldukları için işten atılan işçiler tarafından başlatıldı. Fernas Madencilik de öyle...

Sözde sendika, anayasal bir hak! İşçiler bu hakkı kullandıkları hemen her yerde işten atılıyorlar. İşçilerin biraraya gelmesine, sarı bile olsa bir sendikada örgütlenmesine, patronların tahammülü yok! Dikensiz gül bahçesi istiyorlar. Azami karlarından en küçük bir tavize yanaşmıyorlar. Yalnızlaşan, bireyselleşen işçiyi, istedikleri gibi sömürsünler, süründürsünler, öldürsünler, ama hiç kimse sesini çıkarmasın diyorlar.

İşçiler bu duruma ne kadar katlanabilir? Üstelik ölümüne çalıştıkları halde karınları bile doymazken...

Onun için son aylarda arka arkaya işçi direnişleri patladı. Günleri, ayları, yılları bulan direnişler gerçekleşiyor.

İşçinin karşısında sadece PATRON yok! Meclisi, bakanı, cumhurbaşkanı; polisi, jandarması, mahkemesi; yandaş basını, hatta camisi, hocasıyla DEVLET var! Bütün bunlarla çarpışa çarpışa direniyorlar. Yalın ayak yollara düşüyor, aç biilaç parklarda bekliyorlar. En sık attıkları slogan “ölmek var, dönmek yok!”

İşçilerin içinde “bizi öldürsünler, belki o zaman çocuklarımıza tazminat bağlanı” diyenler var. Fabrikanın çatısına çıkan, direklerle tırmananlar var. İşçiler ölümüne bir direniş sergiliyor. Kaybedecekleri bir şeylerinin kalmadığı noktadalar. Tıpkı 200 yıl öncesi Lyon işçileri gibi...

1831 yılında Fransa'nın Lyon kentinde işçiler, düşük ücretlere karşı “ya çalışarak ölmek, ya savaşıarak yaşamak” şiarıyla ayaklanmıştı. Türkiye'deki işçiler de çalışarak ölmektense, direnerek yaşamak istiyor. “Canlı cenaze” gibi dolaşmak veya bir iş cinayetinde ölmek yerine, savaşıarak hak elde etmeye, ayakta kalmaya çalışıyorlar.

***

İşçilerin direnişleri artınca, AKP-MHP bloğunun “birlik-beraberlik” mesajları çoğalmaya başladı. Bugüne dek toplumu sürekli ayırıştırın Erdoğan bile, “Türk, Kürt, Arap, Sünni, Alevi demeden 85 milyon olarak şu nazlı hilalin gölgesinde buluşacağız” diyor. “Vatan-millet” naraları atan Bahçeli de “biz siyaseti, sınıf çatışmalarına dayanan, toplumun düşman

kamlara bölünmesine çanak tutan gerilim süreci olarak tanımıyoruz; sınıflı toplum yapısını tamamen reddediyoruz” diyor.

“Sınıflı toplum”, “sınıf çatışması” gibi kavramları, bu faşist ve gerici liderlerden duymak ilginç değil mi? Ama işçi direnişlerinin hem artması hem de giderek radikal ve kararlı bir hale bürünmesi, onları çok korkutmuşa benziyor.

Sadece işçiler değil, ezilen-sömürülen tüm kesimler büyük bir öfke içinde ve bu öfke bazen patlıyor, eylemlere dökülüyor. 9 yaşındaki Narin'in ardından iki genç kızın vahşice öldürülmeleri, toplumsal infiale yol açtı. Üniversite ve liseli gençlik, uzun bir dönemden sonra ilk kez sokağa çıktı.

Bir yanda ekonomik kriz, diğer yanda toplumsal çürüme ve onun yarattığı sonuçlar, öylesine büyük bir gerilim ve patlama potansiyeli barındırıyor ki, bir kıvılcım her yeri tutuşturabilir.

Bunların örgütlü bir hal alması, egemenlerin en büyük kabusu. Onun için her tür örgütlülüğe kuduz köpek gibi saldırıyorlar. İşçilerin sendika hakkını fiilen gaspediyorlar.

O halde, ezilen sömürülen tüm kesimler örgütlenmeli ve birleşik-örgütlü mücadeleyi yükseltmeli. Yaşamak için bile, örgütlenmekten, örgütlü direnişten başka çare yok!

***

Lyon'da yenilginin acısıyla kıvranan bir işçi, “ne zaman işçilerin de bir öğretmeni olacak ve onlara nasıl savaşımaları gerektiğini öğretecek” diye soruyordu. Bir diğeri, “Lyon'da sadece ücret için değil, iktidar için savaşıydık, işte o zaman zafer bizim olacaktı” diyordu.

Bugün de işçiler kendi deneyimlerinden dersler çıkararak öğreniyorlar. Tabandan örgütlenip sendikalarına sahip çıktıkça, çalışma ve yaşam koşullarını düzeltmek için özgürlükler için savaşmak gerektiğini kavradıkça ve devrim perspektifiyle doğrudan iktidarı hedefledikçe, gerçek kurtuluşun yolunu açacaklar. Egemenlerin kabusunu gerçeğe dönüştürmek, her direnişi bu yolda bir kaldıraç yapmaktan geçiyor.

Okurlara...

Merhaba

Ekonomik ve siyasi hak gasplarının giderek arttığı bir dönemden geçiyoruz. Kitleleri bir taraftan yoksullaştırırken, bir taraftan da yozlaştırıp çürütüyorlar. Bütün bunlara karşı direnişini yokedebilmek için de örgütsüzleştiriyorlar.

Ancak saldırının büyüklüğü, direnişin büyüklüğünü de getiriyor. Son olarak kadın cinayetlerine karşı yapılan eylemler, toplumun tüm kesimlerinden destek gördü. En önemli eylemler ise işçi sınıfından geliyor. Bu dönemde çok sayıda işyerinde grevler, direnişler yaşanıyor. Direnişlerin çoğunun, “sendikalaşma” talebiyle yürütülmesi çok önemli bir unsur. İşçi sınıfı, çalışma ve yaşam koşullarındaki sorunları, örgütlenerek çözeceğini biliyor ve patronun sendikasızlaştırma saldırısına karşılık, örgütüne sahip çıkıyor, grev yapıyor, direniyor. Bu süreçte yaşadıkları polis saldırısı ise, politik bilincin artmasına katkı sunuyor.

Dergimiz yayına hazırlanırken, Öğretmenlik

Meslek Kanunu meclisten geçti. Eğitim

fakültelerini hiçe sayan, öğretmen-

leri bir de AKP'nin dinci-gerici

eğitim ve eleme sürecinden

geçiren “Milli Eğitim Akade-

mileri”, tüm muhalif eğitimci-

leri de sektörün dışına itmeyi;

böylece çocuk-genç eğitimini

dinci-tarikatçı yaklaşımla ele al-

mayı hedefliyor. Önümüzdeki dönemde, mücadele odaklarından biri de bu konu olacaktır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

124. Sayıda

3	Muhalefetin artan sefaleti
4	10 Ekim'de katledilenler anıldı
5	Narin'i katleden devlettir
6	Kadınların katili çürümüş sistemdir
7	Sendikalaşma hakkımıza sahip çıkalım
8	İşçi emekçi mitingine çağrı
9	Fernas madencileri yürüyor
10	Polonez işçileri: Çöp değil, işçiyiz
	Özel okullar
	Yoksullaşma ve eğitim
11	Çöp sizin sisteminizdir
12	Ekim Devrimi 107 yaşında
14	Cerattepe'de madene geçit yok
	Reşit Kibar'ın ardından
15	Hapishanelerde hak ihlalleri
16	Emeklilere eziyet yılı
17	Küçük dev kadın; Makbule Berktaş
18	“Yekpare mermer”di onlar
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
20	Ortadoğu'da yükselen savaş

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimciduru2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:124, Ekim 2024, 10 TL(KDV %0)

Özgür Özel ve ekibi 2023 seçimlerinden sonra CHP'de "değişim" diyerek yönetime geldi. Yaklaşık bir yıldır da yönetimdeler. Bu süre içinde Mart 2024 yerel seçimlerinde CHP'nin birçok belediye yi kazanması ve yıllar sonra "birinci parti" konumuna yükselmesi, Özgür Özel'in yıldızını parlattı. **Başlangıçta "değişim" in lideri Ekrem İmamoğlu görünürken, yerel seçim sonrası Özgür Özel ön plana geçti.**

CHP'de yönetim değişikliği ile, kitlelerin artan öfkelerini gidermek, yeneden umut haline getirmek istediler. AKP'nin 20 yılı aşkın süredir işbaşında bulunmasında muhalefetin oynadığı rolü de tek başına Kılıçdaroğlu'na yükleyerek, sıyrılmaya kalktılar. **Kitle-**

karşılması, bunun son halkaları oldu.

Özel'in ABD ziyareti

Eylül ayının son haftası Erdoğan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na katılmak üzere ABD'ye gitti. Birkaç gün sonra Özgür Özel de "Sosyalist Enternasyonal" in toplantısı için Amerika'daydı. Özgür Özel ve beraberindekiler, New York'taki Türkevi'nin önünde basın açıklaması yaptılar. Özel, Türkevi için "hepimiz için gurur kaynağı" dedi, Türkevi'nin yapım ve restorasyonunun "Türk vergi mükellefleri tarafından ödendiğini" söyledi.

O günlerde **ABD'de Newyork Belediye Başkanı Eric Adams hakkında Türkiye'den rüşvet aldığı iddiasıyla dava açılmıştı.** İddianamede, New-

yıl katılmış, bu yıl da "katılacağız" denmiş, resmi programda yer verilmiş. Buna rağmen New York Belediye Başkanı hakkında rüşvet davası açılınca, katılmamayı tercih etti. **AKP'yi ve Erdoğan'ı savunmak da Özgür Özel'e düştü!**

Sonrasında Özel, AKP yönetimini ve rüşvet olayını değil, Türkiye'yi savunduğunu söylese de, bu açıklama onu kurtarmıyor. Günümüzde "Türkiye'yi savunma"nın AKP yönetimini ve Erdoğan'ı savunmak anlamına geldiğini herkes biliyor.

Ama Özel'in yaptıkları bununla da sınırlı kalmadı. Yabancı bir gazetecinin "25 ülke Afganistan'da Taliban'ın insan hakları ihlallerine karşı yasal önlemler almak üzere bir inisiyatif başlattı; bu konudaki duruşunuz nedir" sorusuna, "biz CHP olarak, Dışişleri Bakanımızın ve buradaki temsilcilerimizin tayin ettiği hattı takip ediyoruz" diyerek, **AKP'nin dış politikasını savunduğunu açıkça ortaya koydu. Hem de Taliban gibi radikal-dinci bir örgütün şeriat yönetimi altındaki Afganistan konusunda...** CHP tabanının en hassas olduğu "laiklik ilkesi"nde bile ne kadar geriye düştüklerini gösteren çarpıcı bir durumdu bu. Aynı zamanda "içeride farklı siyasi partileriz, ama dışarıda Türkiye partisiyiz" yaklaşımının geldiği noktaydı.

CHP'nin "ABD heyeti" içinde Çeşme Belediye Başkanı ve Gençlik Kolları Genel Başkanı'nın bulunması ayrıca soru işaretlerine yol açtı. CHP'nin Amerika temsilcisi Yurter Özcan'ın gezi hakkında Genel Merkez tarafından bilgilendirilmediğini söylemesi ve "heyet" içinde yer almaması da dikkat çekti. **Bunlar, CHP içindeki hizipleşmenin, gelecek ve kurallarda bozulmanın, keyfi yönetim anlayışının ABD gezisine yansıyan yönleriydi.**

Erdoğan'ı ayakta karşılama

Bütün bunların üstüne, **meclisin yeni yasama yılı başlarken Özel'in Erdoğan'ı ayakta karşılması tütüydü. Bunun önceden alınan bir karar olduğu anlaşıldı.** Çünkü bazı CHP'li vekiller, meclise geldikleri halde Genel Kurul'a katılmamıştı. Katıldığı halde ayağa kalkmayanlar da oldu. Bu durumu CHP yönetimi, "vekilleri serbest bıraktık" diye açıkladı. Belli ki, herkesi ikna edememişlerdi. Daha önceki açılışlarda CHP'li vekiller

Muhalefetin artan sefaleti

CHP'nin etkisiz muhalefetine kitlelerin tepkisini giderebilmek amacıyla "değişim" diyerek yönetim değişikliği yapıldı. Fakat Özel, seçimlerin hemen ardından "normalleşme" sürecini başlattı, Erdoğan'la ilişkileri geliştirdi. Meclis açılışında Erdoğan'ı ayakta karşılması bardağı taşıran son damlaydı. Özel'i böylesine pervasız kılan, CHP tabanının kendi dışında bir partiye oy vermeyeceğini düşünmesidir. Son yıllarda reformistlerin bile "AKP gitsin de..." diyerek CHP'ye oy vermeleri, bu pervasızlığı arttırmıştır.

lerin aktif muhalefet beklentisinin karşılanacağı yanılması yaratıldı. Fakat Özel'in mumu, tahmin edilenden erken söndü.

Yerel seçimlerin hemen ardından "normalleşme" adı altında Erdoğan'ı meşrulaştırma girişimi başladı. Karşılıklı ziyaretlerle sözde "normalleşmeye" döneme girildi. Üstelik **Özgür Özel, Erdoğan'la görüşmeye, 1 Mayıs'ta işçi ve emekçileri Sarayhan'de polisle karşı karşıya bıraktıktan sonra gitmişti.** "Müzakeremi-mücadele mi" üzerinden sıkıştırılınca, "işçi-emekçi dostu" pozlarında, arka arkaya mitingler düzenledi. Öğretmenlere, emeklilere, üreticilere sahip çıkıyor göründü. Esasında onların mücadelesini düzen-İçi sınırlara çekme, boğma girişimiydi yapılan. Göstermelik birkaç mitingten sonra ondan da vazgeçildi.

Ama Erdoğan'ı meşrulaştırma, düzeni tahkim etme politikaları devam etti. Özgür Özel'in Erdoğan'la aynı günlerde ABD'de bulunduğu sırada yaptıkları-söyledikleri, meclisin yeni yasama yılı açılışında Erdoğan'ı ayakta

itfaiyesinin Türkevi'ndeki yangın alarm sisteminde 60'tan fazla kusur tespit ettiği ve oturum izni vermediği halde açılması, rüşvete bağlanıyordu. Türk diplomatların Adams'a "geçmiş dönemde yapılan iyilikleri" anımsattığı, Türk Hava Yolları'nın 123 bin dolarlık indirim yaptığı söyleniyordu. Ayrıca Adams'ın seçim kampanyasına beş Türk işadınının büyük miktarda bağış yaptığı iddia ediliyordu. Bu kişilerin ABD vatandaşı olmadığı, orada oturmadığı, ama bağış yapmakta "oldukça cömert davrandıkları" söyleniyor.

Amerikalı gazeteciler **Özgür Özel'e New York Belediye Başkanı'yla ilgili iddiaları da sordular. Özel, "Türkiye ABD'de rüşvet vermeye ihtiyaç duyacak bir ülke değil" diyerek, AKP hükümetinin savunuculuğunu üstlendi.** Üstelik Erdoğan, bu sorulara muhatap olmamak için ABD Başkanı Biden'ın yemeğine bile katılmadan apar-topar ülkeye dönme kararı almıştı.

Erdoğan'ın Biden'la görüşmeyi çok istediği ve böyle bir ortamı kaçırmak istemeyeceği aşikar. Zaten her

Erdoğan'ı oturarak karşılamıştı çünkü.

Gelen tepkiler üzerine Özgür Özel, "Erdoğan'ın şahsına değil, makamına saygımızdan kalktık" dedi. Bunun sorumluluğunu kendisinin üstlendiğini, bedelini de kendisinin ödeyeceğini belirtti. "Bugüne kadar hiç CHP'ye oy vermemiş seçmene sorun" diyerek, bu tavrını gerekçelendirdi. İddiasını güçlendirmek için de bir anket yaptırıp medyaya sundu. Elbette AKP-MHP tabanı yüzde 90 oranında Özel'in ayağa kalkmasını doğru bulmuştu. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Fakat CHP içinde karşı çıkanların oranının yüzde 38 gösterilmesi, tepkileri hafifsetme çabasıydı.

CHP tabanı başta olmak üzere CHP'ye oy veren kesimlerde büyük bir tepki ortaya çıkarsa, Özgür Özel ve CHP yönetiminin bu tür savunular üretmeyeceği açıktır. Fakat Özgür Özel, Erdoğan'ı meşrulaştırma görevini üstlenmede gözünü o kadar karartmış ki, "bir daha geldiğinde bir daha ayağa kalkacağız" diyerek meydan okuyor, tepkilere rağmen bu rolü oynamaya devam edeceğini ilan ediyor.

Özel'i böylesine pervasız kılan, CHP tabanının kendi dışında bir partiye vermeyeceğini düşünmesidir. Daha önemlisi **CHP'nin solunda duran kesimlerin bile son on yılda, giderek artan biçimde CHP'ye oy vermesidir.** Onun için, tepki duysalar bile kitlelerin başka alternatif bulamadığından çaresizce CHP'ye yöneleceğine güvenmektedir.

TBMM'nin 2 Ekim'deki açılış toplantısında tek sürpriz Özel'in ayağa kalkması olmadı. **Devlet Bahçeli'nin bir grup MHP'liyle birlikte DEM Parti sıralarına gelip tokalaşması, daha şaşırtıcıydı.** Özel-Erdoğan arasında başlatılan "normalleşme" görüntüsünü genele yayma çabası, egemenlerin yeni döneme ilişkin yeni hazırlıklar içinde olduğunu gösteriyordu. Bahçeli'nin DEM'le tokalaşması da anlık, kendiliğinden gelişen bir şey değildi. Zaten Bahçeli sonraki konuşmalarında bunu doğrulayan sözler söyledi. Yıllardır HDP'nin kapatılmasını isteyen, HDP'li vekillerin dokunulmazlıklarını kaldırıp tutuklanması için cansiperane çalışan, HDP binalarının basılmasına, ölümlere zemin hazırlayan Bahçeli'nin böyle bir hareketi "hoşluk olsun diye" yapmayacağı aşıkardır. Devrimcilere dönük saldırıları, katliamları, sol, sosyal-demokrat yönetimlere yaptıkları gibi; Kürtlerle sözde barışı da gerici-faşist yönetimlerle başlatmaları, Türkiye ve dünya tarihinde sıkça görülen bir durumdur.

Bahçeli'nin de söylediği gibi, bu hamle sadece yeni anayasaya destek girişimi değildir. Ortadoğu'da büyüyen savaşla, Suriye politikasıyla doğrudan ilişkilidir. Burada önemli olan DEM'in duruşudur. Fakat

DEM yöneticilerinin Bahçeli ile tokalaşmaya hazır gelmeleri, önden bunu kabul etmiş olmaları, kaygı vericidir. Ardından "muhatap alınmış olmak"tan, "barış" sözcüğünü Bahçeli'den duymaktan memnuniyetlerini bildirmeleri, bu kaygıyı büyütmektedir.

Muhalefetsizlik dönemi

Son seçimlerden bu yana, **AKP karşıtlığı temelinde muhalefetin de sonuna geldiği görülüyor. "Pasif-etkisiz muhalefet"ten, "muhalefetsiz" bir döneme doğru gidiyoruz.** Bir süredir Erdoğan'ın, "muhalefet olacaksa onu da biz yaparız" dercesine, varolan sorunlardan yakınan bir söylem tutturduğunu biliyoruz. Zaten "normalleşme-yumuşama" dönemi, sadece Özel'in girişimiyle olacak iş değil. Erdoğan'a da kabul ettirilen yeni dönemin politikası.

Bu duruma gelişte, reformist partilerin CHP'yi desteklemesi önemli bir rol oynadı. **Reformizm sosyal-demokrat çizgiye evrildikçe, sosyal-demokrasi de gerici-faşizan bir niteliğe bürünüyor. Her siyasal akımın birkaç adım geriye savruluşu, egemenlerin elini rahatlatan bir zemin yaratıyor.**

2023 seçimlerinde "umut" olarak piyasaya sürülen "6'lı masa"dan eser kalmadı. Masanın en büyük partisi CHP ve İYİP'te başkan dahil tüm yönetim değişti. Yeni yönetimler de oturmuş değil, üstelik kitlelere güven vermiyor. Gelecek, Deva, Saadet gibi partiler, birçok konuda AKP-MHP bloku ile uzlaşmaya açık olduklarını gösterdiler. Varlıkları bile hissedilmeyen partiler haline geldiler. Muhalif blok önce dağıldı, sonra "normalleşme" adı altında uzlaşma görüntüsü verdi, şimdi ise iyice silikleşti; AKP politikalarına anjaje olan bir noktaya evrildi.

Yapılan tüm anketlerde "kararsızlar" olarak gösterilen bölüm, son dönemin en yüksek oranına ulaştı ve giderek yükseliyor. Düzen partilerine güvensizlik artıyor ve "oy vermeme" eğilimi güçleniyor. Kitleler yıllardır "AKP gitsin de" diyerek başta CHP olmak üzere bu partilere oy verdiler. Bunun çözüm olmadığı görüldü. Reformist partilere de bir yöneliş yok.

Bütün bunlar devrimci politikalara ve örgütlenmeye daha uygun zemin yaratıyor. **Sendikal örgütlenmeye bile tahammül edilmeyen koşullarda, taban örgütleriyle kitleleri yeniden siyasetin aktif unsuru haline getirmekle karşı karşıyayız.** Burjuva muhalefetin sınırlarına gelip dayandığı bu ortamı değerlendirmek, komünist ve devrimcilere düşüyor. Aksi halde umutsuzluk, toplumsal çürüme ve yozlaşmayı arttıran, faşizmi güçlendiren bir rol oynuyor.

10 Ekim'de katledilenler anıldı

10 Ekim 2015'te Ankara Garı'nda devlet destekli İŞİD'li iki canlı bomba tarafından gerçekleştirilen ve 104 kişinin katledildiği katliamın 9. yılında Türkiye'nin birçok şehrinde anmalar ve eylemler yapıldı. Sabah saatlerinde mezar başlarında gerçekleştirilen anmalarda, sorumlulardan hesap sorulacağı vurgusu yapıldı. Katliam saati olan 10.04'te Ankara Garı önündeki anmaya yüzlerce kişi katıldı.

İstanbul'daki anma İstanbul Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri tarafından saat 19'da Kadıköy İskele Meydanı'nda yapıldı. "10 Ekim Ankara Katliamı'nı unutmayacağız" pankartının açıldığı eyleme yüzlerce kişi katıldı. Katliamda yaşamını yitirenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan eylemde, "Katil İŞİD işbirlikçi AKP", "Katilerden hesabı emekçiler soracak" sloganları sık sık atıldı. Kitlenin "Katil devlet hesap verecek" sloganının atmasının ardından polis saldırı tehdidinde bulundu. Kitle bu tehdidi ıslıklar ve sloganlarla protesto etti.

Proleter Devrimci Duruş'un da aralarında bulunduğu kurumlar eyleme önlük ve dövizleriyle katıldı. Basın açıklamasının ardından eylem bitirildi.

Ulucanlar'ın yıldönümünde mezar başında anma yapıldı

Ulucanlar Katliamı'nın yıldönümünde, İstanbul'da Karacaahmet Mezarlığı'nda, Ankara'da Ulucanlar Cezaevi kapısı önünde anma düzenlendi.

26 Eylül 1999'da Ankara'da Ulucanlar Cezaevi'nde katliam gerçekleştirildi. Sonradan "isyan çıkmıştı" ya da "tünel kazılmıştı" gibi gerekçelerle meşrulaştırılmaya çalışılan katliamın

asıl sebebi, devrimci tutsaklar üzerinde terör estirmektir. Koşu sistemi olan hapishanelerde, devrimci tutsaklar 12

Eylül'den bu yana büyük direnişler gerçekleştirerek ve ağır kayıplar vererek, önemli kazanımlar elde etmişlerdi. Tutsakların bu kazanımları, devleti rahatsız ediyor, tecrit ve işkenceyi çok daha pervasızca uygulayacağı, tutsakları yalnızlaştırarak gücünü zayıflatacağı, teslim almak için özel politikalar uygulayacağı F Tipi hapishanelere geçmeye çalışıyordu. Bu koşullarda devlet, 25 Eylül gecesi Ulucanlar'daki devrimci tutsakların koşu alanına saldırdı. Tutsakları doğrudan öldürmeye dönük bu saldırıda, 10 devrimci işkence ile katledildiler. Yaralı olarak sağ kalanlar ise başka hapishanelere sevk edildi.

Ulucanlar Katliamı; yaklaşık bir yıl sonra, 19 Aralık 2000'de tüm hapishanelerdeki devrimcilere karşı gerçekleştirilen katliamın provası niteliğindedir.

Narin'i katleden devlettir!

Narin'in bakışları saplandı yüreğimize... 8 yaşındaydı... Gözleri hayat dolu bir çocuğu anlatıyordu bize... Kaybolduktan 19 gün sonra bulundu bir dere yatağında; çuvala konulmuş, üzerine taş yığılmış bir halde.

Öldürüldü Narin. Hem de bir kişi tarafından değil, kolektif ve organize bir cinayetle.

Herkesin akraba olduğu bu köyde, **katili bilip de söylemeyen aile bireyleri, akrabaları suç ortağıdır.** Narin'in cesedi bulunduktan sonra, anne-baba dahil, aileden 21 kişinin gözaltına alınması, devletin de bunu bildiğini göstermektedir. Kaldı ki, Narin'in ablası da bir süre önce, 7 yaşındayken "merdivenden düşerek" ölmüştür. Aynı evin içinde iki küçük kız çocuğunun peşpeşe ölmüş olması, o ailenin fail olduğunu kanıtlamak için yeterlidir.

19 gündür, küçücük bir köyde, evinden sadece 1,5 km uzakta olan bir kızı bulmayı başaramayan devlet, bu cinayetin suç ortağıdır! Tutuklanan amcanın telefon kayıtlarını sildiği bilindiği halde, aile üyelerini ciddi bir sorguya almayan devlet suç ortağıdır. Narin'in kaybolduğu günden itibaren bütün köylüleri denetim ve izlemeye almayan, en gelişmiş teknolojik aletlere sahip olduğu halde burada kullanmayan devlet suç ortağıdır. Köyün yakınındaki askeri tesisin güvenlik kameralarını incelemeyen devlet suç ortağıdır.

Köyde etkin olduğu bilinen Hizbullah, Narin'in devam ettiği Kuran kursundaki kişiler ve köyü hakimiyet altına almış olan tarikatlar suç ortağıdır. Narin'in kaybolduğu ilk günlerde, Kuran kursunda taciz olduğuna dair haberler çıkmış, sonra bu haberler hızla örtbas edilmiştir.

Narin'in ailesinin, tutuklu amcayı ziyarete gittiği biliniyor. **Ailenin, kendi kızlarını öldürmekten şüpheli bir sanığı ziyaret etmelerinin iki sebebi olabilir: Sanığa destek vermek ve ifade birliği yapmak.** Bu durumda bu ziyarete izin veren, bu görüşmenin bir suç ortaklığı olduğunu dikkate almayan ve ortaya koymayan adli kurumlar, cinayetin suç ortağıdır.

Eski Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt, bir katil için "*tanırım iyi çocuktur*" cümlesini kurmuştu. Şimdi AKP'li bazı isimler, Narin'in ailesi için, sanık muhtar-amca için buna benzer cümleler kurmaya, aile hakkında iyi şeyler söylemeye başladılar. AKP Diyarbakır Milletvekili Galip Ensarioğlu, "*aileyle benim 40 yıllık dostluğum var. Bizlerin bazen bilip de söylemememiz gereken şeyler var*" dedi. **Bu katillerle sahip çıkan AKP'liler suç ortağıdır.**

Bireysel değil, kolektif bir suç

Bir de suçu hafifletmeye, niteliğini değiştirmeye çalışanlar var. "*Narin çok önemli bir şeye mi tanık oldu acaba*" diye soruyorlar. Bu soru, cinayetin içindeki korkunç gerçekleri saklama amacındadır. **Birincisi, katili meşrulaştırır;** öyle ya, Narin "*görmemesi gereken bir şeyi*" görmüşse, katil aslında onu öldürmek istediğinden değil, sırrını saklamaya çalıştığı için öldürmek zorunda kalmıştır. Hatalı olan Narin'dir! Katil "*yapmaması gereken bir şeyi*" yaptığı

için değil, Narin "*görmemesi gereken bir şeyi*" gördüğü için öldürülmüştür!

İkincisi, dikkatleri ve ilgiyi Narin'in ölmüş olmasından uzaklaştırıp, bir polisiye dizi formatında "gizemler" aramaya iter, konu saptırılır. Oysa ortada düpedüz net bir kötülük, net bir çocuk katiliği, belki de net bir sapıklık vardır; başka bir şey değil.

Üçüncüsü, bu soru suçu bireyselleştirir. Zaten sonrasında da, "*amcanın anneye ilişkisi vardı, onu mu gördü*", "*abisinin yanlış bir cinsel ilişkisini mi gördü*" gibi sorularla, bu konuda epeyce manipülasyon yapmaya, suçluyu bireyselleştirmeye çalıştılar. Oysa, "**iki kişinin**" sırrını, "**bir çocuk**" gördü diye, **köydeki onlarca kişinin suç ortağı haline gelmesi de başka bir saçmalaktır.** Köyden 25 kişi gözaltına alındı, 11 kişi tutuklandı. **Aileden 10 kişiden fazlası telefonunu değiştirdi, yaklaşık 20 kişi telefon mesajlarını temizledi.** Cesedin nasıl saklanacağı, evdeki halıların nasıl yıkanacağı, ifadelerin nasıl verileceği, kamuoyuna açıklamanın nasıl yapılacağı, uzman kişiler tarafından öğretildi. Sadece bu bilgiler bile, onlarca suç ortağı olduğunu gösterir. Yani sorun eğer "amca-anne ilişkisi" ise, bu ilişkiyi neredeyse bütün köyün bildiği, onayladığı, ortak olduğu ve sadece Narin'den gizlemek için Narin'in öldürüldüğü sonucu çıkar ortaya, ki bu hayatın olağan akışına aykırı bir iddiadır. Keza "**silah deposunu gördü**" türünden söylemler de inandırıcı değildir. Bir köyde-evde silah varsa, çocuklar zaten bu silahlarla büyür; onlardan saklanacak bir sır değildir bu.

Narin'in katili ve sebebi halen belirlenmiş değil. Ancak elimizdeki sınırlı bilgiler bile, ölüm nedeninin basit bir "cinsel suça şahitlik" olmadığını; Narin'in kolektif ve organize bir suçla bağlantılı olarak katledildiğini gösteriyor. **Köy içinden 20-30 kişinin cinayeti örtbas etmek için uğraşması; jandarma komutanı, savcı, emniyet, cezaevi idaresi, AKP milletvekilleri gibi, Diyarbakır'ın ekabir tayfasının cinayeti unutturmak için oyalaması; cinayetin ilk günlerinde köydeki aşırı lüks araçlar; köyde küçük yaşta ölen kız çocuk sayısının çokluğu; Narin'in mezarı başında "benim Havin'ime de bunu yaptılar" diye ağlayan yenge gibi unsurlar, hiç konuşulmayan, daha farklı, organize ve büyük bir suçun varlığını gösteriyor.**

2002 yılında Mardin-Kızıltepe'de N.Ç. adlı 13 yaşındaki bir kız çocuğunun, kentteki kaymakamlık müdürü, muhtar, yüzbaşı, okul müdürü gibi üst düzey bürokratların sistematik tecavüzüne uğradığı ortaya çıkmıştı. Hepsi suç ortağıydı, suçu örtbas etmek için uğraşmışlardı. Bugün Narin cinayetine benzer bir sebep taşıma ihtimali hiç düşük değildir.

Katledilen-kaybedilen çocuklar

TÜİK'in verilerine göre, 2008-2016 yılları arasında, Türkiye'de toplam 104 bin 531 çocuk kayboldu. Ölenler ve cesedi bulunanlar bu rakama dahil değil. Maraş-Hatay depremi sırasında kaybolan binlerce çocuk da bu rakama dahil değil. Ortadan kaybolan,

ölü ya da diri bir daha haber alınamayan çocukların sayısı sadece... Organ mafyasının, insan tacirlerinin, fuhuş çetelerinin ya da tarikatların eline düşen ve bir daha gün yüzü göremeyen çocuklar...

Hesapladığınızda, **günde 35 çocuk kaybolmuş demektir.** Üstelik, 2016 sonrasında TÜİK bu rakamları açıklamayı bıraktı. Ve 2016 sonrasında, tıpkı kadın cinayetleri gibi, tıpkı çocuk cinayetleri ve çocuk istismarları gibi, kayıp çocuk sayısının da katlanarak arttığını biliyoruz. **Kayıp çocuk istatistiklerini gizleyerek sorunun büyüklüğünün görülmesini engelleyen TÜİK de suç ortağıdır.**

Bir başka istatistik, son yıllarda aile içinde artan çocuk istismarının gözlerden gizlenme çabasıdır. Adalet Bakanlığı verilerine göre, 2023 yılında adli makamlara intikal eden ve dosyaya dönüşen "çocuk istismarı vakası" 66 bindir. Yani **2023 yılında, günde 181 çocuk, istismara uğradığı iddiasıyla adliyeye başvurmuş. Ve bunların 40 bini davaya dönüşmüş,** mahkemesi görülmüştür.

Çocuklara yönelik her türden suçlarda, en ağır cezaları uygulamayan, hatta "cezasızlık" politikası izleyen adli kurumlar, bu cinayetin suç ortağıdır. Ensar Vakfı'ndaki çocuk tecavüzlerine ilişkin olarak "*bir kereden bir şey olmaz*" diyen dönemin Aile Bakanı Sema Ramazanoğlu suç ortağıdır.

Bu kadar önemli bir konuda "yayın yasağı" kararı alan Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği de, bu yayın yasağını bir sopa gibi sallayan RTÜK de suç ortağıdır. Bu yasak kararı ile Narin'i kamuoyunun gündeminden düşürmeye, Narin hakkında konuşmamızı engellemeye, katilleri korumaya çalıştılar hep birlikte.

Ve Narin ile ilgili haber yapacaklarına magazin-gizem şovları yapan medya da suç ortağıdır.

Narin'in nefesini kesen kişinin aileden biri olduğu düşünülüyor. Ancak Narin cinayetine işleyen, bütün kurumlarıyla devlettir. Soruşturmayı düzgün yürütmeyenler; cezasızlık politikasını izleyenler; örtbas etmeye çalışanlar; çocuk cinayetlerinin çoğunda fail olduğu ortaya çıkan tarikatlar; katili ve işbirlikçilerini koruyanlar, bugün Narin için yapılan eylemlere saldıranlar, devletin kurumlarıdır.

Çözüm ise, bu duruma karşı toplumsal mücadeleyi yükseltmektir. Katilleri ortaya çıkartan da, gereken cezayı almayı sağlayan da, toplumsal mücadelenin düzeyi ve gücüdür. Bugün Diyarbakır'da, Kadıköy'de ve başka alanlarda kitleler sokaklara çıkıyor, "Katil Hizbullah, işbirlikçi AKP", "Narin'in katili sömürü düzenidir" sloganları atıyorlar. Devletin bütün engelleme çabalarına, saldırılarına, gözaltılarına rağmen, öfkesini haykırıyorlar. Mücadeleyi daha da büyütmek, Narinleri yaşamdan kopartan bu sömürü düzeninden hesap sormak gerekiyor.

Kadınların katili çürümüş sistemdir!

İstanbul'da Ayşenur Halil ve İkbal Uzuner'in katledilmesinin ardından, öğrenci gençlik ve kadın örgütleri başta olmak üzere, protesto eylemleri yayılıyor.

Katil Semih Çelik, 4 Ekim günü **Ayşenur Halil'i** Eyüpsultan'da, ardından Edirnekapı'daki surlarda **İkbal Uzuner'i** vahşi biçimde öldürmüştü. Ardından surlardan kendisini aşağıya atarak intihar etmişti.

Türkiye'de her gün 2 kadın yaşamını yitiriyor. Ve bunların sadece yarısının katili belli oluyor; diğerleri ya "şüpheli ölüm" ya da "intihar" olarak kayıtlara geçiyor. Katiller ise doğru-düzgün yargılanmadan, ceza indirimlerinden yararlanarak çok kısa sürelerde tahliye oluyorlar. Devlet, cezasızlık politikası uygulayarak, kadın katillerini ödüllendiriyor, kadın cinayetlerinin sistematik hale gelmesinin önünü açıyor.

Ancak **devletin bu politikası, kitlelerdeki öfkeyi gevşetmiyor. Hele ki böylesine vahşi bir cinayet, adeta infiale dönüşüyor. Ayşenur ve İkbal'in katledilmesi de, protesto eylemleriyle karşılandı.**

Kadın örgütleri başta olmak üzere çeşitli kurumlar, İstanbul'da ve pek çok ilde sokaklara döküldü, öfkeli sloganlarla bu vahşi katliamı protesto etti.

Katledilen kadınların 19 yaşında ve üniversite öğrencisi olması, üniversite öğrencilerini de harekete geçirdi. İstanbul Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Yıldız Teknik ve Ayşenur Halil'in okumakta olduğu Medipol Üniversitesi öğrencileri, kadın cinayetlerini protesto etmek için eylemler yaptılar. İstanbul dışında da öğrenci eylemleri yaygın biçimde yapıldı.

Bu eylemlerde, kadın cinayetlerinin politik olduğu, tekrar tekrar vurgulandı.

Bireysel değil, toplumsal bir suç

Kadın cinayetleri "bireysel" bir suç olarak gerçekleştirilmiyor bu topraklarda. **Sistemli biçimde körüklenen davranış ve düşüncelerin, sistemli biçimde yaratılan bir toplumsal dokunun ürünü olarak yaşanıyor.**

Mesela Erdoğan, her konuşmasında kadının ikinci sınıf olduğunu, eşit olmadığını belirtiyor. Tarikat kültürü, kadını "erkeğin malı" olarak kodluyor. Ve bu "mal" itiraz ettiğinde, evlenme teklifini reddettiğinde, cinsel ilişki zorlamasını reddettiğinde, boşanmak istediğinde, yemeği yaktığında, kısa etek giydiğinde ya da eve geç geldiğinde, "mal sahibi" olan erkek, onu öldürme hakkını

kendisinde görüyor. Ve erkeğin o kadının "mal sahibi" olması için, "evli" olmaları gerekmiyor. Hatta "sevgili" olmaları bile gerekmiyor. Erkeğin o kadına göz koymuş olması, o kadınla birlikte olmak istemesi, o kadını kendi "malı" olarak tanımlaması için yetiyor.

Mesela mahkemeler, katil erkekler için hemen bir "ağır tahrik indirimi"ni oluşturuyorlar. Öyle ya, kadın bir davranışıyla erkeği öfkelenmiş olabilir!

Şimdi bu durum bir adım daha ileri götürülüyor; **alçak bir katile "psikolojik rahatsızlık", "uyuşturucu kullanımı" gibi "hafifletici sebepler" üretilmeye çalışılıyor.** Semih Çelik'in gittiği doktorlar, aldığı-almadığı ilaçlar anlatılıyor. Ya da "İncel" grupları (karşı cinsle ilişki kurmak istediği halde yapamayan ve bunun öfkesini taşıyanlar) üzerine araştırmalar yapılıyor, yayınlanıyor.

Ancak tüm bunlar bir yana, Semih Çelik düpedüz ve açıkça bir katildir. Hem de cinayetlerini vahşice, gaddarca, insanlıkdışı biçimde işleyen bir katil!

Öldürülen onbinlerce kadının katili, "uyuşturucu bağımlısı, ruh hastası" vb kelimelerle meşrulaştırılmaz, aklanamaz. Tümü de açık ve net biçimde katildir, suçlarını bilerek ve isteyerek işlemişlerdir! "Uyuşturucu kullanımı" gibi gerekçelendirmeler, bu suçu hafifletme çabasından başka bir şey değildir.

Elbette ki uyuşturucu kullanımı da, psikolojik rahatsızlıklar da, bu sistemin bataklığında üüyor. Keza bir taraftan tüm medya organlarında vıcık vıcık bir cinsellik pompalanırken diğer taraftan ikili ilişkilerin bir tabuya dönüştürülerek sağlıksızlaştırılması da bu sistemin yozlaşma-çürüme düzeyini gösteriyor. Ve toplumda bu yozlaşma yayıldıkça, bundan etkilenenler artıyor.

Ancak yozlaşma herkesi de yozlaştırmıyor. Bütün bu ideolojik saldırıların dışında, daha temiz yaşamaya çalışan çok geniş bir nüfus da vardır. Ve bugün, Semih Çelik gibi katilleri protesto eden, kadın cinayetlerinin bireysel değil politik yanını gören-gösteren, bu katillerden de, bu politikadan da, bu toplumsal yozlaşma saldırısından da hesap soracağını haykıran kitleler var!

Umudu ayakta tutan da budur. Kadın-çocuk cinayetleri başta olmak üzere cezasızlık politikasını, toplumsal çürüme ve yozlaşmayı durdurmanın yolu da mücadeleyi büyütme.

İEM bileşenlerinden grev ziyaretleri

İşçi Emekçi Mitingi bileşenleri olarak, 8 Ekim günü Tuzla ve Gebze'de bulunan işçi grevlerini ziyaret ettik.

Önce Tuzla Deri Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan, Türk-iş'e bağlı Petrol-iş üyesi Tarkett Zemin Kaplama işçilerinin grevine gittik. Grevin 21. gününde olan işçiler, bizi grev çadırı önünde karşıladı. Atılan sloganlardan sonra çadıra geçildi. Grevdeki işçiler, patronun TİS sürecinde işçilerin taleplerini kabul etmediğini, taleplerin çok altında ücret dayattığını, bu nedenle greve çıktıklarını anlattılar; grevin geldiği aşama üzerine konuştular.

Ardından Tuzla Kimya Organize Sanayi'de bulunan MKB Rondo işçilerinin grevine gidildi.

Grevlerinin 42. gününde

olan işçiler, İEM bileşenlerini grev çadırı önünde coşkuyla karşıladı. Türk-iş'e bağlı Selülöz-iş sendikası üyesi işçilerin yaşadıkları sorunlar da Tarkett işçilerine benziyordu: Aynı biçimde TİS süreci tıkanmış, patronun işçilerin beklentisinin çok altında teklif getirince işçiler greve başlamıştı.

Sonra Gebze Organize Sanayi'de bulunan DİSK'e bağlı Birleşik Metal-iş üyesi Mersen işçilerinin grevine gidildi. Mersen işçilerinin grevi 170'li günleri geride bırakmış. Mersen işçilerinin durumu, MKB Rondo ve Tarkett işçilerinin durumundan daha kötüydü. Burada patron doğrudan sendikayı tanımıyor, TİS masasına hiç oturmuyor. İşçiler sendikalaşma mücadelesi için greve başlamışlar. İşçiler grevlerini ve gelinen süreci anlattılar.

Üç işyerinde de, grev alanına giderken, belli bir mesafeden pankartımızı açarak, sloganlar atarak yürüyüş yaptık. İşçilerin anlattıklarını dinledikten sonra, onların haklı direnişine destek verdiğimizizi, dayanışmayı büyüteceğimizi belirttik ve 20 Ekim mitingine davet ettik.

Dikkat çekici olan nokta; üç fabrikanın da yabancı sermayeli olmasıydı. Halen direnişi sürdüren Polonez fabrikası da yabancı sermayeli bir işletme.

Akşam 18.30'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı belediye işçilerinde çalışan işçilerin oturma eylemine katıldık. İşçiler kadrolu-güveneli iş talebiyle, her Salı günü Kadıköy-Rıhtım'da oturma eylemi yapıyorlar.

20 Ekim miting çağrısı burada da yapıldı.

As Plastik işçisi direniyor

Petrol-iş sendikasının örgütlü olduğu As Plastik işçileri, Hadımköy'deki fabrika önünde direnişlerini sürdürüyorlar. İşçi Emekçi Mitingi bileşenleri olarak 14 Eylül günü, direnişin 10. gününde işçileri ziyaret ettik. Yürüyüş ve sloganlar eşliğinde direniş alanında işçilerle buluştuk.

İşçiler, fabrikada 150 işçinin çalıştığını, sendikaya üyelik ve yetki alma sürecini başarıyla tamamladıklarını, ama yetki geldikten sonra patronun yetkiye itiraz ettiğini ve 2 yıldan fazladır mahkemenin sürdüğünü anlattılar.

Şimdi artık işçiler TİS aşamasına gelmişler, ancak patron TİS masasına oturmak yerine saldırılarını sürdürüyormuş. Sendikayı düşürmek amacıyla, başta temsilciler ve öncü işçiler olmak üzere, 10 işçiyi işten atmış; atılan işçiler direnişe başlamış. Bu süreçte patron, çalışmaya devam eden işçilere "sendikanın vadettiği hakları biz size veririz, boşuna sendikaya aidat ödemeyin" diye baskı yapmaya, bireysel sözleşme imzalatmaya çalışmış. İşçiler ise hem TİS masasına oturabilmek, hem de atılan arkadaşlarının geri alınması için 19 Eylül'de greve başladılar.

İşyeri komitelerinde örgütlenelim! SENDİKALAŞMA HAKKIMIZA SAHİP ÇIKALIM!

Son bir yılda birçok işçi direnişi, sendikalaşma hakkına dönük saldırılar nedeniyle yaşandı.

2023 sonlarından itibaren; Düzce'de bulunan **Aluform Pekintaş**, Diyarbakır'da bulunan **SCM** gruba ait tekstil fabrikası, Gebze Organize Sanayide kurulu **Mersen**, Ankara Ostim'de **Patiswiss**, Gaziantep'te **Atlas Denim**, Bursa **Borusan** lojistik, Soma'da **Fernas Madencilik**, İstanbul Çatalca'da bulunan **Polonez Gıda**, İstanbul Hadımköy'de **As Plastik**, İstanbul Tuzla Organize Sanayisinde bulunan **Tarkett Zemin Kaplama**...

Bütün bunlar **son bir yılda, sadece sendikalaşma nedeniyle işten atılan ve direnişe geçen işçiler**. Çalışma koşulları, düşük ya da ödenmeyen ücretler ya da keyfi işten çıkarmalar nedeniyle direnişe başlayan işçileri de eklersek, çok kabarık bir dosya çıkar. Yazı konumuz örgütlenme ve sendikalar üzerine.

En iyi işçi örgütsüz işçi!

Örgütlü işçinin hakları olur, hak talebinde bulunur, hakları için örgütlü mücadele eder. Bu yüzden patronlar işçilerin örgütlülüğünü her şekilde engellemeye, bastırmaya çalışırlar; işçinin örgütsüz olanını tercih ederler. Engellemedikleri durumlarda kendisiyle işbirliği yapacak sendikacıları devreye sokarlar.

Bugün yaşanan direniş ve eylemlere baktığımızda, **patronlar artık işbirlikçi, bürokrat hatta yandaş sendikalara bile tahammül edemiyor**. Yukarıdaki tabloda da görüleceği gibi, sendika ayırımı yapmıyorlar; yandaş sendikalardan bağımsız sendikalara kadar genel olarak sendika düşmanlığını sürdürüyorlar.

Daha önceki yıllarda çok sık karşılaştığımız manzara; patronların her türlü baskı ve işten atmalarla sendikal örgütlülüğü engelleyemediği durumlarda, kendilerine yakın olan sendikaları kendi elleriyle içeriye sokmalarıydı. Örneğin Birleşik Metal-İş'in karşısına Türk Metal sendikasını koyar, işçileri oraya yönlendirdi. Geçtiğimiz yıl Özak Tekstil işçileri Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş sendikasından topluca istifa ederek bağımsız BİRTEK-SEN'e geçtiklerinde, Öz İplik-İş yöneticileri patronun isteği doğrultusunda, geçişleri engellemek için fabrikaya girerek "BİRTEK-SEN'e geçerseniz işten atılırsınız" tehdidini savurmuştu. Yani patronun değneği olmuşlardı.

Gelinen aşamada patronlar her türlü sendikal örgütlülüğe savaş açmış durumdadır. Bir bütün olarak sendikaları tasfiye hareketi başlatmış gibiler.

"Anayasal hakkımızı kullandık"

Başlık, her işçi direnişinde en çok duyduğumuz cümledir. Elbette sendikalara üye olma, sendikalarda örgütlenme anayasal haktır. Bu hakkın

Sınıf mücadelesi, yasalara da anayasaya da sığmaz. Sığırmaya çalışmak, düzen-içi bir mücadeleyi mutlaklaştırmak anlamına gelir. Aslolan fiili-meşru mücadeledir. İşçi sınıfının mücadelesi ve ufku, sistemin dışına çıkmalı, emeğin iktidarını hedeflemelidir.

anayasaya girmesi için, işçi sınıfı fiili mücadeleler vererek, bedeller ödeyerek anayasal düzeye çıkarıldılar. Fakat **işçi sınıfının mücadelesinin anayasa ve yasalarla sınırlı tutulması, her durumda yasal çerçeve ile yönlendirme yapılması doğru değildir. İkincisi, fiili-meşru mücadelenin geriye düşürülmesidir. Üçüncüsü ise, patronların, devletin en üst makamlarının anayasayı takmadıkları bir ortamda, halen "sendikalaşmak anayasal haktır" demenin bir hükmünün kalmadığıdır.**

Sınıf mücadelesi, yasalara da anayasaya da sığmaz. Sığırmaya çalışmak, düzen-içi bir mücadeleyi mutlaklaştırmak anlamına gelir. Aslolan fiili-meşru mücadeledir. İşçi sınıfının mücadelesi ve ufku, sistemin dışına çıkmalı, emeğin iktidarını hedeflemelidir.

Anayasanın 51. maddesi sendikal hakkı şöyle tanımlıyor. "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz." Hatta 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25. Maddesi, sendikal özgürlüklerin kullanılmasının engellenmesi halinde cezalar da öngörüyor. "İşçinin sendikalaşma hakkını engelleyen, farklı muamele eden, ya da işten atan işveren, işçinin en az bir yıllık ücret kadar sendikal tazminat öder" deniyor. Devamında, "sendikadan ayrılmaya zorlayan, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" diyerek pekiştiriyor.

Buraya kadar her şey normal! "İşçiler daha ne istiyor" da denebilir. Ama **örgütlenmenin önünde bir dolu yasal engelleri de anayasaya koymayı ihmal etmemişler! Baraj, başta bağımsız sendikaların kurulmasına, örgütlenmesine en büyük engeli oluşturuyor.** Yüzde 1 ülke barajı ve yüzde 50 işyeri barajı ile büyük bir duvar örülmüş

zaten. Bırakalım bağımsız sendikaları, konfederasyonlara bağlı sendikaların çoğunun, "baraj"dan dolayı yetki hakkı, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı yok.

Mesele barajı aşmakla da bitmiyor. **Barajı aşan sendikaların karşısına, patronlara tanınmış olan "yetkiye itiraz hakkı" çıkıyor.** Yetkiyi veren

Çalışma Bakanlığı olduğu halde, Bakanlığın verdiği yetkiye patron itiraz edebiliyor. Patronlara "itiraz hakkı" vermekle yetinilmemiş, "işkolu değiştirme hakkı" da tanınmış. Barajı aşan sendika, işkolu değişikliğiyle karşılaşılıyor ve yetkisi düşürülüyor.

Bunlar sendikal örgütlenmenin önündeki yasal engellerin bir kısmı. **Bütün bu engelleri aşan işçiler, işten atılıyor, polislin tazyikli suyuyla, biber gazıyla karşılaşılıyorlar.** Ayaklar altına alınıp yerlerden sürüklenerek gözaltına alınıyorlar. Yetmiyor; camilerin avlusuna bile alınmıyorlar, ilçe müftüleri gelip işçilere saldırıyor. Bu nasıl anayasal hak?!

Patronların da örgütlü olduğu, üyesi olduğu sendikalar var. Bazı işkollarında TİS görüşmelerini işçi sendikalarıyla, patron sendikaları -MESS'te olduğu gibi- birlikte yürütüyorlar. Patronların sendika kurma, sendikalarda örgütlenme hakkına hiç engel yok! Ama işçiler sendikalara üye olduklarında "anayasal hak" bile fayda etmiyor! İşten atılıyorlar ve her türlü baskıyla karşılaşılıyorlar. Tek başına bu durum bile, devletin patronların devleti olduğunu görmeye yeter.

Üstelik **patronlar hiçbir zaman işçileri sendikalı oldukları için atılmış göstermiyorlar. Sendikal tazminat ödememek ve diğer cezai hükümlerden kurtulmak için, "küçülmeye gidiyoruz" diyorlar; veya son yılların modası olan 46. maddeyi gösteriyorlar.**

İşçilerin bu gerekçelere itirazını ise, Çalışma Bakanlığı çoğunlukla görmezden gelir, müfettiş yollamaz. Ancak yaygın ve militan eylemlerle kitle desteği oluştururlarsa, Çalışma Bakanlığı harekete geçmek zorunda kalır. Polonez işçilerinde olduğu gibi. Polonez fabrikasına gelen müfettişler, işçilerin sendikal örgütlülüklerden dolayı işten atıldıklarını ve her bir işçiye sendikal tazminat ödenmesi gerektiğini belgelemesine rağmen, işçiler işe alınmış değiller, direnişlerine devam ediyorlar.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, anayasada sendikal örgütlülüğünden dolayı işten atmalara sendikal tazminatın yanısıra hapis cezası da öngörülüyor. Fakat **sendikalaşma hakkı anayasaya girdiğinden beri, hiçbir patron bundan dolayı hapis cezası almamış. Bu yönde dava bile açılmamış!**

Patronlara böyle hoşgörülü davranılırken, işçilere ve sendika yöneticilerine uyduruk cezalar vermekten geri durmuyorlar. Özak Tekstil'de örgütlenme yapan BİRTEK-SEN'e "işçileri sendikaya zorla üye yapmak"tan 1,5 milyon lira ceza kesildi. Patrona uygulanması gereken madde, ilk kez bir

sendikaya uygulandı. Keza Fernas Madencilik'te örgütlenen Bağımsız Maden-iş yöneticilerine, Fernas maden ocağına 500 metre yaklaşma gibi uyduruk bir ceza verildi. Sendika yöneticileri veya örgütlenme elamanları üretim yerine giremezse, sendikal örgütlenmeyi nasıl başarır? Sendika yöneticileri direnişte olan üyelerinin yanına "gidemez" gibi bir ceza olabilir mi? Öte yandan sendikalaştıkları için işçileri işten atan patrona, hiçbir cezai bir işlem yok!

E-devlet kolaylaştırıcı değil, fişleme aracı

Sendikal üyelik e-devlet üzerinden yapılıyor. İşçiler kendi işkolundaki herhangi bir sendikaya e-devlet üzerinden üye olabiliyorlar.

Eskiden noter üzerinden yapılan üyelik, "kolaylaştırıcı olsun" denilerek e-devlet üzerinden yapılmaya başlandı. İşçi konfederasyonları da "noter paraları çok" diyerek bu uygulamayı desteklediler. Fakat e-devletin sakıncaları, bugün daha net görülüyor; her gün pratik olarak karşımıza çıkıyor.

En başta **e-devlet üzerinden sendikaya üye olan herkesin bilgisini Çalışma Bakanlığı görüyor. Bu fişlemekten başka bir şey değil.** Dahası, Bakanlık ile sendika arasında gizli kalması gereken bu bilgiler, Bakanlık tarafından patronlara sızdırılıyor.

Birçok işyerinde örgütlenen işçiler, yetki başvurusuna hazırlandıkları sırada işten atılıyor. Muhtemeldir ki, patronlar bu bilgiye Çalışma Bakanlığı üzerinden ulaşıyorlar. Bazı patronlar da sendikaya üye olan işçilerin e-devlet şifrelerini ele geçirerek sendikal örgütlülüğü açığa çıkarıyor.

Saldırıcı püskürmenin ve örgütlenmenin en önemli ayağı işyeri komiteleri

"İşçi sınıfı örgütlüyse her şeydir, değilse hiçbir şey" demiştir sınıf mücadelesinin ustaları.

Örgütlü işçi, burjuvazi için tehdit olduğu gibi, azami karlarının düşmesi anlamına gelmektedir. Bu yüzden patronlar işçi sınıfının en küçük örgütlülüğüne tahammül edemez, hak-hukuk demeden bastırmaya çalışır. Bugün de azami karlarının düşmemesi için pervasızca saldırıyorlar.

Bu saldırılar yine örgütlü bir güçle püskürtülür. Örgütlenmenin önündeki en önemli yasal engellerden biri, 12 Eylül'ün ürünü olan 6356 sayılı sendikalar ve toplu iş sözleşmesi kanunudur. Kimi değişiklikler yapılsa da özü korundu. Yapılan değişiklikler, işçi sınıfının örgütlülüğüne daha büyük engeller getirdi. İşkolu ve işyeri barajı, sendikal örgütlenmenin önündeki en büyük engel olarak duruyor. **Baraj sorununun ortadan kaldırılması için, sendika konfederasyonları somut bir mücadele yürütmediler. Devrimci işçiler ve baraj altında kalan sendikalar, bu sorunu hedefe çakmalı, mücadeleyi yükseltmelidir.**

İşçi sınıfı üretim alanlarında ne kadar örgütlüyse, hakları ve mücadelesi de o kadar ileri olur. Taban komiteleri, örgütlü mücadelenin temelidir; sendikanın önünü açandır aynı zamanda. İşçiye en yakın olan taban komiteleri, işyeri komiteleridir. Mücadelenin en önemli araçlarından olan işyeri komiteleri, ne yazık ki, unutulmuş gibidir. Sendikalı-sendikasız bütün işyerlerinde işyeri komiteleri örgütlenmeli, mücadele araçları haline getirilmelidir. İşyeri komiteleri kolektif davranan, sendikal bürokrasiyi aşan, tabana sınıf bilinci taşıyan olmalıdır.

Elbette işyeri komiteleri sendikaların yerine konamaz. Bugün sendikaların, işbirlikçi sendikacılar aracılığıyla işçi sınıfının mücadele aracı olmaktan çıkartılması, burjuvazinin hizmetine sokulması, onların sınıf mücadelesinin temel ve kalıcı araçları olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. **Örgütlenmenin önünde baraj sorunu kadar engel olan işbirlikçi bürokrat sendikacılara karşı da mücadele yükseltmelidir.** Sendikalar bunlardan kurtarılmalı, gerçek sahipleri olan devrimci işçiler sendika yönetimlerine gelmelidir.

Bir hakkın anayasada olması, pratikte varolduğu anlamına gelmez. Hakların korunması, kullanılması ve yenilerinin elde edilmesi, örgütlü mücadeleden geçer. Hakları korumak, yeni haklar elde etmek, sendikal bürokrasiyi tasfiye etmek için, işyeri komitelerinde örgütlenmeli, kendini yasalarla sınırlamayan, meşru-militan bir mücadele hattı izlenmelidir.

İşçi Emekçi Mitingi'ne çağrı

20 Ekim'de Kartal'da dördüncüsü düzenlenecek olan İşçi Emekçi Mitingi için, Eğitim-Sen 3 No.lu şubede 9 Eylül günü bir çağrı toplantısı düzenlendi. Sendikalar, siyasi partiler, kitle örgütleri ile işçi ve emekçiler bu mitinge katılmaya, birlikte örgütlemeye davet edildi. "Düşük ücretlere, hayat pahalılığına, vergi soygununa, savaş politikalarına karşı topyekun direniş" şiarıyla düzenlenen miting, 20 Ekim'de saat 12'de başlayacak.

Mitinge hazırlık için merkezi yerlere afişler ve pankartlar asılıyor, metrobüs çıkışlarında toplu bildiri dağıtımları düzenleniyor, kurumlar ziyaret ediliyor, internet ortamından çağrılar yapılıyor. Ayrıca işçi direnişlerine yapılan ziyaretlerde direnişçi işçiler de mitinge çağrılıyor.

Toplantıda okunan metni kısaltarak yayınlıyoruz: "Düşük ücretlere, hayat pahalılığına, vergi soygununa, savaş politikalarına karşı topyekun direniş..."

Sermaye ve hizmetindeki AKP-MHP iktidarı, yönetimi, her geçen gün milyonların yaşamı ve çalışma koşullarını ağırlaştırarak devreye sokuyor. ... Emeğimizi çalarak servetlerini büyütenler, tüm zenginlikleri üreten işçi ve emekçileri makinenin bir parçası gibi görüyorlar. Bunu her gün fabrikalarda, çalışma alanlarımızda gün be gün yaşayarak görüyoruz.

Onların bu pervasız ve azgın saldırılarının arkasında, bizim güçlü örgütlülüklerimize sahip olmamız yatıyor.

Onun için krizin faturasını bu kadar hoyratça bizim sırtımıza yüklemeye çalışıyorlar. ... İşçiye emekçiye düşman olan sermayedarlar ve hizmetlerindeki iktidarlar, insanlığa kan ve gözyaşından başka hiçbir şey sunmayan düzenlerini ayakta tutmak için halkların üzerine de bombalar yağdırıyorlar.

Saymakla bitiremeyeceğimiz bu sorunların kaynağı kapitalist düzendir. Onların sömürü, rant, talan politikaları, savaşları ve azami kar hırslarıdır.

***

Sermayenin, işçi sınıfı, emekçiler ve mazlum halklara karşı saldırısının en önemli ayaklarını ideolojik, politik, örgütsel saldırılar oluşturuyor. Medya, düzenin kurumları, bir bütün olarak devlet aygıtı, sermayenin saldırılarını hayata geçirmenin araçları olarak görev yapıyorlar. İşçilerin öz örgütlülükleri olan sendikalar, ülke tarihinde hiç olmadığı kadar bürokrasinin denetimine girerek sermayeye hizmet ediyorlar. Kuşkusuz bu denetime karşı duran bilinçli işçiler, mücadeleciler sendikalar çemberin yarılmasına anlamlı katkılar sunuyor.

Gelinen aşamada sermayenin ve işbirlikçilerinin topyekun saldırılarına karşı, topyekun mücadeleyi daha güçlü ve birleşik biçimde hayata geçirmek acil bir zorunluluktur. Bizler bu bilinçle hareket eden kurumlar olarak İşçi Emekçi Mitingi'nin dördüncüsünü örgütleyeceğiz.

İçinden geçtiğimiz dönemin temel sorunlarına karşı bir mücadele hattı oluşturmak, gasp edilmek istenen haklarımızı korumak ve yeni haklar kazanmak, ancak fiili-meşru mücadeleyle mümkündür. Her mücadele talebinin ve kazanımının kendi içinde amaçlaştırılmasının, düzenin aşırılıklarını törpülemek olduğunu biliyoruz. Bizler aşırılıkları törpülemek değil, sömürü, baskı, ekolojik yıkım vb. tüm sorunların kaynağı olan kapitalist düzeni ortadan kaldırmayı hedefliyoruz. Gündelik mücadelenin ve kazanımların bu amaca hizmet etmesinin, geleceği kazanmanın önemli adımlarından biri olduğunu biliyoruz. Böylesi bir perspektifle atılacak adımlarla işçi sınıfı ve emekçilerin kurtuluşuna giden yolu büyütebiliriz.

İşçi sınıfı ve emekçilerin bilimini esas alan işgal, grev, direnişleri örgütlemek, birleşik mücadele zeminleri oluşturmak, sermayenin fütursuz saldırıları karşısında izlenmesi gereken esas yoldur. Geceleri aç yatılmayan, gündüzleri sömürülmeyen, halkların imha-inkar ve soykırımlar karşı karşıya kalmadığı bir ülke-dünya için tek seçenek sosyalizmdir.

İnsanlığın ve tüm canlı hayatının kurtuluşu için, baskı ve sömürünün son bulduğu bir ülke ve dünya yaratmak için tüm işçileri, emekçileri, devrimci-ilerici kurumları, birleşik mücadeleyi büyütme davet ediyoruz. Bu çabanın mütevazî bir adımı olan İşçi Emekçi Mitingi'ni birlikte örgütlemeye, fabrikalarda, sokaklarda fiili-meşru mücadele hattını büyütme çağırıyoruz.

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Birleşik İşçi Hareketi, Devrimci Partili İşçiler, Dostluk ve Kültür Derneği, İşçilerin Kendi Partisi, İşçi-Sen, Kaldıraç Hareketi, Köz, Proleter Devrimci Duruş, Yeni Dünya İçin Çağrı

Fernas madencileri barikatları aşıya aşıya yürüdü

Manisa-Soma'da, AKP Milletvekili Ferhat Nasırlıoğlu'na ait Fernas Madencilik'te çalışan maden işçileri, ağır çalışma koşullarına karşı ve sendikal hakları için mücadele etmek üzere Bağımsız Maden-İş sendikasına üye oldular. Sendikaya üye oldukları için 7 işçinin işten atılması üzerine 26 Ağustos'ta üretimi durdurarak direnişe geçtiler. "Sendika hakkının tanınması, iş güvenliği önlemlerinin alınması ve en düşük madenci ücretinin 45 bin TL'ye çıkartılması" talebiyle başlayan direniş büyüyerek sürüyor. Son olarak Ankara'da meclise yürüdüler.

Fernas işçileri kesintisiz biçimde akan yeraltı suyunun içinde, ellerinde kablolarla çalışıyor. Gaz kaçağı ve elektrik çarpması riski çok yoğun olmasına rağmen, herhangi bir önlem alınmıyor. Kullandıkları makineden çıkan ağır kimyasallar, göze değdiği anda kör olmasına sebep oluyor. Yönetmeliğe göre kimyasal yapılan alanda kimsenin durmaması gerekiyor; ancak bu kural dikkate alınmıyor. Üstelik madencilere, kullandıkları kimyasala uygun koruyucu ekipman, gözlük, tulum, maske de verilmiyor.

İşçiler bu alanda çalışmakla kalmıyor, yemek ve dinlenme molalarını da aynı ortamda kullanıyorlar. **Yine suyun içinde, yine kimyasalların arasında yemeklerini yiyorlar.** Yüksekte çalışmaları gerektiğinde, merdiven kullanamıyorlar. Elektrik akımına kapılma ya da düşme tehlikesi altında, hiçbir önlem alınmadan, halat bile kullanmadan çalışmaya zorlanıyorlar.

Bağımsız Maden-İş sendikası, sadece işçilerin değil, bölge halkının da bu durumdan doğrudan etkilendiğini belirtiyor. Madenin içinde kimyasal karışan yeraltı suları, toprağa ve halkın kullandığı içme sularına karışıyor; bu konuda da şirket tek bir önlem almıyor.

Bu koşullarda sendikada örgütlendikleri için bir de işten atıldılar. Buna tepki göstermek için iş durduran 70 işçi, jandarma saldırısı ile gözaltına alındılar. Madenciler, serbest bırakıldıktan sonra da maden önünde direnişlerine devam etti.

Ardından bir grup Fernas Maden işçisi, Ferhat Nasırlıoğlu'nun Bodrum'daki Cape Bodrum Otelı önünde basın açıklaması yaptı. Sonra da otel karşısında direniş çadırı açtılar.

Bu süreçte **Bağımsız Maden-İş sendikası, direnişi Ankara'ya taşımaya karar verdi.** İşçiler 16 Eylül günü Ankara'da Çalışma Bakanlığı önünde açıklama yaptı. Geceyi Meclis önünde nöbet tutarak geçirmek isteyen işçiler, polis tarafından engellendiler. Bunun üzerine işçiler, Yüksel

Caddesi'nde Madenci Anıtı önüne yürüdüler ve basın açıklamasını burada yaptılar. Bu süreçte, Bodrum'da otel karşısındaki direniş çadırı da devam etti.

Daha sonra **Ankara'da şirketin önünde eylem yapmak istediler. Polisin saldırısı sonucunda 22 işçi darp edilerek ve ters kelepçe ile gözaltına alındı.** Bu sırada bir işçi, gözaltıları protesto ederek elektrik direğine tırmandı. İşçi bir süre sonra direktten indirildi ve o da gözaltına alındı.

25 Eylül günü, Soma'dan Ankara'ya çıplak ayakla yürümeye başladılar. 1 Ekim'de Eskişehir'e varan işçiler, kendilerini karşılayan kitleyle beraber yürüdü. 2 Ekim'de Polatlı'da işçilerin önü polis tarafından kesildi. Oturma eylemi yapan işçiler sloganlar atarak barikatın kaldırılmasını istediler. Polisler "Ankara'da süresiz kalacağız" açıklaması yaptıkları için madencilerin Ankara'ya girişine izin vermeyeceğini söyledi. Barikatın kurulduğu sırada, Ankara Kurtuluş Parkı'nda işçilere destek açıklaması yapıldı. **İşçilerin kararlı duruşu sonucu barikatlar açıldı ve işçiler Meclis'e otobüslerle geçti ve milletvekilleriyle beraber açıklama yaptı.** İşçiler, maden sahibi patron ile görüşene kadar Ankara'da direnişe devam etme kararı aldı.

10 Ekim'de Ankara'daki Kurtuluş Parkı'ndan taleplerini haykırmak için Meclis'e yürümek isteyen işçilerin önü bir kez daha polis barikatıyla kesildi. Polis ablukasında bekleyen işçilerden 7 temsilci Ferhat Nasırlıoğlu ile görüşmek için Meclis'e giderken, diğer işçiler parka döndü.

Fernas Holding, 1982 yılında, askeri cunta tüm saldırganlığı ile sınıf mücadelesini bastırmaya çalışırken kuruldu. Ama asıl büyümesini, AKP döneminde gerçekleştirdi. Toplamda 7 ayrı sektörde (otomotiv, inşaat, enerji, turizm, taahhüt, maden ve gıda) faaliyet gösteren, devletle doğrudan iş yapan, ihale zengini bir holdinge dönüştü. **Şirketin 2011-2022 arasında 11 yılda devletten aldığı 20 ihalenin toplam değeri 7 milyar TL.** Özellikle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Karayolları Genel Müdürlüğü'nden bolca ihale almış bu dönem içinde. Enerji Bakanlığı'nın, yasaya aykırı biçimde ihale açarak, Eti Maden'e ait bor madenlerini çıkarma işini Fernas'a vermesi, mecliste gensoru önergesi ile sorulmuş. Eylül 2023'te Denizli-Aydın Otoyol Projesi de Fernas'a peşkeş çekilen ihalelerden birisi. Giresun'dan Urfa'ya, Denizli'den Konya'ya pek çok bölgede, Fernas'a yol, içme suyu tesisi, doğalgaz boru hattı vb. ihaleler sunulmuş.

Devlet ballı ihalelerle zenginleştiği Fernas Holding'i, işçiler karşısında koruma altına alıyor. Direnen işçilere, jandarmasıyla, polisiyle saldırıyor.

Direnen işçilerin gücü, devletin polisinden de jandarmasından da daha büyüktür. Bugüne kadar pek çok işçi direnişi, devletin pervasız saldırılarına, şirketlerin her tür insanlıkdışı davranışına rağmen, direnerek kazanmayı başardı, Fernas işçileri de başaracaktır.

Polonez işçisi: "Çöp değil işçiyiz!"

Tek Gıda-iş sendikasında örgütlendikleri için işten atılan Polonez işçileri, patronun baskısına, polisin saldırısına rağmen işçiler direnişlerini karalılıkla sürdürüyorlar.

İstanbul-Çatalca'da kurulu ve Polonez marka ürünler üreten Trakya Et ve Süt Ürünleri fabrikasının yüzde 70 hissesinin 2021'de Ürdünlü bir şirkete satılmasının ardından, işyerindeki sorunlar büyümüş. Ve işçiler Tek Gıda-İş sendikasına üye olmaya başlamışlar. 22 Temmuz'da, sendika üyesi 13 işçinin işten çıkartılmasına işçiler tepki gösterince, toplamda 145 kişi işten çıkartılmış. Bir mesajla işten çıkartılan işçiler, direnişe başlamışlar.

Direnişlerinin 57. gününde PDD'nin de içinde olduğu İşçi Emekçi Mitingi bileşenleri olarak Polonez işçileriyle buluştuk. 14 Eylül günü yaptığımız ziyarette, fabrika önündeki direniş yerine, belli bir mesafeden sloganlar eşliğinde yürüdük; işçiler büyük bir coşkuyla karşıladı, sloganlarımıza coşkuyla eşlik ettiler. Bileşenler adına yapılan konuşmada, işçilerin haklı direnişlerini sahiplendiğimizi ve dayanışma içinde olacağımızı söyledik. 20 Ekim'de yapacağımız işçi emekçi mitingine davet ettik. Ardından işçilerle birebir direniş sürecini konuştuk.

Bir gün önce polis tarafından büyük bir saldırıya uğrayan işçilerin vücudundaki darp izleri hala tazeliğini koruyordu. Yüzünde morluk olanlar, bacağında yara taşıyanlar, kaburgası kırılanlar... Yapılan bu saldırı ilk değil, daha öncede kaç kez saldırıya uğramışlar. "İlk saldırıda, oturmuş karpuz yiyorduk. Hiçbir uyarı yapılmadan biber gazı yağmuruna tuttular bizi. Biber gazıyla böylece tanıştım" diyor bir kadın işçi. Başka bir kadın işçi "polise, 'çek silahını beni vur' dedim. Vurmasan istediğiniz kadar bizi dövün gözaltına alın yarın yine burada olacağız" diye anlatıyor direnişini. Onun bu haykırışı işçilerin ne kadar kararlı olduğunu göstermektedir. Yine başka bir kadın işçi "polisler kadın-yaşlı demeden saldırıyorlar" diyor. Başka bir kadın işçi "bilmiyorlar ki bize saldırdıkça biz daha birbirimize kenetleniyoruz". Direniş biraz uzadığında, alandaki coşku düşer. Polonez işçileri, 57. gününde olmasına rağmen ilk günkü gibi coşkulular.

Üretimin devam edip etmediğini soruyoruz. Gıda olmasına rağmen sağlık raporu alınmadan, kaçak gündelik işçi getirip üretim yapmaya çalışıyorlar. Bunu engellemek istedikleri her seferinde saldırıya uğradıklarını belirtiyor işçiler. Direnişin ilk günlerinde patron beyaz yakalıları üretim alanlarına koyarak üretimi devam ettirmeye çalışmış. Fakat üretim büyük oranda durmuş.

Fabrika, salam, sucuk, sosis gibi şarküteri ürünleri üretiyor. BİM, Migros, A101 gibi market zincirlerinin yanısıra, Dominos Pizza da en büyük alıcılardan biri. İşçilerin Dominos Pizza önünde yaptıkları eylemlerin ardından, şirket buradan ürün almayı durdurmuş.

Polonez işçileri, 57 günlük direniş boyunca birçok defa polisin saldırısına maruz kaldı. Bu saldırılarda polis sadece direnen işçileri değil, onların çocuklarının geleceğini de tehdit ediyor, çocuklarının iş bulamayacağını söylüyor. Çoğunluğu kadın olan işçiler ise, büyük bir öfke ile, her defasında kararlılıklarını haykırıyorlar.

13 Eylül günü yaşanan ve işçilerin kaburgasının, kol ve bacak kemiklerinin bile kırıldığı saldırı öncesinde, polis amiri saldırıyı "süpürün" talimatıyla başlatmış. Direnen kadın işçilerden Satı Savaş'ın, "Biz çöp değiliz; insanız, işçiyiz, emekçiyiz" haykırışı ise, işçilerde giderek güçlenen sınıf bilincini ifade ediyor.

Yeni eğitim-öğretim dönemi başlarken Özel okullar

İlk ders zili hem kamuda hem özel sektörde birçok sorunla çaldı. **Eğitim-Sen'in yayınladığı durum raporuna; velilerden alınan**

kayıt ücretleri, okullardaki hijyen eksikliği, devletin öğrencilere bir öğün yemek ver-e-memesi, öğrencilerin temiz suya erişememesi, okullardaki temizlik personeli eksikliği, yetersiz öğretmen atamaları, boş geçen dersler, niteliksiz eğitim, öğrencilere sağlıklı ulaşım imkanı verilmemesi gibi sorunlar damga vurdu.

Kamudaki bu sorunlara gerici müfredat da eklenince; devletin ve sermayenin istediği gibi özel okullara rağbet arttı. "Her bütçeye uygun" sloganıyla pazarlanan merdiven altı kurumlar, "köklü" zincir özel okullar, bu sene de kayıtları arttırdı. Şüphesiz ki özel okullara olan bu rağbet, öğretmen-öğrenci-veli üçgeni için ayrı ayrı sömürü demektir.

Özel sektörde çalışan öğretmenler cephesinde, Taban Maaş'ın kaldırıldığı 2014 yılından beri bir değişiklik yok. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın eylemleri ve kamuoyu baskısı sonucu öğretmen maaşlarını kısmen iyileştiren kurumlar var elbette; ancak bu kurumlar bir elin parmaklarını geçmiyor ve öğretmenlere ücret üzerinden değil çalışma şartları üzerinden bir baskı oluşturuyor. **Ders saatleri artıyor, öğretmenlerin tatil hakkı gasp ediliyor, 24 saatini işine vermesi isteniyor, öğretmenlere görev tanımında olmayan işler dayatılıyor.**

Sektörün çoğunluğundaki okullarda öğretmen maaşı 30 bin bandını geçmiyor. Yaşamının bu kadar zorlaştığı, kiralının öğretmen maaşına denk geldiği büyük şehirlerde özel sektörde çalışan öğretmenler açlığa, sefalete mahkum ediliyor. 2025 yılı ekim ayına kadar, öğretmenlere asgari ücret teklif eden okullar çoğunlukta. İşsiz mezun sayısının bu kadar çok olduğu bir alanda, öğretmenlerin lütufluş gibi sunulan şartları kabul etmekten başka şansları kalmıyor. Ve burada **karşılına "belirli süreli sözleşme" denen garabet çıkıyor; öğretmenler çeşitli sebeplerle sene sonunda işten atılıyor. Bu sorunlara karşı örgütlü mücadeleye başladıklarında ise, fişleniyorlar, sözleşmeleri yenilenmiyor, başka yerde iş bulmaları da zorlaşıyor.** Çünkü patronlar örgütlü, ilçe ilçe verecekleri tavan maaşı planlıyorlar ve ortak hareket ediyorlar. Bütün bu şartlara rağmen ve bu şartları düzeltmek için öğretmenlerin örgütlü mücadeleden başka bir yolları yok.

Öğrenci-veli cephesi ise yüksek kayıt ücretleri ve bitmek bilmeyen istekler, başışlar, kitap-yemek-servis ücretleri ile boğuşuyor. Özel okulların kendi ders kitapları oluyor; bu kitaplar dışarıdan alındığında 2-3 bin lira bandındayken, okulun velilere ve öğrencilere dayatması sonucunda; okul tarafından 50 bin liraya kadar satılabiliyor. Öğretmenine maaş olarak asgari ücret veren kurumlar, tek bir öğrenciden kayıt+servis+yemek+kitap parası olarak milyona yaklaşan ücretler istiyor.

Örneğin geçen sene kırtasiye ücreti olarak 17 bin TL alan bir okul, bu sene %160 zam yaparak 44 bin istiyor. Başka bir okul, kitapçılarda 2 bin TL'ye olan kitap setini 39.555 TL'ye öğrencilerine satıyor. **Öğretmen maaşı 30 bin TL olan bir okul 500 bin TL kayıt ücreti, 50 bin TL kırtasiye ücreti, 50 bin TL yemek ücreti ve 50 bin TL servis ücreti istiyor velilerden.** Yoksullaşmanın giderek arttığı koşullarda veliler; çocuklarının kamudaki sorunları yaşamaması için türlü borçların altına giriyor.

Özel okullardaki bu şartlar öğretmen, veli, öğrenci arasında bir dayanışmayı ve birlikte mücadeleyi zorunlu kılıyor. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın başat talepleri olarak belirlediği "taban maaş, belirsiz süreli sözleşme ve eğitim iş kolunun oluşturulması", öğretmenler için de, veliler ve öğrenciler için de yaşamsal talepler haline geliyor.

Asıl çözüm ise, eğitimdeki özelleştirmeye karşı mücadele etmekten geçiyor. Eğitim alanının bütün bileşenleri, eşit, parasız, bilimsel eğitim için, birlikte mücadeleyi yükseltmelidir.

Yoksullaşma ve eğitim

"Yedi çocuğum var. Memlekette iş bulamadığım için kalktık İstanbul'a geldik. Gelmez olaydık. Hepsini okutmak istiyorum, benim yaşadığımı yaşamasınlar istiyorum ama ne çare. Okula kaydetmeye gittim, dünyanın parasını istediler. Ben yiyecek etmek bulamıyorum. Çöpleri ayıklıyorum, bu evdeki koltukları, battaniyeleri hep çöpten buldum. Ben kaldıramıyorum bunu, düşünmekten hasta oldum, çocuklarım okusun ama nasıl okuyacaklar..."

"Lise öğrencisiyim. Açık öğretimde okuyorum ama. Annem, babam, kardeşlerim, ninem... Zor geçiniyoruz zaten, ben de yük olmamak için tekstilde çalışmaya başladım. Açıkta sınavlara giriyorum. Okulda da bir şey öğrenmiyordum zaten, sınıflar çok kalabalık, bana sıra gelmiyordu. Şimdi paramı da kazanıyorum okuyorum da..."

"Kızım bu sene birinci sınıfa başladı. Ben asgari ücretli çalışırım, eve giren tek gelir o. Kızımı okula kaydettirmeye gittim, 20.000 TL kayıt parası istediler, üstüne de her ay aidat adı altında masraf çıkartıyorlar. 'Bu yaptığınız yasal değil' deyince de 'istersen kayıt yaptıрма' diyorlar. Devlet okulu niye bu kadar para alıyor?"

"Oğlum bu sene çıraklık okuluna verdim, dersleri iyi değildi, meslek öğrensin en azından. Hem zaten okusa ne olacak, üniversiteye gitse ileride daha kötü. Hem çok masraflı hem de iş bulamayacak bitirince. Eli ekmek tutsun şimdiden, şimdiden kazanıyor da biraz, kendi masrafını çıkartıyor..."

Bu örnekler toplumda yaşanan derin yoksulluğun eğitime nasıl yansıdığına birkaç örneği sadece. Bu örnekler gibi yüz binlercesi her sene yaşamaya devam ediyor.

İlkokul, ortaokul, lise eğitimi alan öğrenciler ve onların aileleri için ayrı sorunlar ortaya çıkıyor.

Yeterli atamanın yapılmaması yüzünden boş geçen dersler, gerici eğitim müfredatının yarattığı niteliksiz eğitim, okul kantinlerinin pahalılığı, yemek verilmeyen okullar, yeterli hijyen koşullarını sağlamayan okullar gibi sorunlar çocuklarımızı olumsuz etkiliyor. Bağış adı altında velilerden alınan, özel okul ücretleriyle yarışan paralar, yüksek meblağlı kayıt paraları, her ay istenen ardi arkası kesilmeyen aidatlar, yemek ücretleri de velilerin belini büküyor; ancak özel okul ücretleri de göz önünde bulundurulduğunda çocuklar yine devlet okullarına yazdırılıyor.

Kamusal eğitimin terk edilmesinin

sorunlarını yaşamaya devam ediyoruz.

"Zorunlu ve parasız eğitim" diye tanımlanan eğitim modeli, çocuklarımızın her türlü eğitim ihtiyacının devlet tarafından karşılanması anlamına gelir. Ancak devlet, çocuklarımıza nitelikli eğitim, bir öğün yemek, temiz su, güvenli ulaşım imkanı, hijyen şartlarını sağlayan okullar, güvenli bir gelecek sunmıyor.

Eğitime erişemeyen çocuklar okulu terk ediyor. **Yoksul aileler çocuklarını MESEM'lere gönderiyor, devlet eliyle çocuk işçilik meşru hale getiriliyor, patronlara çocuk sömürsü yolu açılıyor.** Geçtiğimiz sene 12 çocuk MESEM yüzünden hayatını kaybetti, hepsi de yoksul ailelerin çocuklarıydı. Çocukları korumakla görevli olan bakanlık, yoksul ailelerin çocuklarını ölüme gönderiyor.

Eğitim-Sen'in yayınladığı durum raporuna göre **okullara 20 senedir yardımcı hizmetli personel alınmıyor. Kısmen yurtlarda yetim olarak büyüyen çocuklardan temizlikçi unvanında kişiler alınıyor,** onların da sayıları çok az. Haftada sadece iki gün temizlenen okullar olduğunu duyuyorum, görüyoruz. Başta çocuklar olmak üzere toplumun tamamına salgın hastalıkların yayılmasına yol açılıyor.

Okullardaki tuvaletlerden su içerek karnını doyurmaya çalışan yüzde yirmilik bir kesim olduğu söyleniyor. Devlet çocuklara temiz su ve en az bir öğün yemek sağlamak zorundadır.

Eğitim maliyetleri ise velileri çocuklarını MESEM'e göndermeye yöneltiyor. Belli bir kademedeyen sonra okula göndermemek ya da açık öğretime kaydını yaptırıp bir yerde işe sokmak, hiç olmadığı kadar yaygınlaşıyor. Bir toplumun geleceği devlet eliyle yok ediliyor. Geleceksizlik, umutsuzluk günden güne yayılıyor.

Hatta son zamanlarda "ev genci" diye bir kavram bile hayatımıza girdi. Özellikle **liseyi bitiren gençler ne üniversiteye devam ediyor ne de çalışıyorlar. Ailelerine bağımlı bir halde yaşamaya devam ediyorlar. İş bulamıyorlar, buldukları işlerdeki ağır sömürü koşulları ile başedemiyorlar, okumanın bu tabloyu değiştireceğine, kendileri-**

ne bir gelecek sağlayacağına güvenmiyorlar.

Geleceğimizi kurtarmak, çocuklarımıza insanlık onuruna yakışır bir hayat sunmak için bu düzeni yıkmalıyız.

Çöp sizin sisteminizdir!

İstanbul-Ümraniye'de genç bir kadın polisin öldürülmesinin ardından, faille yapılan insanlıkdışı muamele önemli tartışmalara neden oldu. **Polisin öldürülmesi, suçluya yapılan işkenceyi meşrulaştırmanın bahanesi oldu.** Suçlu çıplak bir halde çöp poşeti giydirilmiş olarak, iki kadın polis eşliğinde "hayvan taşıma aracı"na bindirilirken, ona **yapılan işkence, "polis, arkadaşlarının intikamını aldı" şovuna dönüştürüldü.** Ve toplumun, bu işkenceye onay vermesi, kabul edilmesi beklendi.

Kendi hatalarını örtbas etmek için

22 Eylül günü 19 yaşındaki Yunus Emre Geçti, motosiklet hırsızlığı suçlamasıyla ilgili gözaltına alındı ve Dudullu Polis Merkezi'ne götürüldü, ancak karakoldan kaçtı. Onu yakalamak üzere Şeyda Yılmaz ve KHS isimli polisler görevlendirildi. Polisler Ümraniye'de Geçti'yi gözaltına almaya çalışırken, Geçti, KHS adlı polisin belindeki silahı alarak ateş açtı. Ateş sonucu Şeyda Yılmaz adlı kadın polis öldü, KHS yaralandı. Kendisi de yaralanan Geçti, olay yerine gelen diğer polisler tarafından yakalandı.

Sonrası, polislerin şovu ve kendi hatalarını örtbas etme çabasıydı. Öncelikle bir zanlı karakoldan kaçmayı başarmıştı; bu önemli bir zafiyetti. Eski polisler, olaya yaptıkları değerlendirmede; bu firara ilişkin yeterince **risk analizi yapılmadan, panik halde tecrübesiz polislerin zanlının arkasından gönderilmiş olduğunu belirtiyorlar.** Sadece iki polisin gönderilmiş olması da ayrı bir sorun. Üstelik bu iki polisten birinin, karakolda zanlının kaçmasına fırsat veren polis olduğu belirtiliyor; bu tür bir firarın ardından açığa alınması sözkonusu olduğu için, yeterince önlem almadan zanlının peşine düşmüş olduğu düşünülüyor. 26 suç kaydı olan birisinin kendi silahının olması ve polisle silahlı çatışmaya girmesi ihtimali çok yüksek olmasına rağmen, buna uygun bir hazırlık yapmadan olayın içine dalma sözkonusu. **KHS'nin kendi silahını kaptırması da aynı hatalar zincirinin sonraki halkası.** Tetiği çeken Yunus Emre Geçti olmakla birlikte, Şeyda Yılmaz adlı polisin ölmesinin asıl sebebinin, bu hatalar zinciri olduğu görülüyor.

Zanlı yakalandı. Ve yapılan bütün bu hataları gizlemek için, **"arkadaşlarının intikamını alan kadın polisler"** mizansenini düzenlendi. Bir taraftan daha 19 yaşındaki sanığın gasp, kasten yaralama, cinsel taciz, yağma, mala zarar verme gibi 26 suç kaydı basını servis edilirken, diğer taraftan kıyafetleri çıkartılıp çöp poşeti giydirildi, hayvan nakil aracına bindirildi, kameraların gözü önünde çekinmeden darp edildi.

Böylece "adalet sağlandı!"

"Adalet" nasıl sağlanacak?

İşkenceyi, üstelik de kadın polislere yaptırarak, bir "intikam" ve "adalet" tablosu oluşturmaya çalışıyorlar. Gerçekte ise **polis bile Türkiye'deki adalet sistemine güvenmediğini, adalet diye bir şey olmadığını gösteriyorlar.**

Yani şimdi bir kadın polisi öldürmenin karşılığı çöp poşetine konmak mı?

Polis olmayan bir kadını öldüren de çöp poşetine konacak mı?

Ya çocuklara tecavüz eden tarikat şeyhleri? Onları nereye koyacaklar?

Uyuşturucu satıcıları peki? Milyonlarca genç uyuşturucu, yaşamlarını parçalayan, binlercesini katleden uyuşturucu mafyaları? Onlara hangi cezayı uygun gördüler?

Her kesimin kendi adaletini sağlaması, kendi belirlediği cezayı uygulaması mı teşvik ediliyor?

Adalet sisteminin cezalandırmayacağı suçlu, toplumsal linç kültürünü besleyerek, kişisel intikamı cazip hale getirerek mi cezalandıracağız?

"Adalet" değil, "suç üreten sistem"

Ülkede son 15-20 yılda adalet sisteminin tamamen çökmüş olduğu biliniyor. Kadın katilleri "iyi hal"den yararlanarak birkaç yıl yatıp çıkıyorlar. Trafik cinayetlerinin ceza süresi, cinayeti işleyen mali gücü kadar; çoğu hiç hapis yatmadan elini kolunu sallayarak geziyor. Tarikatların ve mafyanın ise tam dokunulmazlığı var. Doğrudan devlet yetkililerinin yaptığı "bir defadan bir şey olmaz" türü açıklamalarla tarikatların çocuk istismarı başta olmak üzere suçları örtbas ediliyor; mafyanın suçlarını açığa çıkarmaya uğraşan gazeteciler, demokratlar ise hedef alınıyor, gözaltı-tutuklama terörü ile yıldırılmaya çalışılıyor. Her türden suç oranı artarken, devletin önlemeye çalıştığı ve cezalandırdığı tek "suç", "cumhurbaşkanlığına hakaret" oluyor.

Türkiye'de mafyatik ya da dolandırıcılıkla ilgili suçluların hemen hepsinin, eski İçişleri Bakanı Soylu ile fotoğrafları var ve bunları yayınlıyorlar da. Mafya ve dolandırıcılık suçları artık bireysel ya da örgütsel olmaktan çıktı, "devlet ortaklı" suçlar haline geldi. Türkiye dünya mafya ticaretinin merkez ülkesi haline dönüştürülmüşken, bunlar da şaşırtıcı olmuyor.

Toplumda genel olarak saldırganlık ve suç oranı artmış durumda. Suç işleme yaşı da giderek düşüyor. TÜİK'in açıkladığı "Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri" verilerine göre, 2023 yılında çocukların karıştığı olay sayısı 537 bin 583 oldu. Bu, **Türkiye'de tek bir günde yaklaşık 1470 çocuğun bir biçimde suça karıştığını gösteriyor. Üstelik bunlar sadece güvenlik birimlerine intikal eden suçlar.** Okul zorbalıkları, mahallede dövülen ama şikayetçi olmayan çocuklar vb. bu rakamlara dahil değil.

Son dönemde "suça sürüklenen çocuklar" konusunda araştırmalar yapılıyor. **Aşırı yoksullaşma, eğitim görerek hayatını değiştiremeyeceğini anlaması, gelecek belirsizliği çocuk yaştan itibaren farklı arayışların ortaya çıkmasına neden oluyor.** Bu koşullarda diziler ve internet ortamındaki propaganda, **çocuğa-gence farklı bir hayata sahip olmanın tek yolunun mafyatik oluşumlar olduğunu gösteriyor.** Çünkü mafya örgütlenmelerinde, örgüt lideri "güçlü ve adalet dağıtan" kişi olarak idolleştiriliyor; "saygınlık ve iktidar" kazanmanın tek yolunun suç örgütlerinden geçtiği gösteriliyor; yaşam içinde "hakkını savunmak" ile "her itiraza zorbalıkla cevap vermek" aynılaştırılıyor; silah kullanmak ve adam dövmek başta olmak üzere pek çok suç "romantize ediliyor"; **büyük değer erozyonu içinde tek değer olarak "para" kalıyor;**

bütün bu ideolojik savrulma lüks arabalar ve çok para harcama ile daha da cazip hale getiriliyor; uyuşturucu kullanımı ile de beyinler uyuşturularak sorunun kaynağını görmesi, itiraz etmesi ihtimalle-ri baştan yokediliyor.

Bu tabloya, suçun cezasız kalması, hatta suç işleyenlerin devlet katında itibar kazanması da ekleniyor. Bu koşullarda Yunus Emre Geçti gibilerin, daha 14-15 yaşından itibaren silah kullanmaya ve suç işlemeye başlaması, mahallesindeki mafyanın bir parçası olması son derece kolaylaşıyor; vurduğu polis ya da zarar verdiği diğer insanlar da, onun "racon"unu yükseltmek dışında bir duygu oluşturmuyor.

İşkence hiçbir koşulda meşru değildir!

Tüm bunlar, toplumda suçu artıran genel koşullardır ve çözümü için tartışılması, mücadele edilmesi gerekmektedir. Ancak bunların hepsinden bağımsız olarak, sanığa yapılan şeyin adı işkencedir.

Bu gösterinin, polislerin kendi başlarına yaptığı bir hata olmadığı, İstanbul Asayiş Şube Müdürü'nün bilgisi ve onayı olmadan bunun yapılamayacağı söyleniyor. Kameraların önünde yapılması ise, seyreden ve itiraz etmeyen herkesi, bu suça ortak ediyor.

Son dönemde sadece gözaltında değil, hapsedeki ve sokaktaki işkencede de sistematik bir artış olduğu biliniyor. Direnen işçilerin bile kameraların önünde dövülerek gözaltına alınması, işkencecilerin ne kadar pervasız hale geldiğini gösteren bir örnektir.

İşkence insanlık suçudur! Sınıf mücadeleleri tarihinin birikimleri içinde bu suç, resmi hale de getirilmiştir. Egemen sınıflar, yaşanan direnişlerin gücüyle, bu suçu yasalara geçirmiş, uluslararası sözleşmeler imzalamak zorunda kalmışlardır.

Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler (BM) İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ya da Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşme'nin 2. Maddesi'nde şöyle denmektedir:

"Sözleşmeye taraf devlet, yetkisi altındaki ülkelerde işkence olaylarını önlemek için etkili kanuni, idari, adli veya başka tedbirleri alacaktır. Hiçbir istisnai durum ne harp hali ne de bir harp tehdidi, dahili siyasi istikrarsızlık veya herhangi başka bir olağanüstü hal, işkencenin uygulanması için gerekçe gösterilemez. Bir üst görevlinin veya bir kamu merciinin emri, işkencenin haklılığına gerekçe kabul edilemez."

Hiçbir gerekçe işkenceyi meşrulaştıramaz! Hiçbir işkenceci, yaptıklarının insanlık suçu olduğunu gerçeğini değiştiremez!

"Bir bebekten katil yaratan" sistemin kendisi çürümüştür. Katile geçirilen çöp torbası, aslında sistemin çöp haline geldiğinin göstergesidir.

Ekim Devrimi 107 Yaşında!

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM!

Ekim Devrimi, Çarlık Rusyası'nda kullanılan takvimle 25 Ekim 1917 tarihinde gerçekleşti. Batı'da kullanılan takvime göre 7 Kasım'a denk düşüyordu. Fakat dünyadaki bu ilk sosyalist devrim, gerçekleştirildiği dönemki takvimle anıldı; EKİM DEVRİMİ olarak tarihe kazandı.

Ekim Devrimi bugün 107 yaşında! Bir insan ömrü açısından çok uzun, ama insanlık

tarihi açısından çok kısa sayılabilecek bir zaman dilimi. Toplumsal sistemler yönünden ise, en genç olanı, geleceği temsil eden... Çünkü Ekim Devrimi, “dünyayı sarsan” sosyalist bir devrimdi. Diğer devrimlerden farklı olarak, devrimin asli unsurları işçi ve emekçiler yönetimi ele geçirdiler. Sadece savaşıyla olmakla kalmayıp yönetici oldular.

Ekim Devrimi'nin başardıklarını hatırlamak bile, insanlığın önüne açtığı dünyayı görmek ve egemenleri neden hala korkutmaya devam ettiği-ni anlamak için yeterlidir.

Ekim Devrimi'nin başardıkları

Ekim Devrimi'nin başarılarını esasında saymakla bitiremeyiz.

Her şeyden önce, halka insan gibi yaşayacak koşullar sağladı. Beslenme, sağlık, eğitim, barınma gibi en temel sorunlarını çözdü. Sannattan spora, edebiyattan felsefeye çok yönlü gelişmelerinin önünü açtı. Hem fiziksel hem de ruhsal ve sosyal düzeylerini yükseltecek olanakları sundu. Lenin'in deyişiyle “her aşçı kadının devleti yönetebileceği” bir ortamı yarattı. Çalışma ve yaşam koşullarını ona göre düzenledi.

İşte veriler:

Sosyalist Sovyetler Birliği bütçesinin yüzde 75'i işçi ve emekçilerin ihtiyaçlarına ayrılmıştı. Geri kalan yüzde 25 ise, yeni ekonomik yatırımlara. Çarlık döneminde 12 saatten fazla çalışan işçilerin iş günü 1927'de 7 saate düşürüldü. Bazı dallarda ise 6.5 saatlik işgünü uygulamaları başladı.

Fabrika ve işletmelerde işgünü kısaldı, emek üretkenliği arttı. Böylece daha fazla vardiyalar oluşuyor ve işsizlik ortadan kalkıyordu. 1930 yılına gelindiğinde tek bir işsiz kalmamıştı. Ayrıca işçilerin dinlenme, sosyal-kültürel etkinlikleri için zaman da kalıyordu. İşçiler ekonominin planlanmasına katılıyor, istedikleri meslek üzerine uzmanlaşabilecekleri teknik liselerde, gece okullarında, işçi üniversitelerinde eğitim görüyorlardı.

Sovyet vatandaşları doğumlarından ölümlerine

kadar sosyalist devletin güvencesi altındaydılar. Sakatlandıklarında tüm bakım ve tedavi masrafları karşılanırdı. Çalışamaz durumda iseler, emeklilik sürelerinin dolması beklenmeksizin emekli edilirdiler. Emekliler, kapitalizmin tam tersine, çalışmalarının karşılığında rahatça geçinebilecekleri olanaklar sahip olur, saygı görürlerdi. Onlar için inşa edilmiş binlerce hastanede en gelişkin yöntemlerle tedavi edildiler. Sağlık herkese parasızdı.

Ekim Devrimi, kadın sorununda da “ilk”leri başardı. Kadınlara seçme-seçilme hakkı, dünyada ilk kez 1917 yılında SB'de ilan edildi ve yaşama geçirildi. Devlet yönetiminde kadınlara yer verildi ve ilk kadın bakan (Sosyal Güvenlik Halk Komiseri) Kollontay oldu. Ardından ilk kadın “diplomat” olarak SB'yi temsil etti. İlk kez “eşit işe, eşit ücret” bir devlette benimsenmeye kalımadı, uygulanmaya sokuldu. Toplu çamaşırhaneler, yemekhaneler ve kreşlerin çoğalmasıyla kadınlar, kitlesel çalışma hayatına atıldılar; yönetimin her kademesinde görevler üstlendiler. “Kadın-erkek işi ayrımı” ortadan kalkmaya başladı, ilk kadın makinist, ilk kadın pilot, hatta kozmonot oldular.

Sovyet çocukları sağlıklı ortamlarda ve en seçkin eğitimden yararlanan kreşlerde bakılır, ucuz süt ve besin sağlanırdı. Clara Zetkin'in ifadesiyle “anne ve çocuğun korunması devletin görevidir ve bu çalışmada hayıreveerliğin izi bile olmamalı”ydı. Çocukların oynayabileceği parkları, gençlerin bedensel yeteneklerini geliştirecekleri spor alanları vardı. İşçi ve emekçilerin işyerlerine yakın, bir kent gibi düzenlenmiş yerleşim siteleri bulunuyordu. Sıhhi tesisat, ısıtma, gaz ve öteki donanımların ücretsiz yapıldığı, konforlu ve estetik biçimde inşa edilen evlerde yaşıyorlardı.

Devrim öncesi Rusya'da halkın yüzde 80'i okuma yazma bilmezdi. 1930'a gelindiğinde okuma-yazma oranı, yüzde 80'e yükseldi. Ülkenin neredeyse her köşesine kütüphaneler kuruldu. Halk kütüphanelerinin sayısı 62 kat artmıştı. Rus klasikleri 435 dilde 167 milyon 742 bin adet, dünya klasikleri ise 158 dilde 15 milyon 763 bin adet basıldı; bunlar, kütüphanelerde emekçilere sunuldu.

Çarlık Rusya'sında 153 olan tiyatro salonu, 1941'de 926'ya çıktı. Bu tiyatrolarda değişik halklar tarafından konuşulan 50 dilde oyun oynanıyordu. Sovyet sinemacıları da dünyanın sayılı ve seçkin filmlerini ürettiler. Dünyada ilk sinema okulu 1919'da Moskova'da açıldı; '40'lı yıllara gelindiğinde tiyatro ve sinema eğitimi veren okul sayısı 170'i aşmıştı. Yine dünyada sesli ve renkli filme geçen ilk ülkelerinden biri oldu Sovyetler Birliği. (Bkz: Anna Strong, Stalin Dönemi, Onur Yay.)

Dünyanın en güzel metro istasyonları bugün hala Moskova ve Petrograd'dadır. İşçilerin deyişiyle, “saraylar yeraltına inmiş”ti. Emekçiler, Neva ve Moskova nehirlerinin altından geçen sayısız metro hattından, duvarları süsleyen devrim

tablolarını izleyerek yolculuklarını yapıyorlardı.

Kriz bilmeyen bir ekonomi

Emperyalist-kapitalist sistemin 1929 krizi ile sarsıldığı bir dönemde, krizi hiç tanımayan ve o koşullarda büyük bir kalkınmayı başaran tek devlet oldu. Gerek sanayide, gerekse tarımda büyük atılımlar gerçekleştirdi, beş yıllık ekonomik hedeflere dört yılda ulaştı. Çünkü “sosyalist ekonomi” kapitalist ekonominin aksine planlıydı. Daha önemlisi, tekellerin karını maksimize etmek için değil, işçi-emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek, refah düzeyini arttırmak için yapıyordu.

Beş yıllık planlar, ülkenin en ücra köşelerinden gelen bilgilerle, önerilerle kolektif tarzda hazırlanıyordu. Stalin'in belirttiği gibi, işçi ve emekçiler “milyonların görebildiği açık hedeflerden doğan gönüllü bir disiplin”le, sağlık bir ruh ve motivasyonla çalışıyordu. Böylesine büyük bir atılımın altında yatan gerçek buydu.

Ekim Devrimi'ni daha boğmak isteyen emperyalistler, her yandan saldırıya geçtiklerinde, Sovyet hükümeti hem emperyalist işgale ve içteki uzantılarına karşı savaşıyor, hem de açık ve hastalıktan kırılan halkın yaralarını sarmaya çalışıyordu. “Komünist Cumartesi”ler, yani Subotnikler, böyle kritik bir aşamada tarih sahnesine çıktı ve üretimi artırarak sıkıntıların aşılmasında çok önemli bir rol oynadı. Lenin'in deyişiyle “burjuvaziye devirmekten daha zor, daha önemli, daha radikal ve tayin edici bir devrim” gerçekleştirdiler.

İç savaş döneminde Subotniklerin oynadığı rolü, ikinci emperyalist savaşın öngününde Stahanovlar oynadı. 1935 yılında Stahanov adındaki bir maden işçisi, kömür üretiminde rekorlar kırarak, sosyalist yarışmanın ateşini fitilledi. Onu ayakta, tekstil, demiryolu, tarım gibi çeşitli alanlarda çalışan işçiler izledi ve sosyalist inşada çok önemli mesafeler katıldı. Savaş tehdidi altındaki geri bir ülkeden, çok kısa sürede sanayi ve tarımda en ileri ülkelerin seviyesine çıkan bir Sovyet ülkesi yarattılar.

Ekim Devrimi'nden önce korkuyla soruyordu burjuvalar: “Bir an için Bolşeviklerin üstünlüğü ele geçirdiklerini varsayalım, bu durumda bizi kimler yönetecek?” Ve dalga geçerek şöyle yanıtlıyorlardı: “Belki aşçılar, pizola ve biftek uzmanları? Ya da itfaiyeciler? Ahırlardaki bakıcılar ve atlı

araba sürücüleri? Belki de dadılar, çocuk bezlerini yıkadıktan sonra aceleyle Devlet Konseyi oturumlarına koşacaklar? Bunlar değilse kim? Devlet adamları kimler olacak?” (Muhafazakar gazete NoveoVremia'dan alıntı-1917, aktaran T. Cliff 3, sf. 14)

İşte o küçümsedikleri insanlar, kendilerini çok yönlü geliştirerek büyük mucizelere imza attılar. Devlet yönetimini küçük bir azınlığın elinden alıp kolektif bir güç haline getirdiler. En büyük emperyalistlere kafa tutan, kısa sürede onları geride bırakan bir ülke yarattılar.

“Ulusal hapishanesi”nden “halklar bahçesi”ne

Ekim Devrimi'nin ayırtedici özelliklerinden biri de; SSCB'de yaşayan uluslar ve ulusal topluluklardan işçi ve köylüleri, karşılıklı güven ve kardeşçe bir yaklaşım ile birleştirmesi ve enternasyonalist bir bakış açısıyla dövüştürebilmesidir. Çarlık Rusyası'nın “uluslar hapishanesi”ni “halklar bahçesi”ne çevirmesidir.

Komünistler, başından itibaren proletaryanın kurtuluşunun, ezilen halkların kurtuluşu ile birlikte olacağını savundular. “Ulusalın kendi kaderini tayin hakkı”nı (ÜKKTH) Ekim Devrimi'nden çok önce programlarına koydular. Çarlık Rusyası sınırları içinde bulunan Finlandiya'nın bağımsızlık kararını, daha devrimin ilk günlerinde onaylayan Lenin, bu konuda tek örnektir. Kaldı ki Finlandyalı komünistler, federal bir devlet olarak SSCB içinde kalmaktan yanaydı. Buna rağmen meclis çoğunluğu “bağımsızlık” kararını alınca, büyük bir üzüntüyle bu kararın Lenin'e götürüp onaylatan da onlar olmuştur.

Azeri, Ermeni, Gürcü gibi uluslar da bir süre bağımsız kalıp, sonradan SSCB'ye katıldılar. Ki bunlar, emperyalistler tarafından dünyadaki ilk sosyalist devlete karşı kullanıldıkları halde, Lenin ve Bolşevikler, ÜKKTH'nı savunmaktan ve yaşama geçirmekten geri durmadı. Federal ya da özerk biçimler altında SSCB içinde yer alanlar çoğunluğu oluşturdu. SSCB içindeki uluslar ‘altın çağ’larını, sosyalizm döneminde yaşadı. Devrimin ilk yıllarından itibaren 60'tan fazla dilde gazete basılmaya başladı, kültürel-sanatsal etkinlikleri alabildiğince gelişti. Öyle ki, unutulmaya yüz tutmuş diller ve kültürler bile açığa çıkarıldı.

Emperyalizm ve onun yarattığı faşizm ile sosyalizm arasındaki savaş, aynı

zamanda ulusal soruna iki farklı dünyanın bakışı ve savaşımı oldu. Sosyalizmin ulusların eşitliği ve dostluğu ideolojisi ile faşizmin milliyetçilik ve ırk düşmanlığı ideolojisi çarpıştı ve ilkinin kesin zaferiyle sonuçlandı. İkinci emperyalist savaşta Nazi Almanyası şahsında faşizm, sadece askeri olarak değil, siyasal ve manevi olarak da büyük bir yenilgi aldı.

Emperyalist savaşı durduran devrim

Ekim Devrimi, işçi ve emekçilerin, ezilen halkların, emperyalist savaşa karşı nasıl mücadele etmeleri gerektiğini göstermesi bakımından da aynı bir öneme sahiptir. Lenin'in “ya devrimler savaşları önlüyor, ya da savaşlar devrimlere yol açar” sözü, savaşın yükünü çeken tüm halklara direniş çağrısı olmuştur.

Ekim Devrimi, dünyanın en büyük sömürgeci ülkesi Çarlık Rusyası'nı tarihten silmekle kalmadı, önce Rus-Alman savaşına, ardından sürmekte olan birinci dünya savaşına noktayı koydu. Çarlık Rusyası ile diğer emperyalistlerin gizli anlaşmalarını deşifre ederek, onların gerçek niyetlerini ve planlarını ortaya döktü. Ünlü ‘Skyles Picot’ anlaşmanın teşhirini, Ortadoğu halklarında yeni direnişlere yol açmış ve emperyalistlerin emellerini suya düşürmüştür.

Ekim Devrimi ile birlikte bir çağ kapandı. Lenin'in “emperyalizm ve proleter devrimleri çağı” adını verdiği yeni bir çağ açıldı. Bu aynı zamanda emperyalizme bağımlı ülkelerde ulusal kurtuluş savaşlarını tetikledi, sömürgeci devrimlere yol açtı.

Bunlardan biri de Türkiye'dir. Bolşeviklerin “banış” çağrısıyla yetinmeyip, emperyalist ülkelerin “kirlili çamaşırları”nı ortaya dökmeleri, Osmanlı aydınlarında Lenin'e ve Bolşeviklere karşı büyük bir ilgi yaratmıştır. Yanıbaşında patlak veren devrim ve ardından kurulan sosyalist Sovyetler Birliği, Türkiye'nin ulusal kurtuluş savaşında yalnızca esinlendirici bir rol oynamakla kalmadı, önemli bir maddi destek kaynağı oldu. TBMM'yi ve onun hükümetini ilk tanıyan devlet, Sovyetler Birliği'dir. Ankara Hükümeti'nin ilk yurtdışı ziyareti de SB'ye yapılır. 1921'de imzalanan Moskova Anlaşması ile Sovyetler Birliği'nin 10 milyon altın ruble sözü verdiği, bunun 5 milyonunun, Temmuz 1921'de Yunanistan saldırısından önce ulaştığı söylenmektedir. Bu rakam, Ankara Hükümeti'nin bir yıllık bütçesine denk düşmektedir. (Stefanos Yerasimos, Milliyetler ve Sınırlar)

Bu yardımların yanı sıra, Rusya'daki devrimin

yayılmasından büyük bir korkuya kapılan emperyalistler, hızlı bir biçimde Kemalist burjuvazi ile uzlaşma yolunu tutmuştur. Emperyalistler sadece Türkiye'de değil, birçok yerde ve birçok konuda devrim korkusuyla geri adım atmak zorunda kalmışlardır.

Sosyalizm, insanlığın umudu, özlemi...

Ekim Devrimi, tüm dünyada işçi ve emekçilerin, ezilen halkların yaşamında büyük değişimlere yol açmış, çok önemli kazanımların zeminini yaratmıştır. Birleşmiş Milletler'in göstermelik de olsa ÜKKTH tanınması dahil, emperyalist-kapitalist ülkelerde “sosyal devlet” adı altında işçi-emekçiler lehine her gelişmede, bu devrimin etkisi vardır.

Bundan dolayı burjuvazi onu gerek içten gerek dıştan yıkmak için her şeyi yapmıştır. Sosyalist kampı, revizyonist kampa dönüştürdüktan sonra 90'lı yıllarda tümden yıkarak bu amacına ulaştı. Ve bunu “kapitalizmin zaferi” olarak sunup “tarihin sonu” dediler. Fakat bu yaygaralar 10 yıl içinde sönüp gitti. Yeni bir emperyalist savaş, kapitalizmin artan sıklıkta krizleri, zengin-yoksul arasındaki uçurumun devasa boyutlara ulaşması, mülteci akını, beyin göçü, salgın hastalıklar, açlık ve vahşet ortalgığı sardı. Kapitalizmin sosyalizme alternatif oluşturması bir yana, sosyalizm tehdidi ortadan kalktığı anda, daha geriye savruldu. Sömürüde “vahşi kapitalizm”e, yaşamda “Ortaçağ karanlığı”na döndü.

Ekim Devrimi ve onda somutlanan sosyalizm, insanlığın umudu, özlemi olmaya devam ediyor. Çünkü o, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki ulusal bağımsızlık ve sosyalizm mücadelelerini ateşledi; DOĞU'sunu aydınlattı... Kapitalizmi (işsizlik sigortası, emeklilik hakkı, sağlık sigortası vb. tavizlerle) kendine çeki düzen vermeye zorladı; BATTI'sını aydınlattı... Dünyanın başına çöreklenmeye çalışan Alman faşizmini Berlin'e dek kovaladı; DÜNYA'yı aydınlattı...

Böyle bir devrimi, onun yarattığı değerleri, ortaya koyduğu başarıları, insanlığın bilincinden sökmek mümkün mü? Bugün sosyalizm, sadece insanlığın değil, tüm canlıların, doğanın, dünyanın kurtuluşu için bir zorunluluk olmuştur. İnsanlığın önünde iki yol var: “Ya barbarlık içinde yok oluş ya sosyalizm!”

Cerattepe'de madene geçit yok!

Cerattepe için Artvin'de 3 Ekim günü düzenlenen yeni "ED bilgilendirme toplantısı" maden Őirketlerinin nasıl organize bir a gözlülük içinde olduklarını bir kez daha gösterdi.

Toplantıyı protesto için gelenler toplantı salonunun önceden Şirket alıŐanları, çeşitli kamu personeli ve yerli iŐbirlikçilerle doldurulduğunu gördüler.

Bilindiği üzere **yakın bir zaman önce Cerattepe'deki maden çalıŐması ile ilgili yürütülen dava, kazanımla sonuçlanmıŐtı; ancak Şirket yeni bir ED süreci baŐlatarak hukukun arkasını dolanmak suretiyle maden çalıŐmalarına devam etmeyi yeėlemiŐti.**

Artvin oruh Üniversitesi, Ali Nihat Gökyiğit Kongre Merkezi'nde sabah 10:00'da yapılacak "Halk Bilgilendirme Toplantısı", biz gittiğimizde çoktan başlamıştı. Saat 09:30 gibi toplantı yerine ulaŐtık. Yaklaşık 150-200 kişi toplanmıŐtı. 30 yıldır devam eden Cerattepe davası için moral bozucu bir durumdu bu.

Cerattepe sürecini büyük oranda YeŐil Artvin Derneği yürütüyor. Dernek, kitlenin ve destek veren kurumların basıncının arttığı dönemlerde fiili mücadeleyi ne çıkarmak zorunda kalıyor. Ancak daha çok hukuki mücadeleye ağırlık veriyor; basın açıklaması çağırısına kitlenin katılımı artarsa, mitinge dönüŐtürüyor. Böyle olunca; *"biz duyurumuzu yaparız, gelen gelir..."* anlayıŐıyla yürütülen çalışma, etkisini bu derece gösterebiliyor. Oysa ki madenin açılması sürecindeki "nöbetler", son derece iradi bir süreçti ve Artvin halkının sahiplenmesiyle doruğa çıkmıştı.

Bundan sonra da yapılması gereken, daha örgütlü ve bilinçli bir çabayı ortaya koymaktır. Çalışma grupları oluŐturulmalı, kapı kapı gezilmeli, el ilanları dağıtılmalı, yine bütün işyerlerine maden çalıŐmalarını ve doğa tahribatını teşhir eden çıkartmalar yapıŐtırılmalı vb. Üstelik bu çalışmalar bir düzenlilik çerçevesinde planlanıp yapılmalı...

Alana gittiğimizde gözlemlediğimiz, insanların oldukça öfkeli olduğuydu. Ancak kurum temsilcileri ve bilhassa CHP'lilerin "kaygılı" yüz ifadeleri dikkat çekiyordu. Bir iki arkadaş içeri girip salonun doldurulmuŐ olduğunu grmŐtı. **İerdekiilerin zel olarak organize edilmiş; dıŐarıdakilere karşı dŐmanlaŐtırılmıŐ saldırgan tipler olduğu belliydi.** Şirket bu defa dersini iyi çalıŐmıŐtı. Őehrin giriŐindeki otoparkta park etmiş ve önünde "ekmeğimizle oynamayın" yazılı tırı hatırladım bir anda. Toplantı sonrasında başka tırların da yine madenin "nemi-ne" vurgu yapan "medeniyet"le bağını kuran afiŐlerle bezenip yol kenarlarına park ettiğini görecektik. Moraller bir hayli bozuktu.

Bu tabloya rağmen, içinde YeŐil Artvin Derneği Başkanı Nur Mete Karahan ve Av. Bedrettin Kalın'ın da olduğu bir heyet içeri girip söz aldı. **Bu toplantının geçersiz olduğunu, halkın dışarıda beklediğini, asıl halkın salona girememesi için onların yerine Şirket alıŐanlarının, tır sahiplerinin vb. Şirket tarafından doldurulduğunu söyleyerek bu tertibi protesto edip dıŐarı ıktı.** Kendi aralarında

yaptıkları konuŐmalardan; içerideki kalabalıktan tedirgin olduklarını ve *"kıŐa bir basın açıklamasıyla durumu protesto edip dağılalım"* ruh halinde oldukları belliydi. Diğer kurumlardan bazı arkadaşlara bu gözlemi aktardık. Yine arkadaşlarla **kitle içinde dolaŐarak toplantı bitene kadar buradan ayrılmamak gerektiği noktasında bilgilendirme yaptık.**

Basın açıklaması için insanlar toplandı. Durum kısaca özetlendi. "Cerattepe Geçilmez Artvin Halkı Yenilmez!" sloganları atıldıktan hemen sonra, CHP Artvin İl Başkanı mikrofonu alarak, *"Arkadaşlar basın açıklamamızı bitirdik Şimdi buradan ayrılıyor, hep beraber Ata Park'ta çay içmeye davet ediyoruz"* dedi. Bunun zerine kitlenin duyacağı biçimde Őunları söyledik: *"ay içmenin zamanı mıdır? Burayı kime terk ediyorsunuz. Buraya ay içmeye mi geldi bu insanlar. Şirket salonu bir biçimde doldurmuŐ olabilir. Üç kişi de olsak toplantı bitene kadar burada durup bu hukuksuzluğa karşı duruŐumuzu korumamız gerekirken siz insanları buradan uzaklaŐtırmaya çalışarak ne yapmaya çalıŐıyorsunuz!"*

Bizimle birlikte kitle içinden insanlar da bu yönde tepkilerini koyunca, ilk ağırıya uyarak alanı terkedenler dışında 50-60 kişilik bir kitle, orada kalmayı ve tartıŐmayı sürdürdü. İl başkanı içeridekilerin kitleye saldırmaya hazır olduğunu, bunun sorumluluğunu almayacaklarını söyledikten sonra, bizim ısrarımız üzerine; *"biz gidiyoruz siz kalın o zaman"* dedi.

Artvin'de halk Cerattepe'ye karşı yürüyüş yaparken sizin vekiliniz Uğur Bayraktutan halkı valiliğe çağırıyordu. Kitleleri pasifize etmekten ne zaman vazgeeceksiniz? Onlar bu organizasyonu, g gösterisi yaparak halka korku salmak için yapıyorlar. Bu Şekilde davranarak buraya gelenlere verdiğiniz mesaj nedir? **Her ne olursa olsun burada kalmak, sloganlarla protesto etmek ve toplantı bitip dağıldıklarında da burada olduğumuzu, onlardan korkmadığımızı haykırmak gerekir.** Doğru duruş budur. Aksi onların yaratmaya çalıştığı korku iklimine hizmet eder.

Bu tartıŐmalar yaklaşık yarım saat sürdü ve artık bizim ağırımızla gelen arkadaşlar, kitleden 15-20 kişi, dernek başkanı avukat ve Halkevi temsilcisi arkadaş kaldık. Daha organize hareket edebilseydik, kitlenin dağılmasını belki engelleyebilirdik.

Dernek yöneticileri önceden planladıkları formatta uygun davrandıklarını, eleŐtirilerimizi dikkate alacaklarını söylediler. Toplantı salonunun karşısında tartıŐmayı daha fazla sürdürmenin doğru olmayacağı düŐüncesiyle eylemimizi bitirerek oradan ayrıldık.

Artvin PDD

Reşit Kibar'ın ardından...

Artvin-Hopa'da Cankurtaran Bölgesi'nde mesire alanı projesine karşı çıkan köylülere 3 Eylül günü ateş açılmıŐ Reşit Kibar öldürülmüş, iki kişi de yaralanmıŐtı. Ardından birçok yerde protesto gösterileri yapıldı. Karadeniz il ve ilçelerinde eylemler devam ediyor.

15 Eylül Pazar günü, ifte Köprü Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin ağırısıyla, Cankurtaran'da "Yaşam Nöbeti" gerçekleşti. Halkevleri, Sol Parti, Dem Parti yanı sıra Proleter Devrimci Duruş okurlarının da katıldığı nöbet eyleminde, kurum temsilcileri söz alarak sürece ilişkin değerlendirmeler yaptılar.

Yaklaşık 150-200 kişi toplandı. Konuşmalar Reşit'in hesabının sorulacağı ve rehin tutulan Dursun Ali Koyuncu, Mutlu Akyüz ve Yıllar Kibar'ın alınacağı üzerinde birleŐiyordu.

Hopa'da bulunan kurumlar, hafta içinde belediye başkanlarının da katıldığı geniş bir toplantıyla ortak kararlar aldıklarını, yaşam nöbetini de bu kapsamda planladıklarını, bundan sonraki süreci bu Şekilde kolektif biçimde receklerini bildirdiler. Hazırlanan imza kampanyasına orada imza atmak yerine, birer fy olarak herkesin bulunduğu yerde imza toplamasının daha doğru olacağı kabul gördü.

İmza metninde "talepler" Şöyle sıralandı:

Cankurtaran orman alanı "REŞİT KİBAR ORMANI" ilan edilsin. Artvin'in doğa ve yaşam alanlarını talana aan tüm ruhsat ve projeler iptal edilsin. Tutuklanan arkadaşlarımız serbest bırakılsın. Reşit Kibar'ın ölümünden sorumlu olanlar yargılsın.

Nbete gecikmeli olarak gelen CHP Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı, cezaevi görüŐüne girdiği için geciktiğini, Dursun Ali ve diğer tutuklu arkadaşların selamını getirdiğini söyledi. Çifte Köprü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Sol Parti ve Halkevleri adına konuşmalar yapıldı... Ayrıca Doğ. Dr. Oğuz Kurdoğlu, YeŐil Artvin Derneği Başkanı Nur NeŐe Karahan ve Av. Haktan zkan da sürece ilişkin düşüncelerini dile getirdiler...

PDD adına yapılan konuşmada ise Őunlar syendi:

"Yakın zamanda Şavşat Emek ve Demokrasi Platformu kuruldu. Biz de aynı zamanda bu platformun bileŐeniyiz. Burada dile getirilen talepler yerinde ve hepimizin ortaklaŐtıėı talepleridir. Ancak bir farkla; bizler sadece Cankurtaran'da değil Şavşat'ta, Ardanuç'ta, Arhavi'de, Fındıklı'da ve ülkenin her yerindeki doğa mücadelesinde Reşit Kibar'ı bayrak yapmalıyız... Her türden sömürüye karşı kazanmak için bu mücadelenin odağına devrimci dayanışmayı koymaktan başka yolumuz yoktur..."

Nöbet sonrası arŐamba akşamı saat 18.00'de Hopa meydana buluŐmak üzere kitle dağıldı.

İmza kampanyalarının başarısı genel olarak toplanan imza sayısına endekslenir. Böyle olunca en kolay imza alınacak kesimlere yönelinir. Oysa imza kampanyasında

amaç, imza metninde geçen konu üzerine kamuoyu oluşturmaktır. Yani metnin içeriğini geniş bir kesimin gündemine sokmak, tartıştırmaktır. **Biz de ilk günden 150 kişiye yakın imza toplamış olduk. Üstelik imza metnini tartıştırdığımız, gündemine sunduğumuz kişi sayısı, bunun belki de iki katıdır.** İmza atan insanlar arasında tanıdığımız insanlar çoğunlukta iken, politik eğilimleri farklı insanların gündemine de taşıdık ve imzalarını da alabildik...

18 Eylül Çarşamba günü Hopa'daki yaşam nöbetine yeniden katıldık. Nöbet, saat 17.00-19.00 saatleri arasında Hopa Meydanı'nda yapıldı. İki saatlik eylem boyunca, katılanlar konuşma yaptı, görüş ve önerilerini paylaştı, devletin iki yüzlü tutumunu teşhir etti.

19 Eylül Perşembe günü, Artvin-Şavşat'ta yapılan basın açıklamasıyla, Hopa'daki direnişe selam gönderdik.

Şavşat Emek ve Demokrasi Platformu olarak Hopa için yapacağımız eylem ile, Şavşat Belediyesi'nden atılan işçiler için CHP il örgütü, ilçe yönetimleri, encümenleri ve belediye başkanlarının yapacağı basın açıklaması çakışınca, onlarla görüşme yaparak eylemleri birleştirme kararı aldık.

Eyleme, Hopa ve Artvin'den katılacak Halkevleri ve Çifte Köprü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nden arkadaşlar, Dursun Ali Koyuncu'nun Kars Cezaevi'ne sevki nedeniyle gelemediler. Nereye götürürlerse götürsünler Dursun Ali'yi alacağız. Ne yaparlarsa yapsınlar, doğa talanına karşı verdiğimiz kavgayı durduramayacaklar.

6 Ekim günü, yaşam nöbetinde yeniden buluştuk. Şavşat ve Fındıklı'dan PDD okurları da eylemdeydi.

Artvin PDD

Hapishanelerden tabutlar çıkıyor "İdare ve Gözlem Kurulları" kapatılsın!

Hapishanelerde hak ihlalleri, baskılar devam ediyor. Özellikle devrimci tutsakların yaşam hakkı, sağlığa erişim hakkı başta olmak üzere tahliyelerinin ya gerekçesiz ya da sudan gerekçelerle engelleniyor. Görüş ve iletişim yasağı, devrimci yayınlar başta olmak üzere, kitap ve gazetelerin verilmemesi uygulamaları sıradanlaştı.

Erzurum H Tipi Hapishanesi'nde tutsak olan 71 yaşındaki **Abdülmelik Okyay** tahliye olacağı gün kalp krizi geçirek öldü. Okyay'ın tahliye tarihi 2 Eylül olmasına rağmen, Cezaevi İzleme Kurulu toplanmadığı için 13 Eylül'e kadar hapishanede tutuldu.

Metris R Tipi Hapishanesi'nde tutsak ağır hasta **Abdülkadir Kuday**, 2 Ekim'de yaşamını yitirdi. 2014'de tutuklanan Kuday, Tekirdağ T Tipi'ne sevk edilmişti. Kamuoyunun baskısı sonucu hastaneye götürülen Kuday'a 2021 yılında önce bel fıtığı teşhisi konmuş, ağrıların artması sonucu yapılan muayenede ALS hastası olduğu ortaya çıkmıştı. Ağır hasta tutsak listesinde bulunan Kuday felç olmuş ve 2021'den beri Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu hastanesinde tedavi görüyordu. Kuday için defalarca eylem yapılmasına rağmen serbest bırakılmamıştı.

Şırnak'ta 1993'te tutuklanan ve 2014 yılında ağır hastalıklarından kaynaklı tahliye olan **Ali Ekber Oruç** yaşamını yitirdi. Oruç'un hapishanede kaldığı dönemde serbest bırakılması için raporlar olmasına ve eylemler yapılmasına rağmen tahliyesi geciktirilmişti.

Tahliyesi keyfi kararlarla geciktirilen 31 yıllık tutsak **Ali Şen** (TKP(ML)) 3 Ekim'de tahliye edildi. Şen'in tahliyesi "pişman olmadığı" gerekçesiyle 12 ay ertelenmişti.

Karabük Hapishanesi'nde 2021'den beri siyasi tutsakların tahliyesi engelleniyor. 17 tutsağın infazının yakıldığı açıklandı. Karabük T Tipi'ni ziyaret eden heyetler, bu hukuksuzluğun son bulması ve tahliyelerin derhal yapılmasını istedi.

Eskişehir H Tipi Hapishanesi'nde tutuklu olan ve tahliye

süresi üç yıl önce dolan **Mehmet Paksoy** da iyi halli olmadığı gerekçesiyle tahliye edilmedi.

Elazığ Yüksek Güvenlikli 1 Nolu Hapishanesi'nde kalan tutsak **Kenan Küçük**'ün tahliyesi, "pişmanlık göstermediği" gerekçesiyle Gözlem Kurulu tarafından 6 ay ertelendi.

Tutsakların sağlık ve tedavi hakları da engelleniyor. Çıplak arama ya da kelepçe dayatmasından hastaneye dahi gidemiyorlar. Gittiklerinde ise, doktorların keyfi uygulamalarıyla karşı karşıya kalıyorlar.

Kırşehir Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulan **İsmail Tüzün**, çıplak arama ve ağız içi aramadan dolayı hastaneye gidemedi. 21 yıldır hapishanede tutulan Tüzün, İHD'nin hasta tutsaklar listesinde bulunuyor. Tüzün'ün mide ve bağırsak rahatsızlıkları bulunuyor.

İzmir Şakran Hapishanesi'nde bulunan TKEP/L davası tutsağı **Zuhal Sürücü** ise hastanede tedavi sırasında jandarmanın kelepçe ile yatağa bağlamak istemesine karşı çıktığı için disiplin soruşturmasına uğradı. 1 Haziran'da Sürücü'ye savunması alınmadan 1 günlük hücre cezası verildi.

İHD'nin İstanbul, Şırnak ve İzmir'de yaptığı F Tipi ve hasta tutsakların serbest bırakılması talepli eylemleri, haftalık periyodlarla devam ediyor. Ayrıca **11 Ekim saat 12.30'da İHD'nin tüm şube ve temsilciliklerinde mahpusların özgürlüğünü engelleyen, umut hakkını ortadan kaldıran "Gözlem ve İdare Kurulları"nın iptal edilmesi için açıklama yapıldı.** İHD yaptığı açıklamayla 2021'den bu yana 501 tutsağın tahliyesinin Cezaevi Gözlem ve İdare Kurulları tarafından engellendiğini belirtti. Bu tutsaklardan 105'inin hasta, 42'sini ağır hasta listesinde, 54'ünün müebbet hapis yatan tutsaklardan olduğu söylendi.

TAYAD'lı ailelerin, kuyu tipi hapishanelerin kapatılması talebi ile İstanbul'dan başlattıkları yürüyüş Ankara'da sona erdi. **TAYAD'lılar** yürüyüş sırasında saldırıya uğradılar, gözaltına alındılar.

10 Ekim'in hesabı birleşik mücadele ile sorulacak!

Rize Pazar'da Osman Turan Bozacı'nın mezarı başında ve Artvin-Arhavi'de Elif Kanlıoğlu'nun mezarı başında 10 Ekim katliamı lanetlendi ve bu katliamda kaybettiğimiz arkadaşlarımız anıldı. Pazar'daki anmada Fındıklı Belediye Başkanı Ercüment Şahin Çervatoğlu ve EMEP'ten Levent Tüzel söz alarak katliam ve sonrasındaki hukuki süreçle ilişkin bilgilendirme yaptı.

Arhavi'deki anma Hopa ve Kemalpaşa'dan katılımlarla daha kalabalık oldu. Buradaki anmada da yine Çervatoğlu ve Tüzel'in yanı sıra, eski Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu, Halkevleri Bölge Temsilcisi Kamil Ustabaş ve PDD adına Murat Tokdemir söz alarak birer konuşma yaptılar. Konuş-

malarda temel vurgunun "birleşik mücadele"de ortaklaşması dikkat çektiği gibi, bir o kadar da sevindiriciydi.

Artvin PDD

İsviçre'de Filistin'le dayanışma eylemi

İsviçre'de 5 Ekim günü Filistin halkıyla dayanışma eylemi yapıldı.

Saat 14'te yürüyüşe başlayan kitle, şehir merkezinden geçerek miting alanına ulaştı. Sloganlarla yapılan yürüyüş yaklaşık 1 saat sürdü. Yürüyüş sırasında ve miting alanında yapılan konuşmalarda, İsrail saldırganlığı, başta ABD olmak üzere emperyalistlerin Ortadoğu'da dökülen kandan sorumlu olduğu, onların Filistin'de gerçekleştirdiği katliamların, tüm halklara dönük bir saldırı olduğu, Filistin halkının yalnız olmadığı vurgulandı.

Gençlerin ve kadınların çoğunlukta olduğu yürüyüş ve miting, oldukça coşkuluydu. Kapitalist barbarlığa karşı öfke, üst düzeyde sokağa yansıtıldı.

Eylem, enternasyonal İGA sendikasının çağrısıyla, başta Züriç

olmak üzere, İsviçre'nin değişik kentlerinden kitlelerin trenler tutarak gelmesiyle yapılan merkezi bir eylem oldu. Son dönemlerin en kitlesel eylemiydi. Öfke, coşku üst düzeydedi. "Kahrolsun emperyalist savaş", "ABD-Avrupa finans sağlıyor, İsrail katlediyor", "Katil İsrail Filistin'den defol" gibi sloganlar ve birlikte mücadele sloganları yürüyüş boyunca coşkulu biçimde atıldı.

Eylemde PDD'nin yanı sıra, MLKP ve Partizan flamaları da vardı.

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!

İsviçre PDD

Emeklilere Eziyet Yılı

İnsan Hakları Derneği Adana Şubesi Yaşlı Hakları Komisyonu ve Emekliler Dayanışma Sendikası Merkez Yönetim Kurulu "1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü" dolayısıyla ortak bir basın açıklaması yaptı.

Yaşlıların yaşadığı sorunlara ve onların beklentilerine, isteklerine yer verilen açıklamada, İHD Adana Şubesi Yaşlı Hakları Komisyonu Üyesi Belgin Işık bir konuşma yaptı. Kısaltarak yayınıyoruz:

"HERKESİN sağlıklı, aktif ve hayatın içinde, öğrenmeye ve üretmeye devam ederek, diğer kuşaklarla elele, yalnızlaşmadan, yoksullaşmadan ve yoksunlaşmadan, ayrımcılığa ve suistimale uğramadan, bedensel ve zihinsel değişime cevap verecek tıbbi, sosyal, psikolojik, ekonomik ve hukuki ihtiyaçları karşılanarak, yaşam tercihlerine saygı duyularak, onurlu bir şekilde yaşlanmaya hakkı vardır."

Yaşlılık, fizyolojik ve biyolojik değişiklikler nedeniyle kişinin günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirmekte zorluk çektiği ve bu nedenle başkalarına bağımlı olduğu bir dönemdir. Ayrıca yaşlılıkta ekonomik, sosyal, sağlık ve psikolojik yönden yaşadıkları sorunlara bakım sorunu da eklenir.

TÜİK'in Mart 2024 tarihinde açıkladığı verilerine göre, **yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus, 2023 yılında %10,2'ye yükseldi...** Birleşmiş Milletler tanımına göre; bir ülkedeki 65 yaş üstü nüfusun toplam nüfus içindeki oranı yüzde 8 ile 10 arasında olması o ülke nüfusunun "yaşlı", yüzde 10'un üzerinde olması ise o ülke nüfusunun "çok yaşlı" olarak değerlendirilmesi gerekir. Türkiye'de yaşlı nüfus, diğer yaş gruplarındaki nüfusa göre daha yüksek bir hız ile artış göstermiştir...

Bu gerçeği görüp ilgili kurumların yaşlılara yönelik kamusal hizmetin hem niteliksel hem de niceliksel olarak artırılması gerekmektedir... **Ülkemizde toplam 494 huzurevi bulunmaktadır. Devletin sosyal yardımlardan elini çekmesiyle birlikte özel huzurevi sayısı bugün 270'e ulaşmış durumdadır.** Bu durum yaşlıların, piyasanın acımasız koşullarına terk edileceği endişesini yaşatmaktadır. Tıpkı sağlıkta, eğitimde olduğu gibi.

Ücretlerde yapılan artışla, zam oranları yüzde 300 ile yüzde 360 arasında değişti. Bu değişiklik sonucunda, 3.500 TL olan tek kişilik oda fiyatı 10.000 TL'yi geçti... **İşlemi tamamlanmış, yer olmaması nedeniyle sıraya alınmış yaşlıların sırada beklerken ölüm haberleri alınmaktadır.** 40 bin liradan başlayan özel huzurevlerinin ücretlerini ödemeleri mümkün olmayan yaşlılar, bu zamlardan sonra sokağa terk edilme veya istenmedikleri aile, akraba yanında yaşamak zorunda bırakılma riskleri ortaya çıkmıştır. Kısacası yoksulsan eğer yaşlanmaktan kork deniyor...(.)

Bakım emeğinin ilk adımda kurumsal bakım hizmetlerinden aileye geçtiği ve kadınların ucuz emeğine bel bağlayarak yine aile içinde çözüme kavuşturulmaya çalışıldığı görülmektedir... **Yaşlıya evde bakım hizmetini kadınlar yerine getirmekte ve sunduğu bakım hizmeti karşılığında aylık 9.007 lira ücret almakta ve sosyal güvenceden yoksun olarak**

çalıştırılmaktadır... Dolayısıyla toplum, yoksul, yoksun, kimsesiz, güçsüz kalmış yaşlıların bakımını yapamamakta ve devletin desteğini istemektedir. Yaşlısıyla ne yapacağını bilemez halde sıkışıp kalmak istememektedir. Yetersiz olan hizmet sunumu, yaşamın son evresinin sorunlu bir süreç olarak yaşanmasına neden olmaktadır. Toplum olarak bizler, devleti ve ilgili bakanlıkları, yaşlılara kamusal hizmet sunumu için zorlamalıyız...

Öncelikle yaşlı haklarının korunması ve güçlendirilmesi, yaş ayrımcılığıyla mücadele edilmesi, yaşlı bireylerin adalet hizmetlerine erişiminin güçlendirilmesi, ihmal, istismar, sömürü ve şiddet gibi insan onuru ve haysiyetini zedeleyici muamelelerden korunmalarına yönelik tedbirlerin alınması amaçlanmalıdır.

Dünyada ilk kez 1982'de Viyana'da toplanan BM Genel Kurulunda "Dünya Yaşlanma Asamblesi" yapılmıştır. Yaşlanma sorunları özellikle ele alınarak ilkeler benimsenmiş, bağımsızlık, katılım, bakım, kendini gerçekleştirme, itibar başlıkları altında "Uluslararası Yaşlı Hakları" kabul edilmiştir.

Türkiye'de de yaşlıların insan hakları konusunda çalışmalar, eylem planları her ne kadar yapılmış gibi görünse de son durum yaşlı hakları ihlallerinin yaşandığı gerçeğini değiştirmemektedir.

Devlet, 1994 yılında *"Toplumsal zenginlik arttıkça, tıbbi teknoloji geliştikçe insanlar daha uzun yaşıyorlar. Sosyal Güvenlik Sistemi değiştirilmeli, yoksa uzun yaşayan nüfusun yükünü mevcut Sosyal Güvenlik Sistemi çekemez"* diyen **Dünya Bankası'nın yaptırımları doğrultusunda sosyal sorumluluklarını rafa kaldırmış, emeklilerin-yaşlıların-çalışanların aleyhine yaptığı uygulamaları ve değişiklikleri 1 Ekim 2008 tarihinde "Sosyal Güvenlik Reformu" adı ile yasalaştırmıştır.** Yaşlılığın güvencesi olan emeklilik piyasa koşullarına terk edilmiş, çalışanların emekli olma hakkı, gelecek güvencesi yok edilmiştir. "Yeniden yapılanma" adı altında Sosyal Güvenlik Sistemi zayıflatılmış ve bu alanda özelleştirme uygulamaları başlatılmıştır. Yanı sıra "Sağlıkta dönüşüm programı" adı altında yapılan değişikliklerle emekliler çalışırken bedelini ödedikleri ücretsiz, güvenli ve erişilebilir sağlık hizmeti hakkını kaybetti. Emekliler sağlık hizmeti alırken 14 kalemde ödeme yapmak zorunda bırakıldı. Emekliliğin yaşlılıkta güvence olma hali zayıflatıldı.

Sosyal güvenlik hakkının ortadan kaldırılması, yaşlıları yoksullaştırdığı gibi, yoksulluğu toplumsallaştırmış ve insanlar en aşağılayıcı şiddet olan yoksullukla yaşamak zorunda bırakılmıştır. Oysa **bugüne kadar üretilen tüm değer ve hizmetler, biriken sermaye, emeklilerin, yaşlıların emeğinin ürünüdür.** Emeklileri, yaşlıları yaşamdan dışlamak, yok saymak emeğe saygısızlığın ötesinde büyük haksızlıktır.

Her insan gibi 'onurlu bir yaşam hakkı' olduğu halde haklarını kullanamayan, yaşlılık nedeniyle aile ve toplum içinde yeterli düzeyde desteklenmeyen, negatif ayrımcılığa tabi tutulan, temel gereksinimlerini

karşılama zorlanan, bilgi-birikim-beceri-deneyimlerinden yararlanılmayan yaşlıların, evrensel insan haklarına erişimi sağlanmalıdır.

Yaşlıların ve emeklilerin sorunları politiktir... Devleti ve ilgili kurumlar, yaşlı haklarını korumaya ve savunmaya yönelik gerekli çalışmaları yapmalıdır. Ayrıca yaşlılar için hayatın her alanında kolaylaştırıcı uygulamaların yürürlüğe konulması gerekmektedir...

± ± ±

Emekliler Dayanışma Sendikası Merkez Yönetim Kurulu ise, basın açıklamasında şunlara yer verdi:

EMEKLİ ARKADAŞ,
1 Ekim "DÜNYA YAŞLILAR GÜNÜ" bizim için de coşkuyla kutlanacak bir gün olmalı!..

Emeklilik yaşlılığın güvencesi. Emeklilik statüsü, sosyal güvenlik sistemi, işleyişi ve yaşlılık politikaları bizim için önemli...

2024 "Emekliler Yılı" değil "Emeklilere Eziyet Yılı" oldu...Yaşlılara resmi ve toplumsal bakış açısının problemli olması bizi daha çok mağdur etti.(...)

Sistemli bir şekilde yoksullaştırılan bizlerin sorunu sadece aylıklara "yerli milli" enflasyon oranında altı ayda bir yapılan zamlar değildir. Ama bu algı hakim kılınmaya çalışılıyor. Açlık sınırının altındaki aylıklar kadar sağlık hizmetine ulaşamamak da yaşama hakkımızı tehdit ediyor...

Bugün uygulamada olan bütün programlarda; sosyal güvenlikle ilgili değişiklikte yeni bir şey yok! Sistemin finansal yükü yine emeklinin, çalışanın sırtında. Yaşlılıkta güvence olan kamu emekliliği bitiriliyor. **Yaşlılık hastalık olarak görülüyor. Yaşlılık bilimi olan gerontolojinin adı bile geçmiyor.** Sağlık ve bakım hizmetleri öncelikli olarak ekonomik sosyal statüsü yüksek yaşlılar için düzenleniyor.

Bir şey nasıl bozulduysa öyle düzeltilir. Sosyal Güvenlik Sistemi, şirketlerin çıkarını değil çalışan ve emeklilerin haklarını koruyan toplumun ihtiyaçlarına yanıt veren, yaşlılıkta ekonomik güvence, sağlık hizmeti sağlayacak biçimde yeniden düzenlenmelidir.

Yerel idareler, belediyeler barınma, mekânsal, kentsel sorunlar, sağlık ve bakım hizmetine kadar emeklilerin yaşlıların sorunları çözecek programlar uygulamalıdır... Yaşlı nüfusun sorunları sürekli değiştirilen genelge ve yönetmeliklerle çözülemez, yaşlılarla ilgili yasa yapılmalı...

Yaşlılığın güvencesi olan kamu emekliliği hakkımızdan vazgeçmiyoruz! Yaşlılarımız geçmişle gelecek arasındaki köprümüzdür, köprülerimizi yıkmayalım!

'Ben' değil 'biz' diyen, bireysel değil toplumsal düşünen, bugüne kadar üretilen tüm değer ve hizmetlerde biriken sermayede emeği olan dünün çalışanı-bugünün emeklisi, yaşlısı olarak toplumumuzun bugünü ve geleceği için önemli gördüğümüz sosyal güvenlik sisteminin yeniden düzenlenmesi istiyoruz. Taleplerimizin takipçisiyiz.

Makbule Ana'mızı, 31 Ekim 2021'de kaybettik. Yayınevimiz tarafından yakında baskıya girecek olan, onun hayatını ve mücadelesini anlatan kitabın "giriş" bölümünü yayınlıyoruz. Ana'mızı saygıyla, özlemlerle anıyoruz.

Bir insanın hayatı bir kitaba sığar mı?

Üstelik 1940'ların başında doğmuş; savaşları, darbeleri, kıtlıkları yaşamış; çocukluğundan itibaren hep çalışmış, ama bir ev sahibi bile olamadığı için Almanya'ya gitmek zorunda kalmış; çocuklarıyla birlikte devrimcilerle tanışmış, önce tutsak anası, sonra hak ve özgürlükler savaşçısı olarak büyük bir mücadele vermiş 80 yıllık yaşamı, bir kitaba sığdırmak mümkün mü?

Bir işçi, ardından göçmen işçi olarak verdiği hayat kavgasını; bir kadın olarak toplumsal eşitsizliğe başkaldırışını; işkence ve cezaevleri başta olmak üzere faşizme karşı yürüttüğü siyasal mücadeleyi bir kitaba sığdırmak mümkün mü?

Ömrü mücadeleyle geçmiş bir kadından, bir anadan, bir savaşçıdan sözediyoruz. 80 yıla sığdırdığı o kadar çok anı, o kadar çok insan ve o kadar çok mücadele külliyatı var ki, "ne söylesem eksik ve ne desem kifayetsiz kalacak" duygusunu yaşamamak mümkün değil. Ama bu mücadele dolu ömrü, mutlaka yazmak gerekiyordu. Eksik de kalsa bir yerden başlanmalıydı. Zor olan başlangıçtır her zaman. Daha fazla geç kalmadan bu "başlangıç" yapılmalıydı...

Bu duygularla başladım "annemin kitabı"nı yazmaya. Böyle bir kitabı yazmayı zorlaştıran unsurlardan biri de, hiç şüphesiz annemi anlatacak olmamdı...

Onu kaybedeli 3 yıl oldu. Sanki dün gibi, hatta hiç ölmemiş gibi... Çok sık düşündüğümüzden, konuştuğumuzdan olsa gerek. İnsan asıl unutulunca ölmüş ya, unutmadığımız ve unutmayacağımız için hep bizimle yaşayacak. Daha önemlisi, bu hayata kattıklarıyla, dokunduğu herkeste ve her işte bıraktığı izlerle yaşamaya devam edecek...

Annem hayatının anlatılmasını istedi. Ölmeden önce "bizi yazın" demişti. Çünkü ancak yazılı hale gelirse, kendinden sonraki nesillere ulaşacağını, öldükten sonra da yaşayacağını biliyordu; ve o zaman yaşadıklarının bir anlamı olacaktı. Böyle düşünüyordum. Bu yanıyla onun vasiyetini yerine getiriyoruz.

Aslında onun da içinde yer aldığı '80 öncesi dönemi yazmayı çok önceden düşünmüştüm. Ama hayat bazı planları ya alt-üst ediyor, ya da geciktiriyor. Kendisini anlatan bir kitabı okumasını, istediği gibi olup olmadığını bizzat kendisinin söylemesini istedim. Onun taktirini de, eleştirisini de duymak mutlu ederdi; dahası düşündürür, geliştirirdi. Çok hakkaniyetli, gerçekçi ve karşısındakini incitmeden yapardı değerlendirmelerini. Onu tanıyan herkes bu özelliklerini bilir. Etrafında saygı ve sevgi halesinin oluşmasında, dobra denilecek kadar açık sözlü oluşunun, ama bunu kırmadan-dökmeden yapmasının payı büyüktür.

***

Bu kitap, bir biyografi kitabı. Yani bir yaşam öyküsü. Genellikle "büyük" insanların biyografisi yazılır. Sanatçı, kaşif, siyasetçi, devlet adamı vb... Bir işçinin, emekçinin, halktan bir insanın biyografisi pek yoktur. Elbette her insanın bir "yaşam öyküsü" vardır, en sıradan insanın bile hayatında özgün yönler bulunabilir. Ama yazın dünyası elit bir kesimden oluştuğundan, popüler olana yönelir çoğu kez. Üstelik kitaba bile

KÜÇÜK DEV KADIN Makbule Berktaş

"sanatsal değer"den ziyade kazandıracağı "para"dan bakıldığından, "ünlü"lerin hayatı anlatılmaya layık bulunur!

Makbule Berktaş "ünlü" biri değildi. Ama "büyük bir insan"dı! Nazım Hikmet'in "büyük insanlık" olarak tanımladığı emeğin dünyasından çıkan büyük bir insan...

Yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Tüm yoksul emekçiler gibi, ömrü zorluklar içinde geçti. Hem bir işçi, hem bir kadın, hem tutsak anası olarak çok sıkıntılar, acılar yaşadı. Ama o "acıyı bal eyleyen"lerdendi, bu zorluklarla baş etmesini bildi. Hiçbir zaman ahlayıp-vahlayarak, sızlanarak geçirmedir ömrünü. Aksine varolan durumu değiştirmeye kilitlendi ve bunun için ne gerekiyorsa onu yaptı. Özel hayatında da, toplumsal hayatta da böyle davrandı.

Çocuk yaşta çalışmaya başlaması, emeği öğrettiği kadar, emeğin değiştirici-dönüştürücü gücünü kavramasını da sağlamıştı. Tarlalarda çapa yapar, pamuk toplarken, fabrikalarda boyu yetmeyen makinelerde iplik dokurken, sömürüyü de öğrendi, ona karşı mücadeleyi de... Hayat kavgasına küçük yaşta atılmak, onu erken olgunlaştırmıştı. Ayakta kalmak için hem çok çalışmalı, hem güçlü olmalıydı. Çok çalıştı gerçekten de... Pamuk toplama rekorları kırdı, dokuma fabrikasında en hızlı çalışan işçi oldu; çevresinde en güzel dantel, kanaviçe işleyen ve herkesten daha hızlı bitiren bir üne sahipti. Almanya'da çalıştığı dönemde, onların da takdirini kazanan bir performans gösterdi.

Elindeki en güçlü silahı, işgücüyüdü. En büyük itilimi ise, sevdiklerine bağlılığı, onlara daha iyi bir hayat sunma isteği ve sorumluluğu... Bu önce annesine karşı duyduğu sevgi ve sorumluluğu; sonra çocuklarına, daha sonra tüm devrimci çocuklara ve ezilen-sömürülen herkese...

Cesaretini, gözüpekliliğini, atılganlığını, bu duygularının yoğunluğundan alıyordu. Başardıkça kendine güveni arttı. Güveni arttıkça daha cesur ve güçlü oldu. Öylesine bir volkanik güce ulaştı ki, etrafına da umut saçıyor, güven veriyor, güç aşıyordu.

Özelden genele, kişisel kurtuluş çabasından toplumsal kurtuluş davasına uzanan hayatı, emekçi karakterinden ve sağlam kişiliğinden kaynağını alarak onu hep ileri taşıdı. Ailesine bağlı bir "ev kadını" iken, önce tutsak yakınlarının mücadelesine katıldı, sonra insan hakları kavgası verdi, ardından derneklerde yöneticilik yapan, kitlelere önderlik eden, çevresini aydınlatan bilge bir insana dönüştü. Bu "hayat serüveni", onu yakın çevresinin ötesine taşıdı; ülke genelinde, hatta Avrupa'da tanınır oldu.

Elbette "ünlü" olmadı hiçbir zaman, öyle bir isteği, çabası da yoktu zaten. Ama kavgasını verdiği davanın

tanınır, takdir edilir, saygı duyulur bir ferdi oldu. Bu onun en büyük ödülüyüdü. Ölümüne dek sürdürdü mücadelesini, bastonuna tutunarak eylemlere, etkinliklere katılmaya devam etti.

Biz çocuklarına da, onun bu yorulmak bilmez mücadelesini, hep ileriye taşıdığı hayat hikayesini yazmak-anlatmak, herkese ulaştırmak görevi düştü. Yaşarken o bizi anlattı, kitaplarımızı-dergilerimizi dağıttı, ihtiyaçlarımızı karşıladı içerde-dışarda; şimdi biz onu anlatacağız, kitabını yazıp dağıtacağız...

Ölümünün ardından ülke içinden ve dışından ona dair güzel duygu ve düşüncelerini ifade eden pek çok mesaj geldi. Cenazesi tam istediği gibi devrimci çocukları, İHD'li arkadaşları, dostları, akrabaları tarafından kaldırıldı. En öndeki pankartta her zaman gururla söylediği "tüm devrimcilerin anası" yazıyordu. Torunlarının elinde mücadele alanlarında çekilen fotoğrafları vardı.

Yapılan konuşmalarda onun mücadelecisi kişiliği anlatıldı asıl olarak. Çocukluğundan ölümüne kadar hayatına damgasını vuran, mücadeleydi çünkü. Hayat kavgasından sınıf mücadelesine, tutsak yakını olmaksızın politik mücadeleye uzanan ömrü, onu "küçük dev kadın" yapmıştı. Bu tanım, onu tanıyan herkes tarafından çok benimsendi. Ve kitabın adını da belirledi.

***

Bu kitap "küçük dev kadın"a karşı sorumluluğumuz, hatta borcumuzdur. Onun şahsında devrimci çocuklarını sahiplenen, onların kavgasına destek olan tüm analara saygı duruşumuzdur. Keza emeğiyle geçinen, çocukları için didinen, aynı zamanda toplumsal sorunlara duyarlı tüm kadınlara selamımızdır.

Makbule Berktaş, sadece "iyi bir anne", "duyarlı bir tutsak anası" değildir. Onu böyle tanımlamak eksik olur. Nitekim ölümünün ardından onu tanıyan devrimcilerden, yoldaşlarından bu yönde uyarılar geldi. Çünkü o bir "tutsak anası", "devrimcilerin anası" olmanın ötesine geçmiş, "yoldaş ana"mız, "yoldaşımız" olmuştu.

Makbule Berktaş'ın hayatı, dileriz yeni "yoldaş analar"ın yolunu açar, onlara örnek olur. O tüm konuşmalarında, kendisiyle yapılan tüm röportajlarda, "analara sesleniyorum, çocuklarınızı sakın yalnız bırakmayın" derdi. Böylesi analara her zaman ihtiyacımız var.

Selam olsun "yoldaş ana"lara, "küçük dev kadın"lara... Selam olsun Makbule Ana'mıza...

Ve ant olsun, şart olsun ki, onları unutmayacağız, unutturmayacağız! Her daim bizimle yaşayacak, bize güç vermeye devam edecekler... Onlara "oğula ve kıza kesen bir dünya" veremediğimiz için bizi affetsinler. Anaların evlat acısı ve özlemi çekmediği bir dünyayı veremediğimiz için affetsinler... Fakat mücadele sürüyor... İnsanlığın sömürsüz, savaşızsız, sınıfsız bir dünya özlemi elbet bir gün gerçekleşecek. Ve o gün geldiğinde; analarımız, devrimci çocuklarıyla birlikte en önde yürüyecekler... Zılgıtları ve kahkahalarıyla coşturacaklar yine herkesi...

En çok onlar hak etti mutluluğu ve zaferi... En çok onlar!.. Zaferi taç yapıp taksak başlarına, ödeyebilir miyiz haklarını acaba? Biliyoruz; onlar hiçbir karşılık beklemeden çıktılar bu yola. Sadece çocukları mutlu olsun diye... Bu sömürü ve zorbalık son bulsun diye...

Onun için onlara vereceğimiz en büyük hediye, bu zorba düzeni yerle bir etmek olacaktır. Zafer şarkılarıyla yürüdüğümüz o gün, yanımızda olacaklar ve hem çocuklarıyla hem kendileriyle büyük bir gurur duyacaklar... Şan olsun analarımıza... Şan olsun yiğit kadınlarımıza...

29 Eylül 1980'de faşist cuntaya sığıttığı "ilk kurşun"la ölümsüzleşen Osman Yaşar Yoldaşcan; 25 Ekim 1981'de işkencede katledilen Ataman İnce; 23 Ekim 1992'de bir kamulaştırma sonrası çıkan çatışmada şehit düşen Şaban Budak, aynı eylemde yakalanan ve teşhir masasını tekmesiyle yıkan, bu yüzden de faşist cellatların kudurmuşçasına saldırısına uğrayan Remzi Basalak; bu yoldaşların katledilişinden bir hafta sonra 30 Ekim 1992'de trafik kazasında yitirdiğimiz Sezai Ekinci; ve bir yıl sonra 14 Ekim 1993'te bir kamulaştırma eyleminde vurulan "yeni çağın çocuğu" Genç Komünar Nilgün Gök... Ekim ayında şehit düşen ve o yüzden de "Ekim şehitleri" olarak anılan ihtilalci komünistlerdir bunlar...

Şairin deyişiyle "her biri vazgeçilmez cihan parçası"dır. Namluya sürülmüş kurşun, yayından fırlayan oktur... Komutan, eylem adamı, teorisyen, örgütçüdür... Kendi şahıslarında devrimi ve sosyalizmi, geleceğin insanını temsil eden birer semboldür... **Her biri ihtilalci komünist geleceğin tuğlası, harcı, çimentosudur...** Her birinin yaşam öyküsü, ihtilalci komünist hareketin tarihini görkemli bir destana çeviren köşetaşlarıdır.

Osman Yaşar Yoldaşcan, "hücum ruhu"nun mimarıdır. Komünist hareketin kurucusu, beyni, ateşleyicisidir. En zorlu anlarda, tüm dönemeçlerde varlığı ile umut taşıyan, güç verendir. Onun içindir ki, 12 Eylül'e sıkılan "ilk kurşun" olmuştur. Karanlığı yaran bir şimşek, güneşe yollanan ilk selamdır... İhtilalci komünistlerin 12 Eylül gibi zorlu bir sınavdan başı dik çıkmasında ve bu direnişçi mayanın tutmasında baş mimardır. Ardından diğer yoldaşları ve tutarlı devrimciler onun yolunu izlemişlerdir.

Sezai Ekinci; örgütün kuruluşunda, ideolojik-teorik gelişiminde, askeri olarak yetkinleşmesinde, 80 sonrası atılımında büyük emekleri vardır. Kendini çok yönlü ve sürekli geliştiren, yenileyendir. '80 sonrası atılımda, onun siyasal ürünlerinin rolü büyük olmuştur. Aynı zamanda 100 günü aşkın işkencelerde direnişin, Mamak zindanında yenilgiden zafere yürüyüşün simgesidir.

Ataman İnce, mücadelenin baş eğmez bir savaşçısıdır. Daha 14 yaşında devrim davasına adanmış yüreği, '71 devrimcileriyle buluşmuş, Denizlerle aynı koğuşu paylaşmış, onların "maskotu" olmuştur. 12 Eylül'ün zor yıllarında İstanbul İl Komitesi üyesi

"Yekpare mermer" di onlar!

*Gel bir bak yakından şu yiğitlere
Daha dün gibiydi acımasız devrildiler
Kan bir kara görüntüydü göğüslerinde
Ölüm çirkindi onlar güzelleştirdiler.*

*Düştüler toprağa özgürce, korkusuz
Kurşun sesi değildi bir sevdalı gülüşü
Düştüler dimdik, özgürce, yalın
Öldüler ama çoğaldılar ölümsüz*

*Ölmediler onlar, ölemezler ki
Bu yadsınmaz gerçeği bilmedi satılmışlar
Onlar bir atardamardı halkların yüreğinde
Gecelerde yıldız yıldız uçuşan*

*Gözyaşları yaraşmaz o ölülere
Onlar için en soylu örtüler gerek
Gerelim huncumuzu alev alev yeniden
Devrim şarkılarını haykıralım onlara*

Luis Nieto (Peru şairi)

olarak, "kavgamızın şehri"nin her yanına ayak bastı, yenilgi ruh halini kırmaya çalıştı. Bu çaba içindeyken düştü polislerin eline; yoğun işkenceler altında ölümüne direndi. Ağzından "ben komünistim" dışında bir şey duymadılar. Son nefesini böyle verdi.

Remzi Basalak, "bu gelenek geliştirilmeli" derdi hep. Adana'da yakalanıp "teşhir masası"nın önüne getirildiğinde, bastı tekme masaya. Üzerindeki paralar, silah ve dokümanlar savruldu yere. Polisler gazetecilerin önünde öfkeyle saldırdılar üzerine. O gece işkenceyle öldürdüler onu. Ama Remzi'nin teşhir masasına inen tekmesinin izi, o masanın üzerinde hep kaldı; "teşhir masası"nın sonunu getirdi. Remzi, 17 yaşında tanıştı komünistlerle ve ölümüne dek bir daha ayrılmadı. Baskı komitesinden askeri komiteye, hemen her alanda görev aldı. Son olarak "Yoldaşcan Müfrezesi"nde görevini layıkıyla yerine getirerek ölümsüzleşti...

Şaban Budak'ın vücudundan otuz kurşun çıktı. O döneme çatıştı Adana'nın daracık sokaklarında. Göğe yükseltti sloganlarını... Yoksul bir ailenin çocuğu olarak hem çalıştı, hem okudu. İhtilalciyle tanıştığında İTÜ'de okuyor ve bir

matbaada çalışıyordu. Önce teknik bilgisiyile destek verdi onlara, sonrasında bir daha kopmamacasına bütünleşti. Eylemci kişiliğiyle öne çıktı ve Adana'ya gönderildi. Bölgede 12 Eylül sonrası ilk korsan gösteriyi örgütledi. Sonra Adana İl Komitesi üyeliğine getirildi. Kendinden önce şehit düşen ihtilalci komünistler gibi, son mermisine kadar çatışarak, sloganlar atarak ölümsüzleşti...

Nilgün Gök, "yeni çağın çocukları"ndan biriydi. Bu kuşağın başında yer alan, hem yaşamı hem ölümlüyle onlara örnek olan bir Genç Komünardı. "Dünyayı istiyoruz"un devrimci, tutkulu, militan ruhunun simgesiydi. Kısa mücadele yaşantısına yılları sığdırma arzusuyla, koşarak ilerlemenin en canlı, somut bir abidesi oldu. İTÜ Elektrik Mühendisliği öğrencisi iken İstanbul Üniversitesi Basın-Yayın işgaline katıldı ve ilk tutsaklığını yaşadı. İhtilalci komünistlerle burada tanıştı ve ölümüne dek sürecek birlikteliğin ilk adımlarını attı. Genç Komünarlar'ın en seçkin militanlarından biri; "Yoldaşcan Müfrezesi"nin üyesi oldu, birçok cezalandırma, kamulaştırma eylemine katıldı. Bu eylemlerden birinde, arkadan gelen hain bir kurşunla yaralandı, "vuruldu" dedi sessizce. Hastane yolunda iken şehit düştü...

Yılmaz Güney mezarı başında anıldı

Devrimci sanatçı Yılmaz Güney'i, ölümünün 40. yıldönümünde Paris'te mezarı başında andık. Yılmaz Güney 9 Eylül 1984'te 47 yaşında yakalandığı kanser hastalığından dolayı ölmüş ve Paris'e gömülmüştü.

İçinde PDD'lilerin de bulunduğu kurumlar, önceden yaptıkları faaliyetlerle (afişleme, internet üzerinden çağrı vb) 7 Eylül Cumartesi günü yapılacak anmayı duyurdular.

O gün anmaya 100'den fazla kişi katıldı. Anma, açılış konuşması ve saygı duruşuyla başladı. Yılmaz Güney'in "beni Komünarların battaniyesine sarın" sözü hatırlatılarak, mezarının Paris'te bulunmasının nedeni açıklandı. 1871 yılında 72 gün iktidarda kalan ve 3 bin şehit veren Paris Komünarları da anıldı.

Saygı duruşundan sonra Yılmaz Güney'in dünya görüşü ve sanatına dair

konuşma yapıldı. Ayrıca bir arkadaşımız Yılmaz Güney'le ilgili anılarını anlattı, kişiliği hakkında konuştu.

Kısa bir müzik dinletisi verildi. Komitenin bir başka tarihinde Yılmaz Güney'in bir film gösterisi yapacağı duyurulduktan sonra anma bitirildi.

Bazı dostlarımızla birlikte anma öncesi Paris Komünarları'nın anıt yeri olan ve "duvar" olarak adlandırılan yer ziyaret edildi ve konuyla ilgili konuşmalar yapıldı.

Fransa PDD

5 Ekim 1934- Asturias Ayaklanması

1936 yılının Temmuz ayında başlayan İspanya İç Savaşı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın provasıdır. 1917 Ekim Devrimi'nin arkasından dünya genelinde güçlenen devrim rüzgarı karşısında, burjuvazi panik halinde çıkış yolu aramaktadır.

Bu koşullarda faşizm, kitleleri sindirmenin bir aracı olarak ortaya sürülür, geliştirilir. Test edileceği laboratuvar ise İspanya'dır. Bütün dünyanın katıldığı ve taraf olduğu bir iç savaş yaşanır İspanya'da. Bir tarafta emperyalist sermayenin gücü vardır. Farklı ülkelerden burjuvazi silah, para, uçak ve her türlü maddi yardımı aktır Franco faşizmine. Diğer tarafta ise, Komüntern'in çağrısıyla toplanan dünya proletaryası ve anti faşist güçler bulunmaktadır. Ve tabii ki bütün gücünü seferber eden Sovyetler Birliği... Faşizme başvuran dünya gericiliği ile emekçi kitlelerin savaşıdır bu.

İspanya'nın bir bölgesi olan Asturias'da komün ilan edilmesi ise, bu savaşın ilk çarpışma noktası olur. İspanya'nın Asturias bölgesindeki maden işçileri, faşist teröre karşı duydukları öfkeyle ayaklanırlar. Eylemi bölgedeki devrimci ve komünist partilerden ve sendikalardan oluşan bir "devrim komitesi" yönetir. 6 Ekim'de kitleler, Oivedo'da Asturias İşçi ve Köylü Cumhuriyeti'ni kurarlar. Hükümet, Fas'ta bulunan yabancı lejyonu yardıma çağırır. Lejyon komutanları General Goded ile General Franco İspanya'ya gelerek, ayaklanan işçilere vahşice saldırır. İki haftanın sonunda 3 bin kişi ölmüş ve ayaklanma bastırılmıştır.

☆ 1 Ekim 1949- Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu. Japon ve Amerikan emperyalizmine karşı Çin Komünist Partisi önderliğinde Çin halkı, devrimi gerçekleştirdi. Ancak önderliğin revizyonist bakış açısı, devrimin demokratik devrimle sınırlı kalmasına, sosyalist inşaya sızayamamasına neden oldu. Bu durum Çin'in günümüzde emperyalist bir devlet haline gelmesine zemin hazırladı.

☆ 6 Ekim 1984- Dev Yol davasından İlyas Has İzmir'de idam edildi.

☆ 7 Ekim 2015- Sennur Sezer öldü.

Türkiye'nin önemli kadın şairlerinden Sennur Sezer 7 Ekim 2015 tarihinde aramızdan ayrıldı. O, sadece şair ve yazarlığı ile değil, mücadelesiyle de öne çıkan aydınlardandı.

☆ 7 Ekim 1988- Tuzla'da katliam

TKP-ML TİKKO militanları İ. Hakkı Adalı, Fevzi Yalçın, Kemal Soğukpınar ve Reha Şen bir eylem hazırlığındayken Tuzla Köprüsü'nde polis tarafından pusuya düşürüldüler ve katledildiler.

☆ 7 Ekim 2008- Engin Çeber Metris Hapishanesi'nde işkenceyle katledildi.

☆ 8 Ekim 1980- Kurtuluş davasından Necdet Adalı idam edildi.

☆ 9 Ekim 1978- Bahçelievler katliamı

Devletin desteklediği sivil faşistler, Ankara'da TİP'li öğrencilerin kaldığı evi bastılar. Baskında 7 öğrenci katledildi. Katillerin arasında Haluk Kırcı, Abdullah Çatlı gibi daha sonra devletin birçok kirli işinde kullandığı sivil faşistlerin de vardı.

☆ 9 Ekim 1967- Che Guevara öldürüldü.

Che Guevara 1928'de Arjantin'de doğdu. Tıp fakültesinde okurken motosikletle çıktığı Latin Amerika turunda, toplumsal sorunlara duyarlı hale geldi. Fidel Castro ile tanıştıktan

sonra Küba direnişine katıldı, kısa zamanda önderleşti. Devrimden sonra Küba'da çeşitli bakanlıklarda görev aldı. Vietnam'ın ABD işgaline karşı direnişinden etkilendi "bir, iki, üç değil, daha fazla Vietnam" diyerek, hedefi ortaya koydu. Küba'dan ayrılarak, Kongo'da, Bolivya'da

devrimci mücadele içinde yer aldı. 9 Ekim 1967'de, bir ihbar sonucunda gerilla birliği kuşatıldı ve burada katledildi. Ömrünü direnişe adanmıştı, dünya halkları gözünde başegmemenin, devrimci mücadelenin simgesi oldu.

☆ 10 Ekim 2015- Ankara'da DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından düzenlenen "Barış ve Demokrasi Mitingi"nde İŞİD tarafından yapılan bombalı saldırı sonucu 100'den fazla insan hayatını kaybetti.

☆ 10 Ekim 1976- İşçi ve emekçilerin yoğun eylem ve direnişleri sonucunda Devlet Güvenlik Mahkemeleri kapatıldı.

"Milliyetçi Cephe" hükümetinin getirdiği DGM yasağı, ifade, örgütlenme ve eylem özgürlüğünü kısıtlıyordu. Günlerce süren eylemlere yüzbinler katıldı. DGM direnişi, Türkiye işçi sınıfının en önemli politik eylemlerinden biri olarak tarihe geçti.

☆ 11 Ekim 2005- Şair Atilla İlhan öldü.

☆ 14 Ekim 1971- Hikmet Kıvılcımlı öldü.

TKP'nin 1923'teki ikinci kongresinde merkez komiteye seçilen Hikmet Kıvılcımlı, 22 yıl cezaevinde kaldı. Kıvılcımlı, işkencede direnişi, inançlarından taviz vermeyen kişiliği ile tarihe mal oldu. 12 Mart sonrası arandığı için gittiği Zagreb'de öldü.

☆ 17 Ekim 1889- Rus yazar Çernişevski öldü.

Verdiği eserlerde toplumsal sorunlara duyarlılığıyla dönemin devrimci fikirlerinin oluşmasında etkili olan bir kişiydi. Özellikle "Nasıl Yapmalı" adlı romanıyla, düşünüyü kurduğu toplumu anlattı ve eseri dünyaca ünlendi. Lenin de, Çernişevski'den çok etkilendiğini söyleyecekti.

☆ 18 Ekim 1977- RAF militanları katledildi.

Almanya'nın küçük-burjuva örgütlerinden RAF'ın militanları Andreas Baader, Gudrun Ennslin, Jan Carl Raspe ve Irmgard Möller hücrelerinde katledildi. Alman devleti, RAF önderlerinin intihar ettiğini açıkladı.

☆ 21 Ekim 1984- Kürt şair Cigerxun öldü.

Mardinli bir köylü ailesinin çocuğuydu. 81 yaşında tüm dünyanın tanıdığı bir Kürt şair olarak İsveç'te öldü. Yurtsever, aynı zamanda da enternasyonalist bir şairdi. Şiirleriyle Vietnam'da, Kore'de, Angola'da emperyalistlere karşı savaşan emekçilerin yanında yer aldı. Lenin'e, Stalin'e yazdığı şiirlerinde sosyalizme inancını anlattı. Yaşadığı sürece ağır bedeller ödemeyi göze aldı, ama inançlarından ve özgürlük tutkusundan asla vazgeçmedi.

☆ 22 Ekim 1937- Dersim katliamı

Devletin Mart ayında başlattığı saldırı, Dersim'de direnişle karşılandı. Ordu tam bir vahşetle saldırı. Onbinlerce Dersimli katledildi, köyleri boşaltıldı, onbinlercesi toprağından, yurdundan kopartılarak sürgüne gönderildi. Devletin amacı, direnişçi ve savaşçı niteliğiyle tanınan Dersim halkını asimile etmek ve tahakküm altına almaktı.

☆ 24 Ekim 1984- Devrimci Yol Davasından Hıdır Aslan İzmir'de idam edildi.

☆ 26 Ekim 1980- HDÖ davasından Serdar Soyergin idam edildi.

7 Ekim'in yıldönümünde Ortadoğu'da yükselen savaş

on aylarda Ortadoğu'da giderek tırmanan gerilim, İsrail'in hamlesiyle savaşa dönüştü. Lübnan'a ve İran'a dönük saldırılar ve karşı saldırılarla, Ortadoğu'daki savaşın yeni bir aşamasının başladığı ilan edildi.

Tam da 7 Ekim'de 2023'te başlayan Gazze savaşının yıldönümü yaklaşırken ve İsrail'in kendi içinde de, dünya kamuoyunda da "Gazze'de ateşkes" çağrıları yükselmışken, Netanyahu'ya dönük tepkiler hem içeride hem de dışarıda artmışken, ABD ve İsrail dikkatleri başka bir yere, Gazze saldırısından çok daha büyük ve tehlikeli bir savaşa çevirmiş oldu.

7 Ekim saldırısının yıldönümü

Bir yıl önce 7 Ekim'de Hamas başta olmak üzere Filistinli direniş örgütleri tarafından Gazze'den İsrail'e, adına "Aksa Tufanı" dedikleri bir saldırı başlatıldı. 20 dakika içinde 5 bin füzenin atıldığı, yoğun füze atışları ile İsrail'in Demir Kubbe'sinin adeta yokedildiği; 6 bin militanın paramotorlar, sürat motorları, kamyon, kamyonet ve motosikletlerle 119 noktadan İsrail sınırlarını delerek, sınırdaki İsrail yerleşimlerine girdiği bir saldırıydı bu. Saldırıda siviller dahil 1200 İsrailli öldürülmüş (bunların önemli bir kısmının Hamas militanlarının Gazze'ye dönüşünü engellemek isteyen İsrail'in, pervasızca sivilleri de kapsayan bombardımanı nedeniyle olduğu söyleniyor), 251 kişi esir alınmıştı. Bu olay, İsrail'in devlet olduktan sonra yaşadığı en büyük saldırı niteliğini taşıyordu.

O süreçte, 7 Ekim saldırısının Filistin direnişi için bir "intihar" olduğunu, İsrail'in Gazze'yi ezip geçmek için fırsat bulduğunu söyleyenler vardı. Ancak sonuçları ne olursa olsun, içeride ve dışarıdaki kimi gelişmeler nedeniyle, bu saldırı Filistin direnişi açısından bir zorunluluğa dönüşmüştü. Neydi bu gelişmeler?

Birinci sırada, Filistin direnişinin giderek gündemden düşürülmesi, İsrail'in çıkarlarına uygun bir "çözüm"e entegre edilmesi süreci vardı. Ki aynı dönemde, İsrail'in Filistin halkına dönük saldırı ve vahşetinde bir

artış sözkonusuydu. Gazze'deki halk ağır bir kuşatma altında boğuluyordu. Mescid-i Aksa'ya saldırılar durmuyor, Batı Şeria'da, Doğu Kudüs'te toprak gaspı ve işgaller artıyor, Filistinli tutsaklar zindanda unutuluyordu. Saldırı, Filistin direniş örgütlerinin bu vahşete karşı kaçınılmaz tepkisi oldu. Filistin sorununu yeniden gündemleştirdi; dünya kamuoyunun gözü-nü buradaki saldırganlığa çevirmesini sağladı.

İkincisi, ABD emperyalizmi İsrail'in Arap dünyası ile "barışması" yönünde önemli adımlar atıyordu. Eylül 2020'den itibaren dönemin ABD Başkanı Trump, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Bahreyn ile İsrail arasında anlaşmalar imzalanmasını sağlamış; ardından Suudi Arabistan'ı da bu sürece dahil etmek için çalışmalar

yürütmüştü. Bu çalışmaların ürünü olarak, Eylül 2023'te İsrail ile Suudi Arabistan arasında, bakan düzeyinde karşılıklı ziyaretler gerçekleştirildi. Suudi Arabistan, nükleer silah ve yeni askeri anlaşmalar karşılığında, İsrail'i tanıma aşamasına gelmişti. İsrail, Arap dünyası ile ilişkilerini güçlendirirken, Filistin halkına dönük saldırılarına oluşabilecek muhalefeti de önlüyor; Filistin'in tabutuna son çivileri çakıyordu.

Üçüncüsü, Rusya ve Çin emperyalizmi, kendi öznel çıkarları gereği Hamas'ın bu saldırısını desteklediler.

Çin, Suudi Arabistan ile İran'ı "barıştırmak" için Mart 2023'te Pekin'de bir toplantı düzenlemiş, toplantıda iki ülke elçiliklerini yeniden açma ve ekonomik-güvenlik işbirliği anlaşmaları yapma kararı almıştı. Ve bu karar, Çin'in Ortadoğu'daki etkisini artıran bir adım oldu.

Çin, İsrail ile ekonomik ilişkilerini sürdürmekle birlikte, Filistin direnişi ile tarihi bağlara sahip bir ülke. Daha Mao döneminden itibaren Filistinlilere silah yardımı bulundu, açık bir şekilde Filistin'i sürekli destekledi, çeşitli tarihlerde "bağımsız Filistin devleti kurulması" gerektiği yönünde açıklamalar yaptı, İsrail'in "Filistin'e soykırım uyguladığını" söyledi. İran üzerinden de Filistinli örgütleri ve Lübnan Hizbullah'ını sürekli destekledi. Hatta son olarak Temmuz 2024'te Pekin'de bir "Filistin Zirvesi" düzenleyerek, Hamas ve FKÖ başta olmak üzere, Filistinli direniş örgütlerini "kendi himayesi altında" uzlaştırdı.

ABD'nin Filistin'i yok sayan ve Eylül 2023'te İsrail-Suudi Arabistan üzerinden Arap-İsrail yakınlaşmasını hedefleyen girişimi, Çin'in Ortadoğu politikalarına zarar verecek nitelikteydi. Bu nedenle Çin, Hamas'ın İsrail'e saldırısını destekledi.

Rusya ise aynı süreçte Ukrayna'daki savaşta zorluklar yaşamaya başlamıştı. ABD ve AB emperyalistleri, 24 Şubat 2022'den itibaren Ukrayna'ya tam destek vererek Rusya ile savaştırıyorlar. Aslında Ukrayna'nın bu savaşı kazanma ihtimali olmadığı biliniyor. Bu nedenle amaç Ukrayna'nın kazanması değil, Rusya'nın burada "oyalanarak" dünyanın diğer bölgelerindeki, özellikle Ortadoğu'daki gelişmelere

İsrail'in Lübnan saldırısıyla başlayan yeni savaş, sadece İsrail'in kendi kararı değil, ABD'nin emperyalist savaş politikalarıyla da uyumluydu. ABD'nin Ortadoğu'ya ilişkin pek çok hamlesi boşa düşmüştü. 2011'de başlayan Suriye savaşında, ABD için somut bir kazanım yoktu. İsrail'in Arap ülkeleriyle barışması, Suudi Arabistan ile anlaşmalar imzalaması çabası, "Aksa Tufanı" ile boşa düşmüştü. Çin giderek güçleniyordu. Ukrayna'da Rusya hakimiyeti kaybetmişti. Ve ABD'nin yeni bir hamleye, güçler dengesinde yeni bir el açmaya ihtiyacı vardı.

müdahale etmesini engellemek. Ancak Ukrayna'nın savaşı sürdürmesi, Batılı emperyalistler açısından çok kolay değil. Büyük bir askeri-ekonomik desteğin Ukrayna'ya akıtılması gerekiyor. Öyle ki 3 Ekim 2023'te NATO yetkilileri, Ukrayna'ya destek için NATO depolarında mühimmat stoklarını tükendiğini söylemek zorunda kaldı.

Bu koşullarda **Rusya için, Batılı emperyalistlerin dikkatinin ve askeri-mali kaynaklarının İsrail'e yönelmesi, Ukrayna savaşında bir rahatlama anlamına gelecekti.** Eylül 2023'de Hamas liderlerinden Haniye'nin Rusya ziyareti sırasında, muhtemelen Hamas'ın İsrail'e saldırısı da konuşuldu ve Rusya buna tam destek verdi.

Bu koşullarda 7 Ekim saldırısı Hamas'ın önderliğinde Filistinli direniş örgütleri tarafından, Rusya ve Çin'in desteğiyle başlatıldı.

Gazze savaşından Lübnan'a

Lübnan savaşı, ABD ve İsrail'in Ortadoğu politikalarında yaşadığı sıkışma nedeniyle başladı.

Geçen bir yıl içinde, İsrail'in yoğun bombardımanları, kara saldırıları vb ile, Gazze'de çoğu sivil olmak üzere yaklaşık 42 bin kişi öldürüldü, Gazze topraklarının yarısından fazlası enkaza dönüştü. 2 milyondan fazla Filistinli, gıda, su, barınma, sağlık, temizlik, elektrik ve yakıt gibi temel insani ihtiyaçlara erişemiyor. İsrail Gazze'de tam bir yıkım gerçekleştirdi. Gazze'nin yeraltı tünellerine tonlarca deniz suyu basmaktan operasyonlar düzenlemeye kadar sayısız saldırı yaptı. Ancak ne Filistin direnişini yok edebildi ne de Gazze'de yaşayan Hamas önderlerine ulaşabildi. **Filistinli örgütler, bütün bu imha saldırısına, Gazze'de artan İsrail işgaline ve kesintisiz operasyonlara rağmen, sınırlı biçimde de olsa karşılık vermeye devam ettiler.**

Üstelik aynı süreçte Filistin sorunu yeniden tartışılmaya başlandı. Bir yıl önce Filistin'le ilgili her şeye gözlerini kapatarak İsrail'in vahşetine terketmeye hazırlanan emperyalistler bile, "iki devletli çözüm" olabilir mi diye konuşmaya, bu konuda İsrail'i sıkıştırmaya başladılar.

Bu arada İsrail'de Netanyahu hükümeti, esir İsrailileri geri alamadığı için ülke içinde halkın yoğun baskısına ve protestolarına maruz kalırken, ülke

dışında da destekçilerinin bir kısmı açık destek vermeyi bırakmak, kamuoyu önünde İsrail'i eleştiren konuşmalar yapmak zorunda kaldılar.

Bir yıl süren savaşın ardından, bütün saldırganlığına rağmen İsrail, Gazze savaşını kazanamadı; büyük güç kaybına rağmen Filistin direnişi yenilmedi.

Bu koşullarda İsrail'in, tıkanan savaşın önünü açmak, dikkatleri Gazze'den başka bir noktaya çevirmek ve Hamas'a Hizbullah'tan gelen lojistiği kesmek için Lübnan'da yeni bir cepheye ihtiyacı doğdu.

İsrail'in Arap dünyasına entegre olmasının önündeki en büyük engel, Lübnan Hizbullahı ve İran'dır. Ancak İsrail, İran'la da Hizbullah'la da ucu açık, Ukrayna-Rusya savaşına benzeyen bir "yıpıratma savaşı"na girişemez. Sadece coğrafi konumu değil, Arap dünyası nezdinde kaygan bir zemindeki siyasal konumu da, kendi halkı da bunu kaldıramaz. Diğer taraftan, **İsrail'in bugüne kadarki en büyük başarısı, savaşı kendi topraklarının dışında tutmasıdır.** İsrail ile girişilecek bir savaş, İran'ın kendi topraklarını da ateşin içine sokar. Benzer biçimde Lübnan Hizbullahı ile bir savaşa girmek, İsrail'in kuzeyini güvensiz hale getirir; savaşı İsrail topraklarının içine taşır. Hatta Gazze'de direnişin kırılmadığını düşünürsek, iki taraflı ateş altında kalma ihtimali, İsrail devleti için önemli bir sorundur.

Bu kaygılar ve **İsrail ile Lübnan Hizbullahı'nın 2011'den bu yana Suriye başta olmak üzere Ortadoğu savaşları içinde yetişmiş, pişmiş askeri kadrolara ve yöneticilere sahip olması; kendi topraklarında istikrarı büyük oranda sağlamış olan Suriye'nin de savaşa dahil olma ihtimali, İsrail'in bugüne kadar her iki ülkeyle savaşa girmesinin önündeki engellerdi.** Bu ülkeler arasında sayısız kez taciz saldırıları, bombalamalar, suikastlar gerçekleşti; ancak tarafların tümü, bunun bir savaşa dönüşmesine izin vermedi. En son geçtiğimiz Temmuz ayında Hizbullah'ın üst düzey komutanlarından Fuad Şükür'ün Lübnan'da, Hamas lideri İsmail Haniye'nin İran'da İsrail tarafından öldürülmesi bile, bir savaşı başlatmaya yetmedi.

Ancak **Gazze savaşının geldiği noktada, İsrail'in başka çaresi**

kalmadı.

Tıpkı Ekim 2023'te Filistinlilerin "kaybedecek bir şeyimiz kalmadı, bundan daha kötüsü olamaz, ama belki kazanma ihtimalimiz olabilir" diyerek İsrail'e saldırı başlatması gibi, bugün **İsrail Gazze'de kazanamadığı savaşta dengeleri değiştirmek için, Lübnan'a saldırı başlattı.**

Bu savaş, sadece İsrail'in kendi kararı değil, ABD'nin emperyalist savaş politikalarıyla da uyumluydu. ABD'nin Ortadoğu'ya ilişkin pek çok hamlesi boşa düşmüştü. **2011'de başlayan Suriye savaşında, ABD için somut bir kazanım yoktu; IŞİD'i yenen Esad Hükümeti kendi gücünü tahkim etmiş, Rusya bölgede güçlenmişti. ABD Rojava'da askeri üslere sahip olmuştu; ancak PYD'nin ayrılıp bir Kürt devleti ilan etmediği koşulda, Rusya ve Suriye ile işbirliği yapmayacağını, ABD ile ilişkilerini sürdüreceğinin garantisi yoktu.** Diğer taraftan İsrail'in Arap ülkeleriyle barışması, Suudi Arabistan ile anlaşmalar imzalaması ve Ortadoğu'daki yerini güçlendirmesi konusundaki adımlar da, "Aksa Tufanı" ile boşa düşmüştü. Çin giderek güçleniyor, Filistin başta olmak üzere pek çok konuda inisiyatif alıyor, bağlarını sağlamlaştırıyordu. Ukrayna'da NATO bütün kaynaklarını seferber etmesine rağmen, Rusya hakimiyeti kaybetmemişti. Tüm bu koşullar altında, ABD'nin başlattığı 3. Emperyalist Paylaşım Savaşı bir tıkanma içine girmişti. Ve ABD'nin yeni bir hamleye, yeni bir savaşa, güçler dengesinde yeni bir el açmaya ihtiyacı vardı.

İsrail bu defa çok hazırlıklı

İsrail Hizbullah karşısında iki büyük yenilgi almıştı. İlki, 2000 yılında yaşandı. İsrail 1982'de Lübnan'ı işgale başlamış, 2000 yılında Lübnan'ın büyük bölümünü işgal altına almıştı. **Hizbullah, bu işgal sürecinde doğdu ve 2000 yılında İsrail'i geri püskürten, Lübnan işgalini sona erdiren güç olarak tarihe adını yazdı.** Sonrasında Hizbullah, Lübnan'ın güneyinde hakimiyet kurmanın yanısıra, parlamentoya da temsilci gönderdi.

2006 yılında İsrail-Hizbullah savaşı yeniden başladı. Bu savaş başladığında herkes İsrail'in hızla Hizbullah'ı yerle bir edeceğini

İsrail Gazze'de tam bir yıkım gerçekleştirdi. Gazze'nin yeraltı tünellerine tonlarca deniz suyu basmaktan operasyonlar düzenlemeye kadar sayısız saldırı yaptı. Ancak ne Filistin direnişini yok edebildi ne de Gazze'de yaşayan Hamas önderlerine ulaşabildi. Filistinli örgütler, bütün bu imha saldırısına, Gazze'de artan İsrail işgaline ve kesintisiz operasyonlara rağmen, sınırlı biçimde de olsa karşılık vermeye devam ettiler. Üstelik aynı süreçte Filistin sorunu yeniden tartışılmaya başlandı. Bir yıl önce Filistin'le ilgili her şeye gözlerini kapatarak İsrail'in vahşetine terketmeye hazırlanan emperyalistler bile, "iki devletli çözüm olabilir" diye konuşmaya, bu konuda İsrail'i sıkıştırmaya başladılar.

bekliyordu. İsrail'in, o güne kadar oluşturduğu "yenilmezlik" miti, çok güçlü bir askeri teknolojiye sahip olması, gelişkin istihbaratı, arkasındaki ABD desteği gibi unsurlar, İsrail'in hızlı bir zafer kazanmasının unsurları gibi görülüyordu. Ancak öyle olmadı. Hizbullah'ın İsrail topraklarına düzenlediği bir baskında 8 İsrail askerini öldürmesi ve 2 İsrail askerini de kaçırmak esir takası talep etmesinin ardından, 12 Temmuz 2006'da İsrail Hizbullah'a dönük olarak imha saldırısı ve kara harekatı başlattı. **34 gün süren savaşta Hizbullah'ın en önemli avantajı, tüm teknolojik aletlerini kapatması ve bu nedenle İsrail istihbaratının "kör" olmasıydı.** Hizbullah kendi iç iletişimde, cep telefonu gibi takip edilmesi ve dinlenmesi kolay araçlar yerine, eski teknoloji çağrı cihazı ve telsiz türü araçlara geçmiş, bu da savaşta onu avantajlı konuma getirmişti.

34 gün süren savaş, İsrail'in hiçbir somut kazanım elde edemediği sonuçlandı. Hem İsrail'in "yenilmezlik" miti, hem de İsrail ordusunun kendine güveni yıkıldı.

İsrail'in bu savaştan önemli dersler çıkardığı ve bugünkü saldırıyı gerçekleştirmek için uzun süredir hazırlık yaptığı görülüyor. 17 Eylül 2024 günü çağrı cihazlarının, arkasından telsizlerin patlayarak en az 30 kişinin öldüğü, binlerce kişinin yaralandığı saldırılar, belli ki çok önceden planlanmıştı. Çünkü bu saldırının, sözkonusu cihazların "hacklenmesi"yle değil, daha üretim aşamasında içine parça yerleştirilerek gerçekleştirildiği tahmin ediliyor. Eldeki veriler, Hizbullah'ın çağrı cihazı sipariş aşamasında İsrail'in devreye girdiğini; sahte şirketler üzerinden bu siparişleri doğrudan İsrail'in üreterek Hizbullah'a teslim ettiğini gösteriyor.

Ve bu saldırılar, yaralı ve ölümlerin yanı sıra, Hizbullah karşısında İsrail'in psikolojik zaferi anlamı da taşıyor.

Ardından, Hizbullah'ın 32 yıllık lideri Nasrallah'ın da içinde olduğu önder kadro, İsrail'in nokta atışlı füze saldırılarıyla katledildi. 85 ton sığınak delici bomba, sivilleri de hedef alacak biçimde, 27 Eylül akşamı Lübnan'ın güneyindeki Hizbullah komuta merkezine yağdı. 1 Ekim'de ise

Hamas lideri Haniye'nin iki ay İran'ın başkentinde öldürülmesinin ardından, İran'ın misilleme yapmak istemiş, ancak ABD "Gazze'de yakında ateşkes ilan edileceği" vaadiyle İran'ı bekletmişti. Gazze'de ateşkes gerçekleşmedi. Üstelik İsrail, İran'ın etkili savaş gücü Hizbullah'a darbe indirdi. Ardından İsrail, İran'a da füze gönderdi. Bu koşullarda İran, 1 Ekim akşamı İsrail'e füze yağdırdı ve bu füzeler, İsrail'in askeri tesislerini vurdu. Misillemenin düzeyi, savaşa girecek kadar değildi, fakat sesten 7 kat hızlı giden bu füzeler, İsrail'in "dokunulmazlığı" mitini bozmaya, ABD ve İsrail için kolay lokma olmayacağını göstermeye yeterliydi. İran'ın füzeleri kadar etkili bir silahı da, petrol piyasaları üzerindeki etkisi.

İsrail tankları Lübnan sınırından içeriye girdi. Böylece savaş başladı.

Hizbullah yenildi mi?

Nasrallah başta olmak üzere Hizbullah'a önemli kayıplar verdirmiş olmak, hemen arkasından Hizbullah'ın füze deposunu havaya uçurmak, İsrail'de hemen zafer çıkışlarının yükselmesine neden oldu. Adeta 2006'nın rövanşı gibi ele aldılar. Hatta İsrail basınında "Vaadedilmiş topraklar" haritasını genişlettiler, Ortadoğu'nun neredeyse yarısına göz diktiler.

Hizbullah elbette ağır bir kayıp vermiş durumda. Ancak bunun bir "yenilgi" olup olmadığı henüz belli değil. 2011'de başlayan Suriye savaşında tecrübe kazanmış, aktif savaşa hazır bir komuta kademesi ve savaşçıları var. Hizbullah'ın operasyon ve komuta-kontrol yeteneklerini, kayıplara rağmen koruduğu söyleniyor. Ayrıca silah-füze kapasitesi de İsrail'in imha ettikleriyle sınırlı değil. İsrail'in yüksek teknolojik savaş gücü karşısında uzun yıllar adeta gerilla savaşı taktikleriyle örgütlenmek zorunda kalan Hizbullah'ın kırsal alanda dağılmış yeraltı mevzileri füze göndermeye devam ediyor. Ve bu füzelerin kapasitesi İsrail'i korkutmaya, Netanyahu'yu panikle sığınağa koşturmaya devam ediyor. Bu korkudur ki, İsrail halen hem Gazze savaşına sınır olan güney bölgesini, hem de Lübnan'a sınır olan kuzey mahallelerini boş bırakmaya, buradaki nüfusu iç bölgelere taşımaya devam ediyor.

İsrail Hizbullah'a saldırırken, bir yandan da Lübnan yönetiminin Hizbullah ile olan çelişkisinin yararlanmak, bu çelişkiyi derinleştirmek amacını güdüyor. Hizbullah, ABD başta olmak üzere Batılı emperyalistlerin "terör örgütü" listesinde, ancak Lübnan'da siyasi bir parti olarak parlamentoda milletvekilleri var.

Lübnan hükümetinin Batılı emperyalistlerle olan ilişkisi ise karmaşık bir konu. ABD'nin Lübnan ordusu üzerinde kontrolü var; -hatta bir dönem Lübnan askerlerinin maaşlarını ABD ödüyordu- güçlenmesine, gelişkin silahlara sahip olmasına izin vermiyor. Buna karşın Lübnan devleti de Hizbullah'ın varlığını Batılı emperyalistlere karşı bir denge unsuru

olarak kullanıyor. Çünkü **Hizbullah, İsrail'in doğrudan saldırıları ve bölgedeki yayılmacı hedefleri karşısında bir bariyer rolü oynuyor. Hizbullah olmasaydı, daha 2000'lerin başında Lübnan'ın büyük bölümü İsrail topraklarına katılmıştı.** İsrail'in önce Lübnan'ın güneyine, Hizbullah'ın etkin olduğu bölgeye saldırıp ardından başkent Beyrut'u bombalaması ise, Lübnan'daki diğer siyasi güçleri, İsrail karşısında birleştiren bir etki yaratıyor.

Tüm bu tablo, Hizbullah'ın o kadar kolay bir yenilgi almayacağını gösteriyor. Zaten 2 Ekim günü İsrail ordusu ile Hizbullah güçlerinin ilk fiziki karşılaşmasında, İsrail'in kayıplar verdiği belirtiliyor. Keza 7 Ekim'in yıldönümünde Hamas İsrail'in başkenti Tel Aviv'e roket saldırısı düzenlerken, Lübnan Hizbullah'ı da İsrail'in en büyük kentlerinden olan Hayfa'yı roketlerle vurdu.

İsrail, güney Lübnan'ı, başkent Beyrut'u çeşitli biçimlerde bombalamaya, Hizbullah komutanlarını öldürdüğünü açıklamaya devam ediyor. Ancak pek çok farklı noktaya sakladığı silah gücü, tecrübeli askeri unsurları ve halk desteğini almış Hizbullah, İsrail'in bu hedefini kolayca gerçekleştirmesine izin vermeyecektir.

İran'dan gecikmiş misilleme

Hamas lideri Haniye'nin iki ay kadar önce 31 Temmuz'da İran'ın başkentinde öldürülmesinin ardından, İran'ın misilleme yapacağı çok konuşuldu; ancak gerçekleşmedi. Haniye'nin öldürülmesi, aslında İran'a dönük büyük bir meydan okumaydı. Yeni Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan'ın göreve başlama töreni sonrasında, Haniye İran koruması altında dayken, İsrail tarafından öldürülmüştü. Şimdi açıklanan bilgilere göre, **İran o dönemde misilleme yapmak istemiş; ancak ABD "Gazze'de yakında ateşkes ilan edileceği" vaadiyle İran'ı bekletmişti.**

Gazze'de ateşkes gerçekleşmedi. Üstelik İsrail, İran'ın en etkili savaş gücü Hizbullah'a darbe indirdi. Ardından İsrail, İran'a da füze gönderdi. Bu koşullarda İran, 1 Ekim akşamı İsrail'e füze yağdırdı ve bu füzeler, İsrail'in askeri tesislerini vurdu. **Misillemenin düzeyi, savaşa girecek**

kadar değildi, fakat sestem 7 kat hızlı giden bu füzeler, İsrail'in "dokunulmazlığı" mitini bozmaya, ABD ve İsrail için kolay lokma olmayacağını göstermeye yeterliydi.

İran'ın füzeleri kadar etkili bir silahı da, petrol piyasaları üzerindeki etkisi. Geçtiğimiz Nisan ayında İran, kendisine dönük bir tehdit olursa Hürmüz Boğazı'nı kapatacağını açıklamıştı. Küresel ham petrol üretiminin yüzde 25'i, her gün bu boğazdan geçerek dünya pazarlarına ulaşıyor. Boğazın kapanması, petrol fiyatlarını, üretim ve tüketimini altüst edecek bir karar olacaktır. Keza İran'ın Yemen'deki işbirlikçileri Husiler de, ne zaman işler sertleşse, Kızıldeniz'deki gemileri hedef alıyorlar. Eylül 2019'da Husiler, Suudi Arabistan'da Aramco'nun petrol tesislerini vurmuş; bu saldırı bir taraftan petrol fiyatlarının birden yüzde 20 artmasına neden olurken, diğer taraftan Suudi Arabistan'da önemli bir güvenlik sorununun olduğunu göstermişti.

Yanısıra, İran petrol tesislerine düzenlenecek bir saldırı, İran petrolünün yaklaşık yüzde 90'ını satın alan Çin'i de doğrudan etkileyecek, Çin'in bölgeye dönük politika ve müdahalelerini sertleştirecek bir unsur olacaktır.

Bütün bunlar, İsrail'in meydan okuma açıklamalarına rağmen, şimdilik Gazze ve Lübnan savaşı ile yetineceğini gösteriyor.

Hizbullah ve Hamas'a desteğin sınırları

Geçen yıl 7 Ekim saldırısının başlamasının ardından, Hamas'a nasıl yaklaşmak gerektiği tartışma konusu olmuştu. Şimdi de Nasrallah'ın ölümünün ardından, kimi devrimci-demokrat yapılar onu öven ve dayanışma ifadesi eden yazılar yazıyorlar.

7 Ekim'in ardından 12 Ekim 2023'te internet sitemizde yayınlanan yazıda da belirttiğimiz gibi, **İsrail Siyonizmi'nin işgali ve vahşi politikaları altında yaşamak zorunda bırakılan Filistin halkının direnişi meşrudur ve sahiplenilmelidir.** Bir tarafta 75 yıldır Siyonist İsrail devletinin işgal ve katliamları, diğer taraftan bağımsızlığını savunan ve direnen bir halk var. **Ancak bir halkın ulusal kurtuluş hakkını savunmak ile, o süreçte o direnişe önderlik eden siyasi yapıyı savunmak, bir ve aynı**

şeyler değildir. 1970'lerde Filistin Halk Kurtuluş Cephesi ve Arafat önderliğindeki FKÖ, Türkiyeli devrimci yapıların desteğini alıyordu. Deniz Gezmiş başta olmak üzere pek çok devrimci Filistin topraklarına giderek bu örgütlerle omuz omuza, Filistin halkı için savaşmıştı. Keza Gazze'de başlayan, 1987'den 1993'e kadar süren, genel grevlerle, yollara kurulan bariyerlerle, protesto eylemleriyle, İsrail askerlerine taş atan Filistinli çocuklarla sembolleşen intifada süreci de, Türkiyeli devrimcilerin desteğini almış, sahiplenilmişti.

Ancak sonrasında FKHC güç kaybedip, FKÖ giderek işbirlikçi bir çizgiye evrildikçe, Türkiye Devrimci Hareketi'nin de bakışı değişti. Filistin halkının Siyonist İsrail'e karşı bağımsızlık mücadelesi ve direnişi her koşulda meşruluğunu sürdürdü elbette. Çünkü bizim için aslolan, Filistin halkının özgürlük taleplerine ve direnişine sahip çıkmaktır. Ancak bu direnişe destek olmak, direnişe önderlik eden örgütlere de destek olmak anlamına gelmez. **FKÖ uzlaşmacı-emperyalistlerle işbirliği yapan bir örgüttür; Hamas ise dinci-gerici bir örgüt. Bu örgütlerin kitle desteğini almış olması, dönemseldir, devrimcilerin zayıflığındandır. Ve bugün bizim desteğimiz Hamas'a değil, Filistin halkının direnişinedir.**

Benzer bir durum Lübnan Hizbullahı için de geçerlidir. Lübnan Hizbullahı, Türkiye'de radikal İslamcı bir çete konumundaki, domuz bağı kullanarak insanlara yaptığı korkunç işkencelerle, katliamlarla, bahçesine insan gömülmüş vahşet evleri ile bilinen Hizbullah'tan farklıdır. Lübnan'daki İsrail işgali sırasında doğmuş, asil olarak Şii nüfusun içinde güçlenmiş ve kitle desteği almış bir örgütlenmedir. **1990'ların sonundan itibaren İsrail'e karşı direnen, Filistin halkına ve onun önderlerine büyük destek veren bir gücü de vardır.** Ayrıca Suriye'de 2011 sonrasında başlayan savaşta, IŞİD çetelerine karşı büyük bir direniş gerçekleştirmiş, Suriye halkının kurtuluşunda önemli bir rol üstlenmiştir. Fakat bütün bunların yanında, **Hizbullah dinci bir örgütlenmedir.**

Ortadoğu'da, İran'ın önderliğinde oluşturulan ve kendilerini "Şii Direniş Cephesi" olarak tanımlayan bir ittifak

sözkonusu. İran, Lübnan Hizbullahı, Yemen'de Husiler, Suriye'de Esad yönetimi, kısmen Irak Şiileri ve Şii olmadığı halde Filistin Haması bu ittifakın içinde yer alıyorlar ve ABD-İsrail ittifakına, bu ittifakın Suudi Arabistan gibi ortaklarına ve onların tetikçiliğini yapan radikal İslamcı çetelere karşı birlikte direniyorlar.

Ancak **bu direniş, onları "halkların dostu" yapmıyor. Bir emperyalistin (ABD ve Batılı emperyalistler) savaş politikalarına ve saldırılarına karşı, başka emperyalistlerin (Rusya ve Çin) desteğini alarak ve onların çıkarları doğrultusunda mücadele ediyorlar.** ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki hegemonya politikalarına karşı, Çin ve Rusya emperyalistlerinin Ortadoğu politikalarını hakim kılmaya çalışıyorlar.

Bu ayırım çok iyi yapılmalıdır.

Ortadoğu halklarının ABD emperyalizmine karşı direnişini devrimciler sahiplenmeli ve destek vermelidir. Ancak **Hizbullah, Hamas ya da Husiler, emperyalistlerle işbirliği yapan, siyasi-askeri-ekonomik destek alan örgütlerdir.** Onların "lideri" konumundaki İran ise, kapitalist-emperyalist sistemin içindeki bütün devletler gibi, kendi halkına zulmeden (Mahsa Amini eylemlerini unutmamalı), kendi halkını sömüren (İran petrol işçilerinin eylemleri vb), İslamcı-gerici bir devlettir.

Bu gerçeği yok sayarak halkların direnişi ile onların önderliğini yapan örgütleri-hükümetleri ayınlıştırmak, ideolojik-siyasi olarak büyük bir hata olacaktır.

***

İsrail bugün Gazze direnişini gündemden düşürmek, kendi iç kamuoyundaki muhalefeti bastırmak, Gazze'nin Hizbullah ile bağlantısını, böylece lojistik hattını koparmak hedefiyle ve ABD'nin onayıyla yeni bir savaş başlattı. Nasrallah başta olmak üzere Hizbullah komuta kademesine verdiği zarar ile, ilk anda amacına ulaşmış gibi bir görünüyör.

Ancak unutmamalı: Ortadoğu, bütün emperyalistlerin, üzerinde hegemonya planları yaptığı bir sahadır. Ve Ortadoğu'nun kaygan kumları üzerinde, bütün siyasi hesapların şaşması, dengelerin tersine dönmesi ihtimali her zaman vardır.

İsrail'in işgali ve vahşi politikaları altında yaşamak zorunda bırakılan Filistin halkının direnişi meşrudur ve sahiplenilmelidir. Bir tarafta 75 yıldır Siyonist İsrail devletinin işgal ve katliamları, diğer taraftan bağımsızlığını savunan ve direnen bir halk var. Ancak bir halkın ulusal kurtuluş hakkını savunmak ile, o süreçte direnişe önderlik eden siyasi yapıyı savunmak, bir ve aynı şeyler değildir.

Bugün FKÖ uzlaşmacı-emperyalistlerle işbirliği yapan bir örgüttür; Hamas ise dinci-gerici bir örgüt. Bu örgütlerin kitle desteğini almış olması, dönemseldir, devrimcilerin zayıflığındandır. Ve bugün bizim desteğimiz Hamas'a değil, Filistin halkının direnişinedir.

Benzer bir durum Lübnan Hizbullahı için de geçerlidir.

Emperyalizm ve Siyonizm Yenilecek!

*Ve ant içerim ki,
bir mendil işleyeceğim
yarına kadar,
gözlerine sunduğum
şirlerle süslü
ve bir tümceyle,
baldan ve öpücüklerden tatlı:
"Bir Filistin vardı,
bir Filistin gene var!"*

Mahmut Derviş

**DİRENEN
FİLİSTİN
HALKI
KAZANACAK!**

